

VERGADERING VAN 17 FEBRUARI 2010

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel
de heer J.P.T. Klijsma, plaatsvervangend voorzitter

Aanwezig: de dames H.J. van Mameren (VVD), A. Postma (GroenLinks), A.J. Vos (PvdA), K. Hazewinkel (PvdA), R.F. Slors (PvdA), B.G. de Boer (VVD), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), H. Rademaker (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), T. Kirienko (SP), A.B.M. Schlebusch (SP) en de heren J.P.T. Klijsma (GroenLinks), D. de Haan (GroenLinks), J.D. Hukema (PvdA), B. Oost (PvdA), M. Baldew (PvdA), M. Azghoughi (PvdA), J. Spakman (PvdA), M.A. in 't Veld (SP), H. Miedema (GroenLinks), J.M. van Keulen (VVD), S.W. Telgt (PvdA), A. de Rooij (PvdA), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), J.H. Luhoff (D66), J. Seton (CDA), R.J. Prummel (Stadspartij), H.F.B. van der Heijdt (PvdA), B.H. Koops (CDA), S. Huisman (ChristenUnie), D. Jager (VVD), R. van der Schaaf (PvdA), J.A. Marion (SP), P.J.R. van der Wilt (D66), S.T. Antuma (Student en Stad), J. Evenhuis (VVD, vanaf 17.20 uur), E. Eikenaar (SP) en de heer J. Vogel (CDA, vanaf 18.40 uur)

Griffier: mevrouw I. Bolle
Secretaris: de heer L.J. Bosdijk

Wethouders: de dames J.C.M. van Schie (PvdA), C.T. Dekker (GroenLinks), J.A. Visscher (vanaf 17.25 uur) en de heren J.J. Dijkstra (PvdA), F. de Vries (PvdA) en P.W.G. Verschuren (SP).

Afwezig: de heer J. Bolhuis (Stadspartij).

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen (16.35 uur) van 17 februari 2010.

Er is bericht binnengekomen dat de heer Vogel en de heer Evenhuis verlaat zijn. De heer Bolhuis is afwezig en wethouder Visscher heeft ook laten weten verlaat te zijn.

Dan wil ik de heren Seton en Van der Heijdt van harte feliciteren met hun verjaardag vandaag. Zij zijn allebei even jong en krijgen een bos bloemen namens ons allen. Ik hoop dat wij hun verjaardag op een plezierige wijze met elkaar weten te vieren, als u begrijpt wat ik bedoel.

Dan gaan wij over tot de vaststelling van de agenda.

Agendapunt 6.m: 'Uitbreiding trouwlocaties' wordt van de agenda gehaald. Er wordt een agendapunt toegevoegd: 'Implementatie dynamische reizigersinformatiesysteem op Transferium Hoogkerk'. Dat wordt agendapunt 6.n.

Agendapunt 6.g zal worden betrokken bij agendapunt 7.b. Verder heeft het CDA mondelinge vragen aangekondigd over de tram en zijn er twee 'moties vreemd aan de orde van de dag'. De eerste gaat over de treinverbinding Groningen-Zwolle en de tweede gaat over een voorstel tot naamgeving van de ijsbaan. Ik maak daarvan agendapunten 9.a en 9.b. Hiermee is de agenda vastgesteld.

1. Vaststelling van de notulen van 16 december 2009

De VOORZITTER: Er zijn geen wijzigingen ingediend. Het is goed om op te merken dat de moties in het vervolg volledig in de notulen zullen worden afgedrukt. Ik zie dat er toch nog wijzigingen met betrekking tot die notulen zijn. Zou u dat in het vervolg op die andere manier willen doen?

De heer SPAKMAN (PvdA): Dat zal ik zeker doen. Het heeft te maken met wat ik gezegd zou hebben op pagina 12; de drie namen die ik daar heb genoemd zijn verkeerd gespeld. Het lijkt mij belangrijk dat dat goed gespeld wordt.

De spelling van de namen van de drie genoemde oud-wethouders is als volgt: mevrouw Aarsen-Jansen, Ypke Gietema en Willem Smink.

De VOORZITTER: Dat was ons al meegedeeld.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Voorzitter, excuses dat ik dat van tevoren niet gemeld heb, maar bij mijn bijdrage aan het onderwerp Jongerenhuisvesting de vorige keer werd gerept van de 50%-norm. Dit moet zijn 15%-norm.

De VOORZITTER: Zijn er nog andere wijzigingen?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Wat mij betreft kunnen we de notulen nu vaststellen en zal ik mijn opmerkingen nog heel snel even naar de griffier mailen.

De heer GIJSBERTSEN (D66): Voorzitter, er werd net een opmerking gemaakt over het afdrukken van de moties. Het lijkt me handig als we dat al in deze notulen doen.

De VOORZITTER: Dat heb ik ook zo bedoeld.

2. Benoemingen

Niet aan de orde.

3. Mondelinge vragen en interpellaties

De VOORZITTER: Er zijn vragen aangekondigd door het CDA over de tram. Het woord is aan de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Dank u wel. Allereerst dank voor de felicitaties, misschien ook namens de heer Van der Heijdt. In de pauze zal er namens hem getraakteerd worden. En ook namens het CDA, dat zullen dan bananensmoothies zijn, vanwege onze bananencampagne.

De VOORZITTER: Ook namens de heer Van der Heijdt, neem ik aan?

De heer SETON (CDA): Voorzitter, even terug naar gisteravond. We hebben een commissievergadering gehad over de regiotram en daarin hebben we het onder andere ook gehad over uitlatingen van de VVD in de pers dat de regiotram niet over bestaand spoor zou kunnen rijden. Dat is nogal een fundamentele uitspraak, want als dat waar zou zijn dan hebben we een probleem en gaat de voorbereiding van de tram maanden, zo niet jaren terug. Als het waar is, hebben ze een punt en dan moeten we hen daar ook voor prijzen. Als het niet waar is, is het een volledige misslag en haalt de VVD een zeperd. Wat wij willen weten, en we willen dat nu ook gewoon helder hebben, want ik denk dat de stad en de stadjes daar recht op hebben: hoe zit het nou, kan de regiotram nu wel of niet over bestaand spoor? Gisteravond is afgesproken dat de wethouder contact zou hebben met de directeur van ProRail en ik heb daarover de volgende vragen:

1. Is er contact geweest met de directeur van ProRail?
2. Zo ja, wat is de uitkomst daarvan?

Dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Het is voor een deel een beetje een herhaling van het debat van gisteren. U gaf toen ook al heel mooi aan: heeft de VVD hier een punt of heeft ze hier een zeperd? Ik heb nog even de tekst van de commissie van gisteren nagelezen om te zien hoe dat gesprek ging. In dat gesprek gaf mevrouw De Boer inderdaad aan dat de heer Klerk gezegd zou hebben dat een tram niet over bestaand spoor zou kunnen rijden. Ik heb toen aangegeven dat me dat zeer verbaasde, omdat er op dit moment al een trein over bestaand spoor rijdt, namelijk de Rijn-Gouwelijn. Ik had al wat geruchten opgevangen via internet en daarom had ik een mail bij me van de heer De Vries, de directeur van ProRail-Noordoost, die zei dat het wel kon. Hij schreef ook dat we natuurlijk afspraken moeten maken over het moment dat de trein rijdt en het moment dat de tram moet rijden, omdat er ook naar veiligheid gekeken moet worden, maar dat het zeer zeker mogelijk is. Maar mevrouw De Boer gaf aan dat Bert Klerk tegen hen iets anders heeft gezegd. Vanochtend hebben we contact gehad met de heer Klerk en die heeft ons een brief gestuurd, gericht aan het college van B en W. Het is een brief van de heer De Vries, de directeur van ProRail regio Noordoost, waarin deze schrijft dat de heer Klerk zich niet kan herinneren dat hij een dergelijke uitspraak heeft gedaan en zich ook niet kan herinneren dat hij ooit contacten heeft gehad met de Groninger VVD-fractie. De heer De Vries geeft opnieuw aan dat er plannen zijn voor een regiotram, dat zij die plannen ondersteunen en dat er natuurlijk afspraken gemaakt moeten worden op het gebied van veiligheid en het

vervoerskundig model. Met andere woorden: de regiotram kan gewoon over het bestaande spoor. Dat kan niet van vandaag op morgen, daar moeten natuurlijk wel maatregelen voor worden getroffen, maar zoals u weet: 2014-2015 gaat hij in de stad rijden en 2020 gaat hij de regio in. Dus er is voldoende tijd om die afspraken met elkaar te maken, maar het is goed ook nu van ProRail te horen dat het wel kan.

Voorzitter, het lijkt me goed dat ik u als voorzitter van de raad die brief overhandig en dan zou de bode hem misschien kunnen uitdelen, want ik heb al voor een aantal kopieën gezorgd.

De VOORZITTER: Ik zal zorgen dat de brief vermenigvuldigd wordt en dat alle leden daarover kunnen beschikken.

De heer SETON: Ik heb de brief nog niet gezien, maar ik heb de conclusies van het college gehoord. Het lijkt erop dat de regiotram dus wel over bestaand spoor kan en dat de VVD geen punt heeft in dit opzicht. Wat ze dan wel heeft laat zich raden. Ik ben wel benieuwd wat de reactie van de VVD hierop is, ook haar reactie op wat de wethouder hier zei, dan is dat in ieder geval van de baan. Of de tram er komt hangt ook nog van andere dingen af, maar dit was een fundamentele voorwaarde en die is dan wat ons betreft in ieder geval helder. Dank u wel.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik zou willen verzoeken om een schorsing.

De VOORZITTER: En hoe lang zou u willen schorsen?

Mevrouw DE BOER (VVD): Vijf minuten, een kwartier, ik weet niet hoe lang het gaat duren.

De VOORZITTER: Vijf minuten, hoor ik u zeggen. De vergadering is voor vijf minuten geschorst.

Schorsing van 16.45-16.50 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Het woord is aan mevrouw De Boer, die om deze schorsing had gevraagd.

Mevrouw DE BOER (VVD): Dank u wel, voorzitter. Helaas, met de inhoud van de brief kunnen wij niets. We hebben het gisteravond en ook in ons persbericht gehad over het hoofdspoorwegnet. Het hoofdspoorwegnet wil ook zeker zeggen: het spoor naar Assen. In deze brief wordt het regionale spoorwegnet genoemd. Dat is onder andere de lijn naar Veendam, of in ieder geval de regio in. Ons persbericht begint ook met 'het spoor naar Assen', dus het hoofdspoorwegnet. En ik zie hier alleen maar het regionale spoorwegnet in staan. Dat is één.

Ten tweede: Mevrouw Dekker begon over de Rijn-Gouwelijn. Dat is een experiment geweest van 2003 tot 2009, waarbij voornamelijk lightrail over het spoor heeft gereden. Eind 2009 is die proef gestopt en nu rijden er uitsluitend NS-treinen, alhoewel dit wel een regionaal spoorlijntje is. de Rijn-Gouwelijn is hier een misplaatst voorbeeld, want daar hebben die treinen niet door elkaar gereden. En bovendien rijdt er nu geen lightrail meer. Dat wilde ik even meegeven, misschien kan mevrouw Dekker daar nog even op antwoorden.

De VOORZITTER: Ik kijk eerst even wie verder in de raad het woord wil. Dat is de heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ: Het begint een beetje op een soap te lijken. Gisteren is er gezegd dat de heer Klerk had verteld dat de tram niet over de spoorlijn kon lopen. Het is allemaal na te kijken op internet wat er precies gezegd is. Ik stel vast dat er geen problemen zijn. Ik stel vast dat ProRail de plannen van het college ondersteunt en ik zou het dan ook erg op prijs stellen dat deze brief gezien wordt als een feitelijkheid en dat we hem op die manier maar moeten betrekken bij de discussie en dat we verder het citeren uit gesprekken waar niemand bij is geweest maar achterwege moeten laten. Ik dank u wel.

Wethouder DEKKER: Het lijkt me ook helemaal niet zinvol om hier nu wel of niet elkaar te citeren. Waar het mij om ging was dat u de afgelopen week een suggestie in het debat hebt gestopt waarbij u zei dat het niet mogelijk was dat de tram de regio in ging rijden. U heeft in uw betoog, onder andere voor de Translohr, aangegeven dat die niet de regio in kan, maar dat kan voor de tram ook niet. Ik heb toen aangegeven dat dat onder voorwaarden wel kon. Er ontstond twijfel in deze raad of wij met een project bezig waren dat wellicht gebouwd was op een illusie, namelijk: we zijn met zijn allen bezig met het idee

van een regiotram en het zou toch zonde zijn als wij het allemaal voor elkaar hebben en uiteindelijk blijkt dat het allemaal niet kan. Die suggestie heeft u in het debat gewekt en u heeft vervolgens ook nog...

De VOORZITTER: Mag ik u even onderbreken, want nu hadden er een heleboel punten kunnen staan, nu kan mevrouw De Boer u interrumpen.

Mevrouw DE BOER (VVD): De suggestie gewekt, ik heb gewoon gezegd dat we contact hebben met Bert Klerk, we hebben zelfs een afschrift van een van zijn medewerkers, maar ik ga dat niet hier in een openbare vergadering gooien, we hebben alleen heel duidelijk gezegd, ook gisteravond, ook gisteravond weer: 'kijk maar naar het hoofdspoorwegnet' en hier staat 'regiospoorwegnet'. En er wordt ook steeds gesproken over die lijn naar Assen. Dat is wel degelijk onderdeel...

Wethouder DEKKER: Ik snap dat het voor u lastig is om te ontkennen dat u ongelijk heeft. Maar het zou u sieren als u dat wel zou doen. U weet heel goed dat wij hier spreken over een regiotram. Ik heb gisteren ook nog uitgelegd dat we in een straal van 15 km de stations willen bedienen om op die manier 50% van de mensen die naar de stad gaan af te vangen. U heeft een suggestie in het debat gewekt, de pers heeft dat overgenomen, ik werd er op staat over aangesproken: 'Die hele regiotram dat kan niet, de VVD zegt dat het niet op het spoor kan'. Dat was voor mij de reden om te zeggen: dan wil ik helderheid van ProRail, want die suggestie moet van tafel. Die suggestie is nu van tafel. ProRail geeft aan dat ze het project van harte ondersteunt, zodat we afspraken gaan maken en volgens mij is dat politieke winst die ondersteund wordt door een meerderheid van de raad. En wat mevrouw De Boer daar verder van vindt is voor haar eigen rekening.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik wil hier toch tegen protesteren. Dat andere mensen hier ook weer vragen over hebben gesteld en er wat over gezegd hebben, dat kan en dat mag zo zijn, ik heb gezegd: hoofdspoorwegnet. Dat staat in het persbericht, dat heb ik in de pers ook aangegeven en dat heb ik gisteravond ook genoemd. Dus u moet niet bij mij neerleggen wat er daarna gebeurd is, dat ik een suggestie gewekt zou hebben, want daar wil ik tegen protesteren.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu naar agendapunt 4, de initiatiefvoorstellen.

4. Initiatiefvoorstellen

4.b: Het initiatiefvoorstel van SP en PvdA 'toepassing Balkenendenorm op subsidierelaties en daarmee vergelijkbare relaties'

De VOORZITTER: Wie wil hierover het woord?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. U vroeg zo fijn: wie wil er het woord? Nou, in eerste instantie de indieners natuurlijk, de heer Oost en ik.

Ondanks groeiende maatschappelijke onvrede met het grote gegraai aan de top, blijken topinkomens een hardnekkig onkruid in Nederland. De meeste werknemers met een gemiddeld inkomen of net iets minder gaan er dit jaar niet op vooruit. Een deel van de werkgevers blijft zichzelf echter verrijken met miljoenen die door de werknemers zijn verdiend. En of het nou crisistijd is of niet, het is maatschappelijk ongewenst dat in de publieke of semipublieke sector salarissen en bonussen worden toegekend die de zogenoemde 'Balkenendenorm' te boven gaan. Te veel bedrijven, instellingen en organisaties worden vaak slechts gezien als economisch handelswaar. Er wordt te weinig gekeken naar de sociale en maatschappelijke betekenis die deze instellingen hebben. En er wordt ook nog eens te veel naar de korte termijn gekeken. En wij vinden, samen met de PvdA, dat in de regel de salarissen in juist die publieke en semipublieke sector die norm niet te boven mogen gaan. Bonussen en vertrekpremies moeten wat ons betreft passen binnen wat normaal te doen gebruikelijk is. En daarom stellen we voor dat de gemeente alleen dan een subsidie- of vergelijkbare relatie aangaat als zeker is dat de betreffende instelling of organisatie niet meer betaalt dan die oh zo beroemde Balkenendenorm. Ik ben erg benieuwd naar de reacties van andere partijen en natuurlijk het college.

De heer OOST (PvdA): Voorzitter, de verontwaardiging was groot toen wij vorig jaar uit de pers vernamen dat bij Meavita, waaronder Thuiszorg Groningen viel, een aantal managers vlak voor het faillissement met een leuke afkoopsom was vertrokken. En daar zeg je dan iets over op het blog en voor

OOG-TV en dan denk je: en nu verder. En zo komt het tot een interessante combinatie Van Gijlswijk & Oost. Ieder met een eigen stijl, maar inhoudelijk met een gedeelde opvatting. En daarom zijn wij gaan nadenken over wat je als gemeente hier tegen zou kunnen doen.

De wereld veranderen lukt niet zo makkelijk, maar door bij jezelf te beginnen maakt het wat eenvoudiger. En wij kwamen tot de conclusie dat waar je als gemeente zelf aan het stuur staat je kunt beginnen met de eisen voor een verantwoorde omgang met salarissen en bonussen. We hebben nauwe subsidierelaties met instellingen op het vlak van welzijn, zorg, re-integratie en onderwijs. En deze instellingen zijn werkzaam in het publieke domein en verrichten voor of namens de gemeente werkzaamheden voor derden. En daar willen we dus beginnen. We zijn ons ervan bewust dat we met dit voorstel niet het gehele scala aan bovenmatige salarissen en bonussen te pakken hebben. We zijn ons er ook van bewust dat, voor zover wij het kunnen nagaan, in Groningen geen excessen plaatsvinden, maar willen dat met dit voorstel ook zien te voorkomen voor zover dat in onze macht ligt. En wij vragen dus aan het college om dit voorstel in gemeentelijk beleid en gemeentelijke regelgeving te implementeren en we zijn, net als mevrouw Van Gijlswijk, erg nieuwsgierig naar de reacties van de andere fracties; ik lijk Driek van Wissen wel. Dank u wel.

Mevrouw DE BOER (VVD): Het voorstel kan rekenen op onze steun. Een ding viel me nog wel op. Ik denk dat het goed is dat de gemeente op die manier kritisch met stichtingen en instanties omgaat waaraan zij subsidie verstrekt. Dat is ook een standpunt dat wij als VVD landelijk innemen als het gaat om de bonussencultuur. Het valt me op dat het in het voorstel alleen over toekomstige subsidierelaties gaat. Ik zou deze partijen willen voorstellen of we ook kunnen kijken naar de bestaande subsidierelaties. Niet dat je deze van vandaag op morgen kunt veranderen, maar ik zou het wel de moeite waard vinden om daar ook eens naar te kijken. Hoe denken deze twee partijen daar over?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Niet alleen mevrouw Van Gijlswijk en de heer Oost zijn verontwaardigd over de graaicultuur. Dat is een mening die in heel Nederland breed gedragen wordt. Ook de Stadspartij is het er volledig mee eens en steunt dit initiatiefvoorstel. Toch heb ik een vraag: wij hebben niet alleen subsidierelaties, de gemeente heeft ook organisaties waarbij ze betrokken is, zoals het Trambureau en het ov-bureau. Ik wilde graag horen van de initiatiefnemers of dit voorstel zich ook uitstrekt tot de – soms zeer kostbare – daar ingehuurde krachten.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik denk dat het een goed signaal is van de gemeentepolitiek als wij proberen de organisaties waarmee wij samenwerken te wijzen op hun verantwoordelijkheden. We kunnen in die zin ook instemmen met dit voorstel. Maar mijn fractie wil wel een voorbehoud maken. En dat gaat om de zakelijke relatie waarin wij terechtgekomen zijn, ook na de affaire Wing. Wij hebben toen met zijn allen afgesproken dat wij op een meer zakelijke manier willen omgaan met onze subsidierelaties en dat betekent ook dat organisaties een eigen verantwoordelijkheid hebben. En dat betekent dat wij in de afspraken die wij met die organisaties maken vooral en toch ook als eerste moeten kijken naar de kwaliteit die de organisaties leveren. Het gaat er bij mijn fractie in ieder geval niet in dat als wij dit invoeren er alleen nog maar gekeken wordt naar de organisatiestructuur en de organisatievorm en niet meer naar het werk wat zij leveren. En onder dit voorbehoud kunnen wij instemmen met het voorstel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mag ik D66 vragen of er nu werkelijk werk te vinden is in Nederland dat alleen geleverd zou willen worden voor meer dan het riante salaris dat onze minister-president al geniet?

De heer VAN DER WILT (D66): Ik begrijp uw vraag niet. Waar het mij om gaat is dat wij goed moeten kijken naar de kwaliteit van het werk dat we vragen van onze subsidierelaties. En dat dit een aardige aanvulling is om te zorgen dat de kwaliteit ook voor een goede prijs geleverd kan worden.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, misschien moet ik mijn interruptie even toelichten. Acht D66 het nou echt aannemelijk dat mensen zo'n bijzondere prestatie verrichten in een subsidierelatie met de gemeente Groningen dat zij daarvoor een inkomen zouden moeten verdienen dat hoger is dan dat van de Nederlandse minister-president?

De heer VAN DER WILT (D66): Ik herhaal nog een keer dat het gaat om de kwaliteit van het werk.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Complimenten voor de SP en de PvdA om dit op deze manier aan de orde te stellen. Vaak heb je het er wel over, maar doe je er niets aan en zij hebben nu gezegd: 'We doen er iets aan.' Het voorstel kan op onze instemming rekenen en gegraai in potten, ik wil niet zeggen dat het op dit moment aan de orde is, maar wij kunnen instemmen met de ideeën zoals die in dit voorstel staan.

De heer SETON (CDA): Over de Balkenendenorm kunnen we kort zijn, want die is vernoemd naar een belangrijk politicus van onze stroming. Toch hebben we wel wat vragen over dit initiatiefvoorstel. De aanleiding, zo begrijp ik uit de woordvoering van de heer Oost, gaat over Meavita. Het voorbeeld over het 'ongeoorloofd voordringen' bij het faillissement dat daarbij genoemd wordt is iets wat volgens ons bij de curator hoort. De vraag is dus eigenlijk: zijn er recent concrete voorbeelden? Hebben we het hier echt over een probleem dat ook speelt bij onze subsidierelaties of is dit iets wat we graag willen voorkomen? Dat maakt nogal uit voor de urgentie van dit stuk. Als er nu geen concrete voorbeelden zijn waarin dit probleem speelt, waarom komt dan nu dit initiatiefvoorstel? Dan over de consequenties van dit stuk. Er wordt gezegd: als een organisatie zich bezondigt aan een overschrijding dan moet je daar wat aan doen. Maar wij kijken toch ook naar de volle breedte van het onderwerp, misschien ook in de lijn met D66. Als je kijkt naar de zorg vinden wij het belangrijk dat er goede zorg wordt geleverd. Het kan zich voordoen dat er een instelling is die op het niveau van Groningen prima zorg verleent, goede contacten heeft zowel met ons als met de cliënten, voor een heel redelijke prijs en dat er dan inderdaad een andere zonde is: de Balkenendenorm. Wil je dan jezelf en de stad duperen door alleen maar vanwege die overschrijding, die wij ook niet goed vinden, de contacten met die club te verbreken?

Dan wordt er gesproken over een forse boete. Ja, als je dat doet dan kan dat net het laatste duwtje zijn waardoor zo'n organisatie, die op zich goed werk voor ons levert, over de kop gaat. Ik bedoel, daarmee haal je dus veel meer overhoop dan dat ene onderdeel wat ons betreft te rechtvaardigen is. Ik ben benieuwd wat de initiatiefnemers daarvan vinden.

Dan is er wat ons betreft ook wat onduidelijkheid over wat ze bedoelen met 'subsidie- of vergelijkbare relaties'. Gaat dat dan ook om leveranciers en zeg je dan ook: 'laat eerst zien wat je verdient en dan pas gaan we bij je kopen'? Dat gaat toch een beetje richting inkomenspolitiek en daar zijn we niet zo voor. Dus over de reikwijdte van dit stuk en de eventuele consequenties zijn we wat huiverig en vragen we ons af of we onszelf niet al te zeer in het vlees snijden. Daarop graag een reactie. Dank u wel.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ook vanuit Student en Stad de complimenten voor de SP en de PvdA voor dit initiatief, waarvan ook wij de uitgangspunten kunnen steunen. Want het is immers zo dat voor het salaris dat onze minister-president verdient je echt wel een dakje, een broodje en een natje voor jezelf kunt kopen. En dat je dan ook de investeringen die je in het verleden in jezelf hebt gedaan qua opleiding daarmee ruimschoots kunt terugverdienen. En dat vind ik ook het wezenlijke punt van dit voorstel, want het gaat gewoon om een principiële keuze die wij hier maken als gemeente. En ik snap echt wel wat de heer Seton namens het CDA zegt en wat de heer Van der Wilt zegt namens D66, maar het lijkt me op voorhand niet goed om nu al gelijk door uitzonderingen te gaan formuleren, of de beren die we eventueel op de weg zien te gaan afschieten...

De heer SETON (CDA): Andersom geredeneerd zouden we hier een probleem kunnen oplossen dat er niet is.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ik ben er niet zo bang voor als u, mijnheer Seton, en ik wil ook juist het principiële van deze keuze benadrukken, namelijk dat het salaris dat onze minister-president verdient een prima salaris is. En zeker wanneer je iets uitvoert namens de gemeenschap en namens deze gemeente dan vind ik die salarisvoorwaarde echt wel ruim genoeg. Want daarvoor hebben we een subsidierelatie, omdat we vinden dat die organisatie iets beter kan doen dan wij dat zelf doen. En om ook even aan te sluiten bij het pleidooi dat de heer Van Keulen vaak houdt, dan vind ik dat er wel voorwaarden aan verbonden kunnen worden.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Ook de GroenLinks-fractie ondersteunt het voorstel van de SP en de PvdA om bij subsidierelaties de Balkenendenorm te hanteren van harte. En het voorstel lijkt mij wat ons betreft ook zo opgesteld dat er in de praktijk goed mee te werken valt. Wij horen ook graag nog het antwoord van het college.

De VOORZITTER: Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Dan geef ik het woord aan wethouder Van Schie.

Wethouder VAN SCHIE: Ja, voorzitter, u kunt het natuurlijk wel raden. Ook dit linkse college vindt dat als het gaat om de publieke sector en de semipublieke sector dat er geen hogere salarissen betaald zouden moeten worden dan de Balkenendenorm. En dat we ook niet te maken zouden moeten hebben met exorbitante bonussen en premies. Eigenlijk vinden we dat dat misschien wel voor alle sectoren in het land zou moeten gelden, maar laten we ons beperken tot waar we het nu over hebben. Wij vinden dan ook, en dat vinden we ook goed aan dit voorstel, dat we daar nu passende maatregelen op moeten nemen. We willen dus gaan kijken wat we kunnen doen in het kader van onze subsidieverordening en we willen ook kijken of we op dat punt, in aanvulling op wat we op sommige plekken al doen in ons aanbestedingsbeleid, de criteria kunnen verscherpen. Maar ik zeg er een ding bij, en dat komt ook een beetje tegemoet aan wat de heer Seton zei, natuurlijk zitten er af en toe ook beperkingen aan. Natuurlijk zullen we ook moeten bewaken dat wat we willen bereiken in de stad, dat dat ook bereikt kan worden. En natuurlijk het liefst op de manier zoals we dat allemaal willen, namelijk voor normale prijzen en voor normale salarissen. Maar het kan zijn – en het voorstel biedt daar ook de mogelijkheid toe – dat er soms beargumenteerd toch een afwijking nodig is. Kortom, dit college kan dit voorstel eigenlijk gewoon overnemen – met natuurlijk nog een juridische verkenning naar de haken en ogen.

De VOORZITTER: Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is het geval. Dan begin ik bij mevrouw Van Gijlswijk van de SP-fractie.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, het lijkt me toch wel goed om de vragen die gesteld zijn aan de heer Oost en mij toch even te beantwoorden. Meerdere partijen vroegen hoe het straks zit met aanbesteden of met wie je een subsidierelatie aangaat. Is het je houden aan de Balkenendenorm dan de voorwaarde of een van de voorwaarden? Wij hebben duidelijk opgeschreven: een van de voorwaarden. Als je kijkt naar de aanbesteding huishoudelijke verzorging in de Wmo zoals die nu plaatsvindt, vindt ook dit college – volgens mij met steun van de gehele gemeenteraad – dat kwaliteit belangrijker is dan prijs. En als u kijkt op pagina 3 van ons voorstel dan kunt u ook zien dat het een van de voorwaarden is en dat in de subsidieovereenkomst een afspraak wordt gemaakt als het gaat om het houden aan de Balkenendenorm.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, even ter verduidelijking, u zegt niet ‘de voorwaarde’, maar ‘een van de voorwaarden’. Maar is dit dan een voorwaarde, als die niet wordt ingevuld, maakt dat alles wegvalt?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): We hebben in het voorstel, mijnheer Seton, ook opgenomen wat te doen als een organisatie of een instelling zich niet houdt aan de Balkenendenorm. Maar er staat ook nog een uitzondering in over dat er sprake kan zijn van groot maatschappelijk belang. De heer Antuma heeft gelijk dat we niet nu al allerlei uitzonderingen moeten gaan benoemen. Ik vind het ook heel goed dat het college aangeeft dat er wat haken en ogen aan zitten. Dat hebben de heer Oost en ik ook wel gemerkt toen wij dit voorstel aan het voorbereiden waren. Ik ga ervan uit dat het college dan gewoon terugkomt en we ook dan die discussie die u zo graag wilt, mijnheer Seton, verder kunnen gaan voeren. Ik ben erg blij met de steun van de VVD, maar ook die fractie vraagt zich af waarom we het alleen hebben over toekomstige relaties en niet over al bestaande subsidierelaties. Gelukkig hebben we hier geen oneindige subsidies omdat daar allemaal termijnen aan zitten. Wij denken ook dat je niet nu moet gaan tornen aan bestaande arbeidsvoorwaarden. Ik zou het erg slecht vinden als wij hier als raad besluiten dat we ergens in een instelling de rechtspositie van mensen gaan aantasten.

Mevrouw DE BOER (VVD): Mevrouw Van Gijlswijk, kunt u zich misschien een situatie voorstellen waarbij je niet vastzit aan een subsidieontvanger, en waarbij je erachter zou komen dat die ver boven de Balkenendenorm zit? Zou u er dan ook voor zijn om die subsidierelatie op dat moment te beëindigen?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Als u het voorstel goed gelezen heeft, mevrouw De Boer, en ik ga ervan uit dat u toch ook gewoon uw huiswerk doet, dan kiezen wij eerst voor een sanctionering en als sancties niet helpen dan zou dat kunnen leiden tot het opzeggen van een subsidierelatie. Maar er kunnen wel meer redenen zijn om een subsidierelatie op te zeggen, bijvoorbeeld het niet functioneren van een instelling. Ik zie mevrouw Van Schie al knikken, zij weet het nog beter dan ik. Ik wil nog een opmerking maken...

Mevrouw DE BOER (VVD): Zou u een motie van die strekking kunnen steunen, dat we misschien ook kijken naar bestaande subsidierelaties?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, het punt van mevrouw De Boer is duidelijk. Als mevrouw De Boer vindt dat wij hier in de gemeente alle subsidies tegen het licht moeten houden, even los van de Balkenendenorm, dan vind ik dat prima, maar ik weet niet of wij daar nu al onze ambtenaren voor aan het werk moeten zetten, dat laat ik graag aan het college. Er is ook een voorstel geweest van partijen om juist meer subsidierelaties aan te gaan en minder aan te besteden. Ik geloof dat het college ook daar nog op terug moet komen, dus ik wil het college graag in de gelegenheid stellen om daar straks, als het terugkomt op het voorstel van de PvdA en de SP, ook op in te gaan.

De VOORZITTER: Ik geef voor het laatst het woord aan mevrouw De Boer en daarna begrijp ik dat er behoefte is om vanuit het college opmerkingen te maken.

Mevrouw DE BOER (VVD): Zou u een motie kunnen steunen met de strekking dat bestaande subsidierelaties...

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Mevrouw De Boer, u spreekt in mijn spreektijd. Uw punt is duidelijk. Ik zeg: op dit moment niet, omdat ik vind dat het college, als ons voorstel straks wordt aangenomen, later met een uitwerking zal moeten komen. En de orde is niet, mijnheer de burgemeester, dat de wethouder nu het woord krijgt, want de indieners zijn eerst.

Ik wil tot slot nog één punt maken. En dat is de Stadspartij. Want die partij is kampioen schriftelijke vragen stellen en het overbrengen van de morele of publieke verontwaardiging. Ik ben blij met uw steun, mijnheer Prummel, maar het zou tijd worden dat u hier ook eens komt met alternatieven voor het huidige beleid waar u zo veel kritiek op heeft.

De VOORZITTER: Ik geloof dat ik over de orde ga en dan is het woord nu even aan mevrouw Van Schie.

Wethouder VAN SCHIE: Ik wil alleen maar opmerken dat het tamelijk overbodig is wat de VVD stelt, want jaarlijks worden de beschikkingen verlengd, dus als je iets wilt herzien heb je elk jaar een kans. U maakt een punt dat niet gemaakt hoeft te worden, want elk moment dat je een relatie herschikt kun je...

De heer OOST (PvdA): Voorzitter...

De VOORZITTER: Stel dat ik u nu het woord geef voor de tweede termijn. Zou u dat willen doen, mijnheer Oost?

De heer OOST (PvdA): Dan wil ik graag iets zeggen over bestaande relaties, want ik kan mij herinneren dat er ooit een commissie-Kouwenhoven is geweest en de strekking van de boodschap van deze commissie was dat je een zakelijke relatie, maar ook een betrouwbare relatie moet hebben met elkaar. En in een betrouwbare relatie bestaat het niet dat je zo maar een bestaande afspraak doorbreekt. Dus dat is ook een beetje een reactie op wat mevrouw De Boer zegt.

De heer Seton heeft iets gezegd over de consequenties en kijken naar de volle breedte. Ik denk dat wij nu juist hebben gezegd: als wij dat gaan doen dan verzanden we op dit moment in de materie. Dus wij beperken ons nu. We hebben natuurlijk wel een gevoel voor de volle breedte, maar dat moet je nu niet doen, hebben we gezegd.

En er is ergens nog geduid op faillissementen. Daar hebben wij in het voorstel ook een escape voor opgenomen, want het gaat net als bij een normaal faillissement: een curator kijkt ook altijd naar wat de gevolgen zijn van een faillissement voor bijvoorbeeld het personeel. En dan moet je op dat moment naar bevind van zaken handelen. Dat was het. Dank u wel.

De heer SETON (CDA): Veel vragen zijn beantwoord. Een vraag nog niet. Ik had gevraagd naar een concrete recente aanleiding op basis van wat je zou kunnen zeggen: dit is een probleem dat we moeten aanpakken.

Wethouder VAN SCHIE: Volgens mij heb ik net aangegeven dat het college dit voorstel verder zal verkennen zoals het preadvies vraagt, dus ik denk dat alle verdere uitwerkingen dan ook meegenomen worden en er ook gekeken wordt naar de haken en de ogen en de juridische haalbaarheid. Dus ik heb geen behoefte aan aanvullende opmerkingen.

De heer SETON (CDA): Ik wil graag van de indieners van het voorstel een antwoord op de vraag die ik net heb gesteld.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Als u kijkt op de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken dan treft u een behoorlijk aantal organisaties aan die over de norm heen komen. Een daarvan is de christelijke thuiszorg De Borg. Dat kent u vast. En dat heeft te maken met een ontslagvergoeding die uitgekeerd is en iets van een beloning van de raad van bestuur van maar liefst 300.000 euro. En dat is dan het concrete voorbeeld. Het dateert uit 2008, mijnheer Seton en wat mij betreft is dat het meest recente voorbeeld.

De VOORZITTER: Dan kunnen we denk ik tot besluitvorming overgaan.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, zou ik een stemverklaring mogen afleggen?

De VOORZITTER: Dan vraag ik eerst inderdaad of er nog anderen zijn die een stemverklaring willen afleggen. Dat is niet het geval. Dan is het woord aan de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Het signaal dat met dit initiatiefvoorstel wordt afgegeven is helder en dat kunnen wij ook wel ondersteunen. Onze bezwaren zitten meer in de uitvoering en de consequenties daarvan. Voor een deel zijn die weggenomen, voor een deel ook nog niet. We zullen de uitwerking van het volgende college dan afwachten en dan kijken of we met het resultaat dat er dan ligt kunnen instemmen. Maar nu dus wel akkoord.

De VOORZITTER: Dan gaan we over tot besluitvorming. U ziet op bladzijde 4 wat het aan u voorgelegde voorstel voor besluit is:

“Wij stellen u voor als volgt te besluiten:

1. bij het aangaan van (nieuwe of herhaalde) subsidie- of daarmee vergelijkbare relaties te handelen conform de hierboven onder de ‘regel (uitwerking)’ gehanteerde lijnen;
2. aan het college te verzoeken hieraan per de kortst mogelijke datum uitvoering te geven en (zo nodig) met voorstellen te komen voor aanpassing van het regelgevend kader (bijvoorbeeld de Algemene subsidieverordening voor de gemeente Groningen).”

De VOORZITTER: Wie steunt het voorstel zoals het is voorgelegd? Dat zijn volgens mij alle fracties. Dat is de volledige raad, waarmee dit initiatiefvoorstel is aangenomen. Dan gaan wij naar agendapunt 5.

5. Ingekomen stukken

5.a: Lijst met ingekomen collegebrieven

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGE BRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 17 februari 2010

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	SP onderzoek ‘De agent aan het woord’	29 jan. 2010	Via cie. F&V
2.	Mededeling wethouder Van Schie	28 jan. 2010	Via cie. O&W
3.	Intrekking kort geding tegen Gijs Grizzlies	29 jan. 2010	Via cie. O&W
4.	Voorontwerpbestemmingsplan Helpman	28 jan. 2010	Via cie. R&W
5.	Regeldrukvermindering	28 jan. 2010	Via cie. F&V
6.	Evaluatie gewijzigde voorrangssituatie Herman Colleniusstraat-Aweg	28 jan. 2010	Via cie. B&V
7.	Motie sportcombinatiefuncties voor	28 jan. 2010	Via cie. O&W

	jongeren		
8.	Handhavingsbeleid 2010	28 jan. 2010	Via cie. W&I
9.	Uitgangspuntennotitie inzet participatiebudget	28 jan. 2010	Via cie. W&I
10.	Besteding koplopergelden homo-emancipatie	28 jan. 2010	Via cie. W&I
11.	Meedoen is meetellen	28 jan. 2010	Via cie. W&I
12.	Planvorming de brugwachter	28 jan. 2010	Via cie. R&W
13.	Besteding overlopende post participatiebudget 2009	28 jan. 2010	Via cie. W&I
14.	Terinzagelegging bestemmingsplan Bodenterrein UMCG	4 feb. 2010	Via cie. R&W
15.	Stadsduiven	4 feb. 2010	Via cie. B&V
16.	Kapvergunning i.v.m. reconstructie oostelijke ringweg	4 feb. 2010	Via cie. B&V
17.	Fonds ondernemend Groningen	5 feb. 2010	Via cie. W&I
18.	Quick scan Bureau Berenschot	5 feb. 2010	Via cie. Cultuurverandering
19.	Aanvullende informatie parkeergarage nieuwbouw SoZaWe	9 feb. 2010	Via cie. W&I
20.	Mogelijkheden gemeentelijk vervoersbedrijf	9 feb. 2010	Via cie. B&V
21.	Uitspraak bezuinigingen	10 feb. 2010	Via cie. F&V
22.	ICT-problemen politie	10 feb. 2010	Via cie. F&V
23.	Bouwplan Zaagdam	10 feb. 2010	Via cie. R&W
24.	Revitalisering Groninger Museum	10 feb. 2010	Via cie. O&W
25.	Onderzoek doeltreffendheid en doelmatigheid uitvoering wet WOZ	10 feb. 2010	Via cie. F&V
26.	Plan van aanpak Duurzaam Inkopen	10 feb. 2010	Via cie. F&V
27.	Rapportage ECG	11 feb. 2010	Via cie. B&V
28.	Shared space verlengde Hereweg	11 feb. 2010	Via cie. B&V
29.	Omgeving montessorischool	11 feb. 2010	Via cie. O&W
30.	Voorontwerpbestemmingsplan Driehoek P/Z	11 feb. 2010	Via cie. R&W
31.	Motie basis op orde/G7	11 feb. 2010	Via cie. O&W
32.	Dynamisch Verkeersmodel	11 feb. 2010	Via cie. B&V
33.	Regiotram Voorlopig Ontwerp lijn 1, voorkeurstracé lijn 2 en koppelingsvariant	12 feb. 2010	Via cie. B&V
34.	Revitalisering Prefecten Hof	12 feb. 2010	Via cie. F&V
35.	Toelichting financiële situatie stichting Wall House #2	15 feb. 2010	Via cie. O&W
36.	Dynamisch Verkeersmanagement	15 feb. 2010	Via cie. B&V
37.	Brand Ebbingestraat 49a	15 feb. 2010	Via cie. F&V
38.	Uitvoering 0 dB-norm	16 feb. 2010	Via cie. R&W
39.	Revitalisering Groninger Museum	16 feb. 2010	Via cie. O&W
40.	Toezegging Structuurontwerp SoZaWe	16 feb. 2010	Via cie. W&I

5.b: Lijst met ingekomen overige stukken

**LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD
VAN 17 februari 2010**

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Adviesraad voor het gehandicaptenbeleid Groningen: de nieuwe WMO-verordening	20 jan. 2010	Tkn
2.	Adviesraad voor het gehandicaptenbeleid	20 jan. 2010	Tkn

	Groningen: nota Parkeerbeleid gemeente Groningen		
3.	Gemeentelijke ombudsman: rapport klachtenonderzoek SoZaWe	22 jan. 2010	Tkn
4.	Ouderenraad Groningen: reactie op de nieuwe Wmo-verordening	25 jan. 2010	Tkn
5.	Vrienden van de stad Groningen; Forum, wat moeten we ermee?	27 jan. 2010	Naar college ter afhandeling
6.	Nederlandse Vereniging van Raadsleden-raadslid.nu: informatie over ledenwerfactie raadslid.nu	28 jan. 2010	Tkn
7.	Oikocredit: overzicht participaties in het Oikocredit Nederland Fonds in 2009	1 feb. 2010	Tkn
8.	Oikocredit: overzicht certificaten van aandelen Oikocredit in 2009	1 feb. 2010	Tkn
9.	Vereniging Historische Zeilvaart Groningen	1 feb. 2010	Tkn
10.	Vereniging Nederlandse Gemeenten: Onderzoek mondiaal op eigen schaal	1 feb. 2010	Tkn
11.	M. Ulenbelt: Straatverlichting Lichtboei	2 feb. 2010	Naar college ter afhandeling
12.	Delegatie bewoners van de Wassenberghstraat, Otto Eerelmanstraat en Kraneweg: studentenhuisvesting Schildersbuurt	2 feb. 2010	Tkn
13.	Vereniging Nederlandse Gemeenten: Voor vragen rondom de raadsverkiezingen	5 feb. 2010	Tkn
14.	Raad gemeente Pekela: motie	9 feb. 2010	Tkn
15.	Lefert Pat: milieubeleid	9 feb. 2010	Tkn
16.	Vereniging Nederlandse Gemeenten: aanbieding dvd bij ledenbrief Besluit personeel veiligheidsregio's en andere brandweerontwikkelingen	15 feb. 2010	Tkn
17.	A. Russchen: te weinig aandacht voor Transgendergroep in Emancipatienota	16 feb. 2010	Betrekken bij Emancipatienota

De VOORZITTER: Ik neem aan dat u dat voor kennisgeving aanneemt.
Dan agendapunt 6, de conformstukken.

6. Conformstukken

6a: Aanvullend plankostenkrediet project Driehoek Peizerweg (nr. 599). Aldus besloten.

6b: Herziening grondexploitatie CiBoGa 2009 (nr. 600). Aldus besloten.

6.c: Kredietaanvraag aankoop kavels Meerstad en rapportage optimalisaties grondexploitatie Meerstad (nr. 601). Aldus besloten.

Stemverklaring van de heer HUISMAN (ChristenUnie): Wij gaan akkoord en willen het college bedanken omdat wij een motie hebben ingediend in het verleden om de GREX 2010 te betrekken bij de GREX 2009 en dat is ruim voldoende uitgevoerd.

6.d: Verkiezing gemeenteraad (nr. 604). Aldus besloten.

6.e: Marktgeldverordening 2010 (nr. 608). Aldus besloten.

6.f: Wijziging Algemene subsidieverordening, subsidie voor huur sportaccommodaties (nr. 606). Aldus besloten.

Stemverklaring:

Mevrouw HAZEWINDEL (PvdA): Aan dit voorstel zit een andere kant, namelijk het innen van de huren. Omdat wij in de commissie begrepen hebben dat daar een vereenvoudiging zit aan te komen, waarbij het ook voor sportverenigingen een stuk simpeler wordt om de huur te voldoen zonder allerlei onnodige administratie, kunnen wij dit voorstel van harte ondersteunen.

6.h: Werkgelegenheidsonderzoek Binnenstad Groningen (nr. 612). Aldus besloten.

Stemverklaring:

De heer OOST (PvdA): Het is mooi dat er extra aandacht komt voor de binnenstad en extra aandacht voor de werkgelegenheid in de binnenstad. Dit past ook mooi bij de doelstelling van SoZaWe, waar dit geld uiteindelijk vandaan komt.

6.i: Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2010-2013 (nr. 609). Aldus besloten.

6.j: Verwerving ten behoeve van de tramlijn Hoofdstation-Zernike (nr. 610). Aldus besloten.

Stemverklaringen:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij is het niet met dit voorstel eens. Ik wil graag opmerken dat wij geacht worden tegen te hebben gestemd.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, wij vinden dit prematuur. Wij zouden in ieder geval voor opties voelen. Daar kon u geen antwoord op geven, dus daarom zijn wij tegen.

De VOORZITTER: Aantekening wordt gevraagd dat hebben tegengestemd de Stadspartij en de VVD-fractie.

6.k: Evaluatie samenwerking Regio Groningen-Assen en meerjareninvesteringsprogramma 2010-2020 (nr. 602). Aldus besloten.

6.l: Projectofferte Stationsgebied (nr. 603). Aldus besloten.

Stemverklaringen:

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Wij kunnen nu instemmen met het krediet dat wordt gevraagd om plannen te ontwikkelen, maar wij willen ons niet al vastleggen op toekomstige forse financiële investeringen, want wij verwachten dat wij daar als gemeente in de toekomst zelfs de centen niet voor hebben.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ik kan met de woordvoering van mevrouw Van Gijlswijk meegaan. Ook wij nemen afstand van suggesties die worden gewekt in het voorstel om op voorhand al een parkeerbak van drieduizend plaatsen neer te gooien of de stationshal te verplaatsen. Dat zijn dingen die we ook zeker bij de vaststelling van de visie pas dan zullen gaan beoordelen en waar we nu niet mee instemmen.

De heer MIEDEMA (GroenLinks): De fractie van GroenLinks heeft ook grote problemen met die grote parkeergarage die daar gepland is voor drieduizend auto's. We snappen ook niet hoe men op dat getal komt. Met de vervanging van de parkeerplaats Zaanstraat en nog wat P+R-plekken komt je wat ons betreft op maximaal duizend plaatsen.

De heer VAN DER WILT (D66): De revitalisering van het stationsgebied is voor ons van eminent belang, voor de werkgelegenheid maar ook voor de bereikbaarheid van de stad. Daar staan wij pal achter. Wij willen wel dat dat gebeurt in een goede combinatie van wonen, recreëren en werken en we hebben wat dat betreft dan ook grote zorgen over de financiële haalbaarheid van dit project, aangezien we nogal wat geld hebben weggehaald voor de tram.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Wij stemmen op dit moment ook in met het voorstel. Vorige week hebben we commissievergadering gehad. De wethouder heeft toen een aantal beloftes gedaan, onder meer dat wij als raad zorgvuldig op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen, ook als het gaat om de nieuwe raad die er gaat komen. Aan die belofte houden wij de wethouder. Wij sluiten ons ook aan bij de verklaring die Student en Stad heeft gegeven over bijvoorbeeld de stationshal, want we hebben wat dat betreft nog tal van vragen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Wij kunnen ons heel aardig vinden in de stemverklaring van D66.

De heer SETON (CDA): Wat betreft de financiële haalbaarheid kunnen wij ons aansluiten bij de opmerkingen van SP en D66. Met die parkeerbak met drieduizend plaatsen hebben we wat minder moeite, die is misschien wel een voorwaarde voor een succes daar. Waar we ons zorgen over maken is de 'knip' van de Stationsweg en we behouden ons het recht voor om daar, als het daar over gaat, nog eens goed naar te kijken.

De VOORZITTER: Kan met al deze aantekeningen worden besloten zoals aan u is voorgelegd? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

6.n: Implementatie dynamisch reizigersinformatiesysteem op Transferium Hoogkerk. Aldus besloten.

Stemverklaring:

De heer ANTUMA (Student en Stad): Omdat dit punt net op de agenda is geplaatst, een positieve stemverklaring van mijn fractie. Wij willen dit krediet graag beschikbaar stellen, ook omdat wij geloven in juist deze koppeling tussen auto en openbaar vervoer en dat je daar ook moet zorgen voor heel goede informatievoorziening. Wij hebben samen met de VVD daar eerder al een initiatiefvoorstel voor ingediend en we zijn blij me deze eerste uitvoering van dat voorstel.

De VOORZITTER: Ik zie dat wethouder Visscher binnenkomt.

7. 1-minuut interventies

7.a: Revitalisering Prefecten Hof (nr. 605)

Wethouder DEKKER: Laat ik even het boetkleed aantrekken. U heeft van ons vrijdag een brief ontvangen, zoals toegezegd in de commissie, en u heeft afgelopen maandag ook iets ontvangen. Maar niet van het college. Een medewerker van een dienst heeft met een medewerker van de griffie informatie uitgewisseld, dus misschien moeten we in beide organisaties de processen even goed bekijken, maar dat was geen brief van het college. Ik had hem zelfs niet eens gezien, noch de gemeentesecretaris en de burgemeester. Dat is één. Ten tweede kon ik me er in hoofdlijnen wel in vinden, behalve dat de datum verkeerd was. Wat ik even zou willen aangeven is dat wij wat ons betreft ontzettend veel energie gaan steken in warmtekrachtkoppeling en warmtekracht opslag en de zonnepanelen, omdat dit inmiddels is uitgezocht, en dat we nu verder gaan rekenen. Ik denk dat het binnen het bepaalde budget kan en dat wij op het moment van gunning bij u terugkomen als dat extra middelen van ons vraagt. Waarschijnlijk moet er sowieso extra krediet gevraagd worden, maar dat wordt dan weer terugverdiend met de maatregelen die in de exploitatie dan weer vrijvallen. Ik zou eigenlijk aan u willen zeggen: u heeft in de commissie extra aandacht voor het milieu gevraagd; die handschoenen hebben wij opgepakt; we gaan kijken of we de WKO en de zonnepanelen kunnen realiseren, dan komen we uit op het B-label. Voor het een, dat staat er ook in, ligt het iets makkelijker dan voor het andere, dat heeft ook te maken met het aantal zonnepanelen dat wellicht geplaatst zou kunnen worden, maar wij hebben een positieve intentie. Wij denken gewoon dat het binnen de exploitatie gefinancierd kan worden en we gaan nu verder rekenen. Op het moment dat we gaan gunnen komen we bij u terug, want waarschijnlijk hebben we dan wel een extra krediet nodig omdat er extra investeringen nodig zijn, maar die worden dan weer terugverdiend in de exploitatie.

De heer VAN DER WILT (D66): In de commissie zei mijn fractie al: kan het niet een onsje of wat labeltjes meer zijn, zeker ook omdat wij als organisatie toch het goede voorbeeld moeten geven? En ik denk ook dat wij daar in de exploitatiekosten best wat op kunnen binnenhalen. We hebben met de informatie uit de brief en de bijdrage van de wethouder zojuist de toezegging gekregen dat dat onsje er ook gaat komen en dat vinden wij plezierig.

De heer KOOPS (CDA): Dank voor de toelichting. Wij vinden het ook heel verstandig om het zo te doen. En als op grond van de techniek en de kosten-batenanalyse die er straks uitkomt dat het verantwoord is, dan zullen wij dat voorstel ook vanuit een positieve houding beoordelen. We kunnen overigens nu al instemmen met wat voorligt. Er waren ook nog wat vragen gesteld rondom het nieuwe werken door onze fractie; die zijn inmiddels afdoende beantwoord, dus wij stemmen in.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): In ieder geval een wijs besluit van de wethouder om het zo naar de raad te brengen. In de commissie hebben wij gezegd dat we het enigszins teleurstellend vonden dat er een wat laag ambitieniveau was ten opzichte van het energielabel. Zeker als het gaat om een stad die over een paar jaar de duurzaamste stad van Nederland wil zijn. Onze fractie vindt dat de wethouder daaraan tegemoetkomt en wij wachten het wel af.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik kan ook kort zijn na de toelichting van de wethouder. We zijn deze week nog genomineerd voor klimaatvriendelijkste stad en dan wil je ook dat je gebouwen in ieder geval beter scoren dan energielabel G en dan is energielabel E ook niet veel beter, dus we moeten van G naar B toe zal ik maar zeggen. Ik zou het goed vinden als de wethouder inderdaad terugkomt met een uitwerking van wat wel en niet mogelijk is en dat we dan vervolgens als raad ook goed kunnen afwegen in hoeverre wij aanvullend krediet beschikbaar willen stellen, want wij zijn er heel erg positief over.

De heer OOST (PvdA): Ook heel kort, voorzitter. Een prima toezegging van de wethouder. We kunnen leven met het voorstel.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Energielabel B klinkt in de oren van mijn fractie beregoed. Ik ben erg blij dat dit in ieder geval uitgewerkt gaat worden en ik heb er alle vertrouwen in dat we die energiewinst kunnen gaan maken. Energielabel A zou mooi zijn geweest, maar inderdaad, die kapitaalvernietiging van de verbouwing van de publiekshal uit 2007 wil ik in ieder geval niet op mijn geweten hebben.

Mevrouw RADEMAKER (SP): De SP zal instemmen met het voorstel dat er nu ligt. We vinden het goed dat het college nu aan het onderzoeken is welke andere mogelijkheden er nog zijn op het gebied van duurzaamheid en we willen dan ook pas beslissingen nemen over eventuele extra middelen.

Wethouder DEKKER: Dank voor de steun, maar het is misschien wel zo aardig om te melden – ere wie ere toekomt – het de heer Antuma was die ons erop wees dat bij de ‘duurzaamste stad van Nederland’ worden ook een duurzame renovatie hoort en die het college vroeg om nog wat extra’s te realiseren. Die suggestie kwam met name uit uw raad, dus ere wie ere toekomt. Mijnheer Antuma, dank voor uw suggestie. We maken er nu een mooi gebouw van.

De VOORZITTER: De Antumahof, of zo. We kunnen denk ik afzien van een tweede termijn. Dat is het geval. Dan wilt u neem ik aan besluiten zoals aan u is voorgelegd en dat is het geval. Dan is aldus besloten.

Dan draag ik voor de behandeling van agendapunt 7.b de leiding van de vergadering over aan de heer Klijnsma.

De vergadering wordt voorgezeten door de heer Klijnsma.

7.b: Collegebrief Quick scan Bureau Berenschot

De VOORZITTER: Aan de orde is de collegebrief Quick scan van Bureau Berenschot en daarbij wordt meegenomen agendapunt 6.g: de actuele stand van zaken actieplan Cultuurverandering raad. Daarvoor treft u een gewijzigd voorstel aan, namelijk dat de notitie Stand van zaken ten aanzien van cultuurverandering wordt vastgesteld en dat de uitvoering van de notitie overgedragen wordt aan de nieuwe raad.

In de commissie Cultuurverandering waarin dit besproken is, is gezegd dat het proces van cultuurverandering in de raad met een kort debat wordt afgesloten. Ik wil eerst het woord geven aan mevrouw Hazewinkel van de PvdA.

Mevrouw HAZEWINKEL (PvdA): In deze laatste reguliere raadsvergadering van deze periode leek het ons goed om hier toch even bij stil te staan. Je zou deze raadsperiode toch kunnen karakteriseren als de raadsperiode van de cultuurverandering. En dan is er dus ook eigenlijk iets van: 'Oh ja, we moeten ook nog iets met participatie naar samen plannen maken', om het maar even concreet te maken. Het is een proces van vallen en opstaan, zo'n mentaliteitsomslag, zo blijkt uit de quick scan van Berenschot. Dat is er niet in één dag, maar het is aan het veranderen en ook al hadden wij gehoopt dat het al iets verder zou zijn, het is hartstikke goed dat het proces nu echt zo ver is. Berenschot zegt ook: "Er is een onomkeerbaar punt bereikt." En we zijn ook blij dat de burgemeester in de commissie heeft aangekondigd wel extra alert te willen zijn en blijven op dat punt. We zijn sowieso blij dat de burgemeester zijn portefeuille op die manier wil oppakken en zichzelf met name ook intern een rol heeft toebedeeld in dit proces. Want, zegt Berenschot, grote veranderingen moet je lang volhouden en dan is het natuurlijk ook zo dat de burgervader hier voor continuïteit kan zorgen in een veranderende omgeving, zoals we die deze maanden kennen.

Dan nog heel kort iets over participatie. De praktische aanbevelingen in het stuk over de cultuurverandering van de raad zelf en de ideeën over interessante instrumenten en over checklisten en al dat soort dingen kunnen wat ons betreft naar de mensen die straks met de uitwerking aan de slag moeten gaan, dus de nieuwe raad en de respectievelijke diensten. Een wezenlijke vraag is natuurlijk, en dat heb ik de vorige keer ook al even genoemd: wie moeten er bij een onderwerp betrokken worden en in welke mate is er bereidheid om een voorstel aan te passen, aan de hand van de bijdragen die nog geleverd gaan worden? En die twee vraagstukken zijn wat ons betreft waar het om draait. En waar ook nog steeds de kwestie zit, waar ook in de toekomst nog heel goed over nagedacht zou moeten worden. Gisteren is het tramproces even langs geweest in de commissie en daar zie je dan ook direct dat er successen zijn en lastige kwesties; in ieder geval zie je daar heel goed wat de bereidheid om vroeg met elkaar aan tafel te gaan zitten kan opleveren en daarvan denken wij dat dat absoluut de goede kant op gaat.

De heer VAN DER WILT (D66): In januari 2009 heeft mijn fractie een pamflet ingediend met de titel: 'Het venijn zit in de start'. Een pamflet van tien punten waarop naar onze mening de burgerparticipatie gestoeld zou moeten zijn. Wij zijn dan ook blij om te constateren dat veel van die zaken in de verschillende bijeenkomsten met burgers, maar ook in bijeenkomsten onder leiding van Berenschot in diverse debatten die wij in de commissie hebben gehad, zijn aanvaard als zaken die belangrijk zijn om een goede burgerparticipatie te organiseren. Vroeg beginnen, maar ook als gemeentebestuur stelling durven nemen. Ook zeggen wat de reikwijdte en de breedte moet zijn, open met elkaar het gesprek ingaan, durven oppositie te creëren tegen je eigen voorstellen; het zijn allemaal heel zinnige zaken als het gaat om burgerparticipatie.

Als wij kijken naar de cultuurverandering ben ik het wel eens met de PvdA die zegt: "Dit is toch wel de periode geweest van de cultuurverandering". Dan zijn we er nog lang niet. Dan staan wij denk ik pas aan het begin, want wat mijn fractie op dit moment nog mist – en dat is ook in de commissie door andere partijen aangegeven – is dat het allemaal nog niet zo zichtbaar is. En dat zichtbare zou denk ik veel meer naar voren moeten komen. Daar hebben we gelukkig ook een burgemeester op benoemd die zich daar voor zou moeten inspannen en daarom vragen wij dan ook aan deze burgemeester om dat veel zichtbaarder te doen dan de afgelopen maanden, waarin er vooral intern gewerkt is, gebleken is.

Kortom, ik denk dat de neuzen de goede kant op staan. Daar is mijn partij positief over. Alleen, het moet allemaal nog wel gebeuren en ik denk dat de volgende periode zal moeten uitwijzen of wij daar als gemeentebestuur ook in slagen.

De raad heeft een aantal voorstellen gedaan voor hoe we dat zouden moeten doen. Mijn fractie is ambitieuzer dan deze raad op dit moment en wij hadden ook een aantal moties in voorbereiding om dat te doen, maar wij zijn gerustgesteld door het college dat stelt dat het ook ambitieuzer is dan deze raad en dat het wil komen met innovatieve nieuwe manieren om de burger erbij te betrekken. En dat klinkt mij als muziek in de oren, want straks in maart ben ik ambteloos edoch betrokken burger en ik kan niet wachten totdat ik mij heerlijk in het participatieproces kan storten. En wees uw gemeente, college, dat u dat met innovatieve manieren doet, want ik ben er bij.

Voorzitter, afsluitend, dit is een heel lastig proces. Ik ben blij dat wij in staat zijn gebleken als raad en als college om dit proces in te gaan. En nu moeten we het even laten zien aan onze burgers.

De heer SETON (CDA): Er zijn geloof ik in deze raadsperiode tot nu toe twee moties van wantrouwen ingediend. De eerste heeft een heel serieuze opvolging gekregen in de discussie over de cultuurverandering, zowel bij het college, als de raad, de diensten en ook in de onderlinge communicatie en de contacten. Voor ons was het deel van het rapport Klaassen dat gaat om het verkeer tussen de raad en

het college dan ook heel erg belangrijk. Er zijn al slagen gemaakt, dat ben ik eens met voorgaande sprekers, maar ik ben het ook met hen eens dat we er nog lang niet zijn. Ik deel de analyse van D66 dat we meer naar 'buiten' moeten. Het zou mij een lief ding waard zijn als ook in de stad meer helder wordt dat er in het stadhuis en ook bij de diensten wat aan het veranderen is. Dat is denk ik goede pr voor de gemeente en ook alle energie die we er in steken waard.

Mevrouw HAZEWINKEL (PvdA): Nu dit voor de tweede keer gezegd wordt wil ik toch even een vraag stellen: is het niet zo dat wanneer dit goed uitgevoerd wordt, dit de beste manier is om het zichtbaar te maken? En niet door te gaan vertellen 'jongens wij gaan iets anders met jullie doen'. Het is toch vooral het doen dat iets zichtbaar maakt en niet het vertellen?

De heer SETON (CDA): Dat klopt, dat ben ik helemaal met u eens. En daarom vind ik dat wat we doen, dat we dat beter moeten vertellen. We gaan niet van tevoren vertellen wat we allemaal van plan zijn, maar de slagen die we hebben gemaakt zou ik graag wat meer naar buiten willen brengen omdat er in de stad ook veel argwaan bestaat ten opzichte van de gemeente. En dat zou je met positieve voorbeelden dus voor een deel kunnen wegnemen. Dus meer naar buiten, ook meer in de organisatie. We hebben vastgesteld dat het nu vooral bovenin zit, dus laat het verder doorsijpelen. In de burgerparticipatie zijn ook slagen gemaakt en voorbeelden waarin het echt beter gaat moeten nog wat meer verinnerlijken. We weten hoe het moet en we gaan het nog vaker toepassen.

We zijn er ook blij mee dat de burgemeester dit als portefeuille naar zich toe heeft getrokken. Een van de vorige sprekers zei: "Dit was de raadsperiode van de cultuurverandering." Ik hoop eigenlijk dat de volgende periode de raadsperiode van de cultuurverandering wordt. Dat we al die resultaten die we zo graag zien dan ook krijgen en wij hebben wat dat betreft vertrouwen in de burgemeester als voorvechter daarvan.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. In december 2007 waren het de drie rapporten van Postma, Andersson en Klaassen waarmee we als college, als raad en als ambtelijke organisatie aan de slag zijn gegaan met wat we uiteindelijk 'cultuurverandering' hebben genoemd. En hoewel de gemeenteraad altijd blijft bestaan is het toch vandaag wel een moment van terugblik, omdat de raad in deze samenstelling in ieder geval na 10 maart 2010 niet meer bij elkaar zal komen. En dan is het goed om even voor een groot en breed publiek dat bestaat uit de gehele raad, een goed gevulde publieke tribune en alles wat nog over het internet zwerft stil te staan bij die periode van tweeënhalf jaar dat we nu bezig zijn met cultuurverandering. Want cultuurverandering is niet iets wat zich laat begrenzen door een willekeurige commissie Cultuurverandering of door iets dat alleen maar in dit gebouw gebeurt. Cultuurverandering is iets dat doordeesemd moet zijn in de hele organisatie en waardoor ook uiteindelijk deze stad weer een betere en een kraakheldere smaak krijgt. Er is, en dat heeft Berenschot eerder gezegd, een aantal onomkeerbare fikse stappen gezet. En vanaf deze plaats wil ik namens mijn fractie ook iedereen die zich de afgelopen tweeënhalf jaar keihard heeft ingezet voor deze cultuurverandering en niet bij de pakker neer is gaan zitten na stevige kritiek, maar juist die kritiek heeft opgepakt en dat heeft omgezet in positieve energie, een heel erg warm compliment geven. Want het is juist met elkaar, als raad, als college en als ambtelijke organisatie dat we deze cultuurverandering vorm moeten geven. Bij die inzet past ook een raad die actief die rol oppakt en ook daarom hebben wij naar aanleiding van de diverse rapporten gezegd: 'Raad, waar één vinger wijst naar de ander, wijzen er uiteindelijk vier naar onszelf' en hebben we ook zelf als raad dit verandertraject opgepakt. En daar zit ook het spanningsveld voor wat ik dan maar noem de nieuwe raad, hoewel het staatsrechtelijk gezien niet klopt. Nieuwe raadsleden, ook mensen die terugkeren na 3 maart, weest u zich ook bewust van wat u vraagt aan het college; hoe gaat u om met het college, hoe gaat u om met elkaar waar het gaat om de informatie die u vraagt. Wat is bijvoorbeeld noodzakelijk om te weten en wat is alleen maar hobbyisme of aardig om te weten? Hoe gaat het met de aard van het debat, hoe bejegt u elkaar in de onderlinge verbanden en elders?

Over burgerparticipatie zijn door een aantal andere partijen al ware en warme woorden gesproken.

Wij staan vandaag, 17 februari 2010, op een soort van wissel. Óf we zetten door, óf we haken af. En het is mijn overtuiging dat we met de dingen die we het afgelopen tweeënhalf jaar hebben gedaan moeten doorzetten. Alleen is dat nog niet zo logisch zoals het klinkt vanuit deze mond en daar zal ook nog een behoorlijke krachttoer voor gepleegd moeten worden. Want ook in de quick scan blijkt heel duidelijk dat cultuur en cultuurverandering bij de top van raad, college en organisatie wel tussen de oren zit, maar dat het ook gaat om het doorsijpelen en het doordeesemen waarover ik het aan het begin van deze woordvoering heb gehad. En daarom is het ook inderdaad van belang om die gezichten te koppelen aan cultuurverandering. Daarin is inderdaad de burgemeester een eerste gezicht, maar heeft hij in een ander

gremium gezegd dat hij zichzelf niet ziet als een afvoerputje, dus hij zal ook niet als enige het gezicht moeten worden van deze cultuurverandering. Binnen de hele organisatie zullen er gezichten op moeten staan en zichzelf tonen om dit vorm te geven.

Mijnheer de voorzitter, ik kom tot een afronding. Ik hoop van harte dat wij dit goed kunnen doorzetten en dat wij er ook als raad en college samen voor zorgen dat cultuurverandering niet een kwestie is van de waan van de dag, maar van de waan van de toekomst. Dank u wel.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Het bijzondere van het hele cultuurveranderingsproces is dat het een antwoord is op een heel lange periode waarin gevoelens zijn ontstaan, heel breed, over het functioneren van deze gemeente. En ik denk inderdaad, dat ben ik eens met de heer Antuma en anderen dat het een grote prestatie is om uiteindelijk samen tot een moment te komen waarin je zegt: we willen dat vanaf nu anders doen. En om over verschillen die je onderling ook hebt weer heen te stappen en naar de toekomst te gaan kijken. We hebben de afgelopen jaren gewerkt aan een stad die toegankelijker moet zijn, een bestuur dat toegankelijker moet zijn met een open houding naar de stad. Een bestuur dat politiek gevoelig is, ook naar de raad, waar de sturing sterk genoeg is en waar bestuurd vanaf de plekken waar we willen dat er bestuurd wordt. En als we dan terugkijken dan kunnen we constateren dat er in de afgelopen twee jaar absoluut vooruitgang is geboekt. Maar we hebben ook geconstateerd in de commissie, zowel mijn fractie als andere fracties, dat er nog een heel lange weg te gaan is en misschien zelfs dat we al wat verder hadden willen zijn.

Berenschot is niet verbaasd dat het nog niet tot de haarvaten is doorgedrongen. Dat is een reactie op de constatering dat vooral bij directie en de top van de organisatie het bewustzijn is doorgedrongen, maar dat het daar nog een beetje blijft hangen. Op zich kan ik die redenering van Berenschot wel volgen, maar we moeten nu die volgende stap wel gaan maken en daar moet je ook een plan mee hebben. Hoe maak je nu die slag van de directie en bestuur naar de laag daaronder. Dat vraagt een bewuste aanpak en dat zal des te moeilijker worden met een nieuwe raad, met zo meteen een nieuwe gemeentesecretaris, met een nieuwe AD RO/EZ, een burgemeester die zich nog aan het inwerken is, maar ook nog relatief nieuw is. En dat betekent dat we ook met de nieuwe raad goede afspraken moeten maken. En daarom ben ik ook blij dat wij als oude raad nu de nieuwe raad een aantal aanbevelingen kunnen doen, waarin nog heel veel openligt, waarin nog heel veel discussie mogelijk is, maar waarmee we de discussie hierover kunnen laten voortduren tot in de nieuwe termijn. Dank u wel.

Mevrouw DE BOER (VVD): Na al deze mooie woorden, waar ik grotendeels wel bij kan aansluiten omdat cultuurverandering nu eenmaal een proces is dat niet van vandaag op morgen gerealiseerd is. Sterker nog, er gaat misschien wel een generatie overheen. Anderzijds waren wij toch ook wel een klein beetje teleurgesteld dat we nog niet verder zijn gekomen met de cultuurverandering, dat er misschien nog te veel leeft bij de bovenlaag en misschien ook wel voornamelijk in deze zaal. Ik ben blij dat de nieuwe burgemeester nu voldoende commissievergaderingen heeft bijgewoond om zich te kunnen realiseren wat er nu eigenlijk gaande is, want er zit straks voor een groot deel wel een nieuwe raad. Die heeft geen idee wat er toen gebeurd is en zal zich nog helemaal het werk eigen moeten maken. Verder waren de vele wisselingen in de cultuurcommissie enerzijds een nadeel, maar anderzijds denk ik dat dat ook heel verfrissend kan zijn. Ik kijk eerlijk gezegd zelf wel vol goede moed uit naar de volgende periode waarin met een nieuwe raad, maar ook met andere nieuwe mensen een frisse start kan worden gemaakt, want dat is natuurlijk ook altijd goed. Daar wilde ik het bij laten.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): De heer Antuma had het over de waan van de toekomst. Waan is iets dat niet zo positief klinkt, ik zou willen zeggen dat er heel veel goede aanbevelingen in staan die we allemaal tot ons hebben kunnen nemen en het is inderdaad goed om de komende raadsperiode nog steeds tussen de oren te knopen dat er een proces gaande is waar nog veel voortgang in geboekt kan worden. Wat ons betreft is het gevoel van op tijd meedenken en meedoen belangrijker dan de uitkomst. Dat geldt voor zowel de mensen in de raad als de mensen in de stad. Ik ben het eens met mevrouw Hazewinkel die zegt dat als we gaan vertellen dat we dit doen, dan heel veel mensen zeggen: het zal wel. Mensen hebben er wat aan om op het moment dat zij iets in willen brengen een loket hebben waar ze zich kunnen melden waar ze fatsoenlijk en voorzien van goede informatie behandeld worden.

De heer SETON (CDA): Ik kan het betoog van de ChristenUnie wel volgen, maar waarom zou dat een tegenstelling zijn? Je kunt toch vertellen wat je doet en tegelijkertijd de mensen op een fatsoenlijke manier behandelen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Volgens mij merk je pas echt dat de cultuur veranderd is op het moment dat jij bij een loket komt en een idee hebt en dat daar wat mee gedaan wordt. Daar heb je als inwoner van de stad meer aan dan dat prachtige externe berichtgeving vertelt dat je aan het veranderen bent. Laat liever zien dat je veranderd bent, dat vind ik een beter statement dan een folder verspreiden.

De heer SETON (CDA): Allebei doen kan dus gewoon ook.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik ben er meer voor dat die houding daadwerkelijk veranderd is dan dat je in een folder opschrijft dat je je houding gaat veranderen.

De heer SETON (CDA): Dat is toch net mijn punt. Dat is toch geen keus. Ik ben er ook voor dat die houding echt verandert en daarnaast vind ik dat je ook moet laten zien wat je als stad doet. We steken er hartstikke veel geld in, we maken slagen en laat dat nou ook gewoon zien.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik begrijp dat u heel erg voor een folder bent, dat hebt u al in uw betoog aangegeven. Ik ben meer voor die veranderende houding.

De heer SETON (CDA): U blijft dat tegenover elkaar stellen en ik blijf dat naast elkaar stellen.

De VOORZITTER: Volgens mij komt u hier niet uit, ook al herhaalt u allebei uw argumenten nog tien keer. Dat was uw bijdrage, mevrouw Jongman? Dank u wel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De raad is met dit proces van verandering een eind op weg. Het is ook gebleken uit voorbeelden van het recente verleden dat we erin geslaagd zijn om de raad een aantal malen aan de voorkant van het politiek proces te plaatsen. Dat zal in de toekomst steeds vaker het geval moeten zijn en ik heb er ook alle vertrouwen in dat dat in de toekomst ook steeds vaker het geval zal zijn. De ambtenaren zijn zich meer bewust van wat het primaat van de politiek is dan in het verleden, hoop ik nu. Het college en de raad zullen beter bediend worden wanneer het gaat om informatie. Dat is allemaal winst. De Stadspartij heeft toch wel zorgen over de basis van de omgang met de stad. Bijvoorbeeld voorlichtingsavonden, de organisatie daarvan moet toch heel wat beter dan het op dit moment is en het is aan onze opvolgers in de volgende raad – en een aantal van ons zal daar lid van zijn – om daar nog heel veel aan te werken.

De heer EIKENAAR (SP): Ik heb niets toe te voegen aan wat al gezegd is. Dus ik hou het hier bij.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan het college. Het woord is aan de burgemeester.

Burgemeester REHWINKEL: Dank u wel, voorzitter. Het is misschien goed om eerst aan te geven waar we staan. Dat is op een moment, zeven maanden na een brief aan uw raad waarbij aangegeven werd dat wij de effecten van onze inzet over een periode daarvoor al wilden monitoren. Dat is dus nog maar zeven maanden verder. Maar zeven maanden waarin toch veel is gebeurd, zeker ook aan de kant van de raad. Ik vind ook als voorzitter van de raad, en ik denk dat de beoordeling die er aan de kant van het college was, dat ook de raad serieus aan de slag is geweest met dat onderwerp. Met de notitie die er is verschenen en die terecht nu ook bij deze behandeling van deze 1-minuut interventie is betrokken. Goed dat aan dit touw door zowel de raad als het college wordt getrokken. Ik ben denk ik nog net niet naar Groningen gehaald om hiermee aan de slag te gaan, maar ik geloof dat het toch niet veel scheelde. Dat kunnen de leden van de vertrouwenscommissie – maar het is vooral niet de bedoeling dat ze dat gaan doen – beamen. Want dat dit het belangrijkste onderwerp was waarmee ik me moest bezighouden was van meet af aan duidelijk. Dat bleek uit de profielschets, dat bleek uit de gesprekken die we voorafgaand aan mijn indiensttreding hebben gevoerd en ik hoop dat het ook gebleken is uit hoe ik me ook heb voorbereid. Ik heb voordat ik in september hier begon natuurlijk ook de werkzaamheden in Naarden moeten afronden. Ik ben pas voluit hier aan de slag gegaan toen ik er eenmaal was, maar heb bijvoorbeeld, nog in Naarden, al wel met de heer Geut van Berenschot gesproken omdat ik toch echt geprepareerd wilde zijn vanaf dag 1. En ik meen dat ik goed geprepareerd was. Ik had de drie rapporten gelezen. Ik wist hoe er in de raad en in het college over het onderwerp gedacht werd, welk belang er aan werd toegekend en heb in ieder geval ook vanuit Berenschot gehoord hoe men dat proces had begeleid. Met de verandermanager en natuurlijk ook op andere manieren.

Het is een onderwerp dat volgens mij ook letterlijk elke dag op de agenda staat. Als ik bijvoorbeeld naar de beide afgelopen dagen kijk, hebben we er gisteren nog in het college over gesproken, ook aan de hand van een voorzet van het AMT. Het is gelukkig niet zo'n onderwerp dat verschijnt en je er vervolgens in de commissie over spreekt, waarna het dan weer een poosje stil is. Ik was heel erg blij en wij waren als college heel erg blij dat er al meteen de week erna weer een stuk lag vanuit het AMT waarmee wij aan de slag konden en aan de hand waarvan we gisteren konden spreken en waarbij het ook allemaal nog lang niet is gebeurd. Want dat die stip op de horizon, zoals we dat de vorige keer hebben genoemd in de commissie, ook door het college zelf moet worden gezet is duidelijk. Het is duidelijk dat we ook zelf aan de slag moeten, met name de heer Van der Wilt sprak er ook over, met dat onderwerp van de participatie, dat is eveneens duidelijk. En dan noem ik maar het voorbeeld van vandaag: we zullen daar ook echt anderen bij moeten betrekken. We zullen ook, als wij zeggen we hebben de ambitie om eigenlijk nog weer nieuwe vormen te vinden van participatie, we willen niet genoeg nemen met alleen maar een participatieparagraaf en dan constateren of er wel of niet iets gebeurd is. Nee, als we vinden dat we echt nog weer op zoek moeten naar ook weer nieuwe vormen van participatie, dan zullen we daar ook hulp van buiten bij nodig hebben. En dan zullen we die hulp ook moeten zoeken. En dan zit ik dus vanochtend in een gesprek en later op de ochtend – ik weet niet of het er in datzelfde gesprek ook over is gegaan – in een gesprek met het economic talent board en dan zijn dat ook mensen die ideeën hebben die het leuk vinden om verder ook bij dit onderwerp betrokken te zijn en die hopelijk ook hun bijdrage zullen leveren en ons misschien ook weer op nieuwe gedachten kunnen brengen. Want laten we ook niet denken dat we dat allemaal zelf kunnen uitvinden.

Ik ga dus heel graag heel serieus aan het werk. Ik doe dus heel graag wat me werd gevraagd. Ik ben heel graag die continue factor. Maar in de eerste plaats: het is niet alleen mijn verantwoordelijkheid, moet dat ook niet zijn, is het in de afgelopen periode ook niet geweest. Het college heeft zich als geheel heel sterk bij dit onderwerp betrokken gevoeld. Met name de wethouders Dekker en De Vries en op een enkel moment ook wethouder Van Schie waren betrokken, ook in de commissie zoals u hebt gezien. En het moet ook breder in het college gedragen worden. Of zij ook die continue factor zullen zijn, dat denken ze zelf van wel, maar dat moet na 3 maart ook nog blijken, maar ik zal dat in ieder geval proberen te zijn. Ik wil daar ook echt van zeggen dat ik u niet de zevende hemel beloof. Want er zal ook in de toekomst weer eens iets fout gaan, hoezeer we ook ons best doen om die participatie van burgers te verbeteren. En hoe goed het dan ook is, om op een avond die nog niet zo lang geleden door u georganiseerd is, te horen dat er natuurlijk nog een heleboel te mopperen is maar dat er toch wel degelijk enige vooruitgang te bespeuren is. Er zal ook in de toekomst vast en zeker af en toe weer eens iets fout gaan, zoals we dat bijvoorbeeld onlangs nog weer eens hebben meegemaakt. En dan komen we ook zelf soms tot die conclusie. U weet wel waar ik het over heb, dan komen we ook zelf tot die conclusie dat we nog weer eens een keer een nieuwe aanloop moeten nemen. En nogmaals: verwacht u niet de zevende hemel. Ik wil ervan maken wat ervan te maken valt, maar beseft u dat het ook altijd mensenwerk is waar we mee bezig zijn en dat er dan vast en zeker ook fouten worden gemaakt. Maar het is mooi om te constateren dat er al het een en ander gerealiseerd is. Dat er al projecten zijn die we kunnen tonen als goede voorbeelden. Dus bijvoorbeeld projecten als 'Liberté' en 'Lentekriebels'. Dus we kunnen al wat laten zien, er zit wat vooruitgang in, maar er moet nog een heleboel gebeuren. En dat moet dus door de hele organisatie worden getrokken. En dit is het laatste wat ik daarover wil zeggen: nu is inderdaad de constatering uit de quick scan van Berenschot dat het nog te veel alleen maar in kringen van het college, het AMT, de top van de organisatie leeft. Dat moet zich echt tot de hele organisatie gaan uitstrekken. En dan heb ik een taak naar buiten, en ik zal zichtbaar maken en hopelijk – en ik ben het erg eens met zoals daar over gesproken is, het moet niet zijn omdat ik het vertel, zal blijken en het zal ook gewoon blijken dat die organisatie klantgericht, meer burgergericht is.

Maar ik moet ook, en dat ziet u niet altijd, ik zal het dus laten zien, ik moet ook echt die organisatie ín en ga ook op dit moment die organisatie in. Ik probeer ook organisatieonderdelen hierin te motiveren en te enthousiasmeren. Dat is de interne, minder zichtbare taak die ook voor me is weggelegd en die ik – nogmaals – zal proberen met verve te vervullen omdat het een onderwerp is dat zo belangrijk is.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik stel u voor om dit bij een termijn te laten.

Dan rest ons besluitvorming over agendapunt 6.g: Actuele stand van zaken actieplan Cultuurverandering raad (nr. 615). Daar kunt u mee instemmen.

Dan is dat gebeurd en geef ik het voorzitterschap weer over aan de burgemeester.

De heer Klijnsma draagt het voorzitterschap over aan de burgemeester.

De VOORZITTER: Dan dank ik de heer Klijsma voor zijn voorzitterschap. Aan de orde is agendapunt 7.c, de Emancipatienota.

7.c: Emancipatienota

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Emancipatie is een belangrijk onderwerp voor GroenLinks, op heel veel terreinen en ik zal daar geen algemene beschouwing meer op geven, omdat we dat in de commissie al gewisseld hebben. Er ligt een mooie Emancipatienota, er ligt een mooie Homo-emancipatienota waarmee we aan de slag gaan en nu is er één onderdeel waarvan mijn fractie zegt dat we daar eigenlijk nog iets aan zouden moeten doen.

Er is ook een oproep gekomen van de Transgendergroep Groningen. Zij worden betrokken in de besteding van de koplopergelden homo-emancipatie en ze kunnen ook beschikken over de gelden van de Stichting Platform LGBT. Dat is allemaal hartstikke mooi, maar het gaat om een organisatie die net aan het opstarten is, maar niet kan voldoen aan zijn eigen organisatiekosten en de kosten voor individuele hulpverlening. Mijn fractie vindt het belangrijk om ook deze groep een steun in de rug te geven, zeker nu aan het begin van het proces en ook om op die manier de combinatie te maken van én in die Stichting LGBT actief te zijn én aan de andere kant zelf het hoofd boven water te kunnen blijven houden. Daarom dient mijn fractie, samen met D66 en het CDA een motie in.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat is een motie (1) van het CDA, GroenLinks en D66:

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende de Emancipatienota 2010-2013; constaterende dat:

- de Transgendergroep Groningen een deelnemende organisatie is van de Stichting Platform LGBT Groningen;
- die Stichting LGBT de koplopergelden homo-emancipatie van 75.000 euro mag gaan besteden;
- de Transgendergroep Groningen via de Stichting LGBT wel kan deelnemen aan activiteiten van de stichting, maar niet kan voorzien in eigen organisatiekosten en kosten voor individuele hulpverlening;

overwegende dat:

- bevordering van de acceptatie van transgenders goed en noodzakelijk is, en past binnen de doelen van het gemeentelijke emancipatiebeleid;
- de Transgendergroep Groningen in zijn opstartfase een steun in de rug kan gebruiken;
- uit de Emancipatienota ook het COC een vaste bijdrage krijgt voor organisatiekosten;

spreekt als zijn mening uit:

- dat het wenselijk is dat de Transgendergroep Groningen kan beschikken over een gemeentelijke tegemoetkoming voor organisatiekosten en individuele hulpverlening;

verzoekt het college:

- de Transgendergroep Groningen te voorzien van een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage van 3000 euro voor de organisatiekosten en individuele hulpverlening in de jaren 2010-2013, en dit bedrag te dekken uit de post nieuw beleid binnen de middelen emancipatiebeleid;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 1)

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Anderen nog die het woord willen voeren? Dat is mevrouw Rademaker van de SP-fractie.

Mevrouw RADEMAKER (SP): De SP-fractie kan zich prima vinden in de ketenaanpak taalparticipatie en werk en kan zich vinden in de besteding van de subsidies. Wij denken net als GroenLinks dat de Transgendergroep Groningen een prima steuntje in de rug van de gemeente kan gebruiken, ook in verband met de activiteiten die ze doen: ze hebben een telefonisch spreekuur, ze zijn een vraagbaak voor veel mensen. Voor deze doelgroep lijkt ons dat belangrijk en daarom zullen wij de motie van GroenLinks steunen. Dank u wel.

De heer KOOPS (CDA): Ook het CDA heeft de Emancipatienota omarmd. Een vraagpunt in de commissie was nog wel hoe het nu zit met de subsidie voor de insprekende Transgendergroep. En met name de aandacht die de transgenderorganisatie gevraagd heeft voor haar groep en de argumentatie die ze

gebruikt, heeft ons ervan overtuigd dat we, samen met de twee andere genoemde partijen, een motie in willen dienen.

De heer LUHOFF (D66): In de commissie heb ik het ook al aangegeven, mijn fractie had liever een nota gelezen die iets uitgebreider inging op hoe je als gemeente met alle beleidsterreinen die er toe doen tolerantie kunt bevorderen, een open samenleving kunt nastreven en discriminatie kunt tegengaan. Dat neemt niet weg dat wij kunnen instemmen met de verdeling van de subsidies, zoals het stuk feitelijk is, en wij hebben mede de motie ingediend om de Transgendergroep Groningen een steun in de rug te geven om ook goed mee te kunnen doen in het platform.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik zal het kort houden. Wij hebben hierover in de commissie al uitgebreid gewisseld. Wij zullen de motie van GroenLinks, CDA en D66 overigens steunen. Het is een klein bedrag, dat realiseren wij ons echter ook. Ik denk dat de groep behoefte heeft aan een soort van vaste huisvesting. Ik heb dat eerlijk gezegd ook bij wethouder Verschuren neergelegd, zo van ga nou eens kijken of deze groep mensen ergens in een gemeentelijk gebouw, we hebben er voldoende, ook een plek kan krijgen waar deze mensen ook elkaar kunnen ontmoeten, want er bestaat natuurlijk wel een soort drempelvrees binnen een potentiële nieuwe groep die zij zouden kunnen uitnodigen daar. Dat wilde ik nogmaals benadrukken. De motie zullen we steunen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Gisteren gaf ik – als uitje – maatschappijleer op een middelbareberoepsopleiding hier in de stad. En wat bleek: op die hele school van leerlingen tussen de 14 en 18 jaar durfde geen enkele leerling voor zijn of haar homoseksualiteit uit te komen. Waarschijnlijk waren er wel homoseksuele leerlingen, maar zo vertelde de leraar mij, het klimaat was niet zodanig dat dat kon. Zolang dat soort dingen gezegd wordt is een emancipatiebeleid in Groningen voor homoseksuele mensen in ieder geval nodig. En wat de Stadspartij betreft mogen alle mensen in Groningen erop rekenen dat zij goed in hun vel mogen zitten, dat zij zich welkom voelen in deze stad en dat zij op een plezierige manier hun leven kunnen leiden. Daar horen ook mensen van de Transgendergroep bij. Juist zij zijn bijzonder kwetsbaar en de Stadspartij stemt dan ook van harte in met het initiatief van de heer Gijsbertsen om aan deze mensen bijzondere aandacht te besteden.

De heer AZGHOUGHY (PvdA): De nota die voor ons ligt heeft een lang en zorgvuldig proces doorlopen. Met hier en daar enkele opmerkingen zijn er in de commissie lovende woorden gesproken door alle fracties. Vooral het streven om emancipatie in alle beleidsterreinen in te bedden en de aandacht die er is voor mannenemancipatie spreekt ons aan. Het college beschrijft dat het geen grote knelpunten signaleert op het gebied van emancipatie. Daar zijn we blij mee. Tegelijkertijd zijn er enkele belemmeringen en achterstanden die wel aangepakt moeten worden. We moeten ons daarbij niet alleen richten op traditionele doelgroepen van het emancipatiebeleid, maar ook oog hebben voor moeilijk bereikbare of niet zichtbare doelgroepen. Dit schrijft het college ook in de nota. Het beleid biedt naar onze mening voldoende basis voor subsidieaanvragen van allerlei nieuwe doelgroepen. Er is 50.000 euro voor het nieuwe beleid en wat mij betreft kan de Transgendergroep voor een periode van drie jaar die subsidie toegekend krijgen.

De VOORZITTER: Anderen nog vanuit de raad die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Dan is het woord aan wethouder Verschuren.

Wethouder VERSCHUREN: Dank u, voorzitter. Dank aan de raad voor de instemming met de Emancipatienota. Ik concludeer dat die breed gesteund wordt. Met inderdaad de discussie met D66 die graag een wat uitgebreidere algemene visie had willen hebben. Ik ben er in de commissie op ingegaan hoe wij hierbij gekomen zijn. Ik denk dat ik dat niet hoeft te herhalen, maar ik constateer dat er verder instemming is met die nota. Ook met de grote lijnen van de koplopergelden voor homo-emancipatie. Daar zit dan nog één punt bij dat nu vooral de aandacht krijgt en dat is of de Transgendergroep nu een aparte subsidie moet krijgen, los van de subsidie van het platform waar zij ook deel van uitmaken. Het college is van mening dat dat niet wenselijk is, gezien enerzijds de beperkte middelen en anderzijds omdat we vooral willen inzetten op die samenwerking. En we zijn heel erg blij dat het gelukt is om binnen dat platform tot één voorstel te komen voor activiteiten die het platform gaat uitvoeren en dat daar bij de organisaties zelf overeenstemming over is. Naar ons idee zou het niet nodig zijn, nogmaals ook gezien het beperkte geld, om apart nog aanvullend organisaties te ondersteunen. We vinden het ook wat vreemd om nu deze eruit te halen. Er zijn ongetwijfeld meer organisaties die ook graag aanvullende subsidie zouden

willen hebben. Maar goed, de mening van de raad is duidelijk en de dekking die de raad aangeeft om dit te halen uit de nieuwe beleidsgelden die kan ook. De nieuwe beleidsgelden zijn gereserveerd voor het vadercentrum. Niet echt een fysiek centrum, maar er komen activiteiten voor mannenemancipatie. Die activiteiten moeten voor een belangrijk deel nog opgezet worden, dus de uitname van dit bedrag kan als de raad dit besluit. Uiteraard gaan wij dit dan uitvoeren. Ik wil er nog even bij zeggen dat de mening van het college om nu de subsidieaanvraag van de Transgendergroep niet toe te kennen niet te maken heeft met een twijfel aan de noodzaak van hun werk of de manier waarop ze dat doen, maar puur omdat wij denken dat het beter is om nu het schaarse geld in te zetten op samenwerking en op gezamenlijke activiteiten en niet apart daarnaast nog op andere organisaties. Maar goed, het woord is aan u en ik hoor het wel.

De VOORZITTER: Goed, dan heeft deze wethouder zich keurig aan zijn spreektijd gehouden en wil ik u vragen of u kunt instemmen met wat u is voorgelegd, de Emancipatienota.

Dan gaan we eerst stemmen over motie van GroenLinks, CDA en D66.

Stemverklaringen vooraf:

De heer ANTUMA (Student en Stad): De wethouder was niet overtuigd van de noodzaak voor deze subsidie. Mijn fractie heeft die overtuiging wel en daarom zullen wij deze motie steunen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij steunen deze motie niet. Zoals de wethouder al heeft aangegeven zijn er nog wel meer mensen die ook een extra bijdrage willen. Zoals het in de nota staat vinden wij het goed verwoord hoe het college de subsidie verdeelt, dus wij zijn tegen.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Anders dan de ChristenUnie meent kan de raad heel goed een prioriteit stellen waar het emancipatiebeleid betreft.

De VOORZITTER: U mag niet reageren op een ander bij een stemverklaring.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Wij zullen voorstemmen.

De VOORZITTER: Dan kunnen we tot stemming overgaan? Wie steunt deze motie, ingediend door Groen Links, CDA en D66? Dat zijn alle fracties, behalve die van de ChristenUnie. Dan is de motie aangenomen.

Dan het voorstel zelf, de Emancipatienota. Kan iedereen daarmee instemmen? Dat is het geval en dan is die nota zo vastgesteld.

8. Discussiestukken

8.h: Structuurontwerp Nieuwbouw SoZaWe

De VOORZITTER: Wie wil daarover het woord voeren? Het woord is aan de heer Oost van de PvdA.

De heer OOST (PvdA): Dank u wel, voorzitter. In het dossier rond de nieuwbouw SoZaWe zijn we vele keren onduidelijkheden en inconsistenties tegengekomen. En het moet worden gezegd dat het verhaal over parkeren op de Europaparklocatie steeds wel consequent is geweest. Daar hanteren we de lage parkeernorm net als voor de andere bedrijven en instellingen en dan komen we uit op de circa 216 parkeerplaatsen. Waar het college niet zo consequent heeft gehandeld is de ruimte voor de Marktplaats. Het zou en moest 4500 m² vloeroppervlak worden en dat bleek later 3000 m² netto vloeroppervlak te zijn. En gaan we terug naar circa 1800 m² netto vloeroppervlak. En dan stellen wij de vraag: wat blijft er dan nog over van de oorspronkelijke ambities ten aanzien van de Marktplaats? Ik stelde de vraag in de raadscommissie en kreeg toen als antwoord dat de teruggang in vloeroppervlak te maken heeft met de door de raad doorgevoerde bezuinigingen. Ik heb de raad niet horen zeggen dat de Marktplaats kleiner moest worden. Maar vanuit de raad zijn wel suggesties voor bezuinigingen gedaan, die overigens voor een deel ook zijn gehonoreerd, bijvoorbeeld de sportfaciliteiten. En daar bovenop hebben wij gezegd dat je voor bepaalde faciliteiten ook heel goed in de buurt terecht kunt. Dat is nou juist het mooie van de nabijheid van de Euroborg met al zijn faciliteiten en vergadermogelijkheden.

We hebben kennisgenomen van de opmerkingen van de wethouder in de raadscommissie over de toepassing van het nieuwe werken in de nieuwbouw. We zijn erg nieuwsgierig hoe dit gaat uitpakken.

En tot slot, voorzitter, wij hebben hard gesteggeld over de kostprijzen van de diverse opties voor nieuwbouw. Daar zaten vaak onduidelijkheden in. Het past helaas een beetje in de lijn van andere financiële berekeningen vanuit de hoek van SoZaWe. En daarom willen we klip en klaar duidelijkheid over het kostenplaatje. Wat ons betreft is het budget van 66 miljoen euro taakstellend en daarover dienen we een motie in. Ik ga haar nu naar u toe brengen.

De VOORZITTER: Dat is een motie (2) ingediend door de PvdA-fractie:

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende het raadsvoorstel Structuurontwerp Nieuwbouw SoZaWe; overwegende dat:

- de raad in zijn vergadering van 25 maart 2009 het investeringsbedrag voor de nieuwbouw SoZaWe, inclusief 216 parkeerplaatsen, verdeeld over twee parkeerdekken, heeft vastgesteld op 66 miljoen euro;
- het college in het desbetreffende raadsvoorstel heeft aangegeven dat dit bedrag tot stand is gekomen na nieuwe financiële afwegingen, mede op basis van externe advisering en zonder in te leveren op duurzaamheidsambities;
- de raad er geen misverstand over wil laten ontstaan dat het bedrag van 66 miljoen als uiterste maximum voor het investeringsbedrag nieuwbouw SoZaWe moet worden gezien;

verzoekt het college:

- zodanige maatregelen te treffen dat de kosten voor nieuwbouw van SoZaWe het bedrag van 66 miljoen euro niet overschrijden;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 2)

De VOORZITTER: Wie wil verder het woord voeren? Dat is mevrouw Jongman van de ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. In de commissiediscussie is het gebouw wat overvleugeld door de parkeergaragediscussie in plaats van andersom, want het gebouw staat op een parkeergarage. En ik hecht er dan ook aan om te zeggen dat het structuurontwerp er wat ons betreft prima uitziet, het is een goed, mooi en duurzaam gebouw. In ieder geval in de schetsen zoals wij die nu tot ons hebben kunnen nemen. Maar onze fractie heeft ook na technisch overleg nog steeds wel enigszins moeite met de passages over het parkeren. Als je kijkt naar het parkeerbeleid in de stad in de brede zin des woords, ook voor andere bedrijven, dan lijkt dit een ruimhartige oplossing voor dit gebouw en wat hier aangeboden wordt. En ik zou eigenlijk het college willen vragen, als je kijkt naar het totale gebied Europapark: is er nog ruimte in de termijn tot het definitieve ontwerp voor een overweging over de totale parkeerbehoefte in het hele gebied? Want er wordt bijvoorbeeld met P+R verwezen naar de parkeerbehoefte onder het gebouw, maar er zijn ook andere voorzieningen in dit gebied, zoals P3, de Euroborggarage die ook niet altijd vol staat. Dus mijn vraag aan het college is: als u die parkeerbehoefte van het hele gebied zou overwegen en dat aan ons terug zou koppelen bij de gedachtewisseling over het definitieve ontwerp, zou dat dan niet een betere argumentatie geven voor de behoefte die nu op dit moment in dit gebouw gecreëerd wordt? Ik zou daar graag een antwoord op willen van het college. Dank u, voorzitter.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Ook ik had maar 1 minuut in de commissie en heb nog niets over het gebouw zelf kunnen zeggen, dus laat ik dat dan nu maar doen. Dat is dat het er goed uitziet. Wij hebben in het vorige debat in maart misschien iets anders dan andere fracties ook wel wat zorgen gehad over ‘krijgen we nu wat waar voor ons geld?’ en ‘blijft dat ook een licht gebouw?’ en ‘blijft nu die dienstverlening zoals wij die willen hebben?’. En als wij dit structuurontwerp zien dan constateren wij dat dat het geval is. Ook als het gaat over duurzaamheid dan kunnen wij absoluut niets te klagen hebben. Het is een energieneutraal gebouw en ik zou zeggen: zo doe je dat. In reactie op de extra informatie die wij deze week nog kregen zou ik willen ondersteunen dat er verder wordt gekeken naar de mogelijkheden van flexibel werken. Ik heb begrepen dat dat in de verdere uitwerking naar een definitief ontwerp ook terugkomt.

Dan de parkeergarage. In de loop der tijd zijn er bij ons twijfels gerezen over de noodzaak daarvan. Het college zegt zelf ook dat het de definitieve berekening nog niet kan maken. Er zijn 160 kortparkeerders nodig om de boel kostendekkend te krijgen en wij hebben vraagtekens of dat gaat lukken. Wij constateren tegelijkertijd dat het een behoorlijke financiële winst op kan leveren om die extra laag niet te bouwen. We hebben nog wat nader technisch overleg gehad waaruit inderdaad blijkt dat die 3 miljoen besparing die

eerst is genoemd best nog wel eens wat meer zou kunnen zijn. Bovendien loop je dan geen risico op de onrendabele top. Nou, in principe is er ook genoeg plek voor de plaatsen van SoZaWe, er is veel parkeergelegenheid in de omgeving, 1000 in de Euroborg, 1200 bij andere kantoren. Het is zelfs zo dat bij eerdere discussies over Kempkensberg en de nieuwbouw daar er toen ook is gezegd: nou, als er eens gebrek is aan parkeerplaatsen dan is de Euroborg nog een goede overlooptmogelijkheid. Dan zou ik zeggen: waarom bij SoZaWe dan niet.

Dan is er nog een aantal problemen met P+R-beleid dat we in deze stad hebben waarbij we toch binnenstedelijk verkeer willen ontmoedigen. Daar hoort dit dan niet bij om dat op deze manier te doen. Het station staat vlak bij dat gebouw, dus er zijn andere mogelijkheden om daar naar het werk te gaan en er zijn ook nog geen harde afspraken gemaakt met de NS. Dat allemaal met elkaar samen brengt ons tot de opvatting dat een parkeergarage van die grootte op die plek in elk geval nog niet overtuigend genoeg is uiteengezet. Ik sluit me heel graag aan bij de vraag die mevrouw Jongman zojuist gesteld heeft. Ze vroeg of er nog ruimte was om een nadere overweging voor het totale gebied te maken als het gaat om de parkeerbehoefte en of we dat dan nog op een ander moment zouden kunnen bekijken en of we daar nog een later oordeel op kunnen baseren. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De heer KOOPS (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. De discussie van vanmiddag, en dat was ook wel te verwachten, concentreert zich toch op de parkeergarage. Met name op de investeringen en de rentabiliteit van een parkeergarage met 216 plaatsen. De nota was daar niet helemaal duidelijk en helder over en dat is met een gewijzigd raadsvoorstel nu rechtgezet. En voor het CDA is de investering nu duidelijk en goed onderbouwd. De vraag is of je een kleinere garage zou moeten bouwen, zoals met name GroenLinks nu stelt. We zouden daarmee overigens, dat geef ik GroenLinks maar even mee, voorbijgaan aan onze eigen parkeernormen. We weten dat in de toekomst de parkeervraag nog niet duidelijk is. De onrendabele top die is al voorzien in de grondexploitatie van Station Europapark. En dan zouden we volgens mij een onverstandige beslissing nemen door nu te kiezen voor een kleinere garage die in de taxatie van het CDA vanwege bezoekers van de dienst, de UWV-plekken die er nog bijkomen, het P+R-gedeelte en wellicht de afstroom van plekken bij het Cfi volgens ons snelkostendekkend zal zijn. In ieder geval krijg je geen tweede kans om de parkeergarage te vergroten. Wij volgen dus op dit punt de lijn van het college en stemmen zowel in met het ontwerp als met de gevraagde deelfinanciering voor de ontwerperperiode.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, de heer Koops zegt dat je geen tweede kans hebt om bij te bouwen, maar je kunt ook net zo goed de andere kant op redeneren. Het is ook jammer als er lege plekken in het gebied zijn. Daar bent u neem ik aan ook niet heel erg voor.

De heer KOOPS (CDA): Nee, maar geen van ons beiden heeft profetische gaven en ik zou het ontzettend jammer vinden als we straks, als dat gebied vol is gebouwd en we gaan reizen via dat station, moeten constateren dat er helaas geen parkeerplekken meer zijn.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Voorzitter, dank u wel. Er ligt een voorstel om 8 ton krediet te verstrekken om van een ontwerpstructuurnota een wat meer vaste uitwerking te maken. Dat zullen wij steunen. Want het plan dat voorligt voldoet goed aan alle wensen die wij ooit hebben ingediend. Het is een sober plan, het is duurzaam, het is gebruikersvriendelijk, mensen kunnen zelfs de ramen openzetten. Hoe lang is dat geleden dat dat kon in een gebouw...

De heer VAN KEULEN (VVD): Zei u sober?

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Dat zei ik en dat meen ik ook van harte. En dan ook nog eens een keer duurzaam. Dus wij denken dat dit een heel goed plan is en vinden dan ook dat het door moet gaan.

En over de parkeergarage: ja, ik ben er eigenlijk ook helemaal niet tegen om onze eigen parkeernormen nu ineens te verlaten in dit geval. Ik vind de argumenten van het college ook wel sterk. Ik vind ook absoluut dat het erg lastig wordt om er nog een beetje bij te graven. Wij zijn er ook voor dat het blik van de weg is. Dat is ook de reden dat we die norm hebben, we willen het blik van de staat hebben. En ik denk 10% bezetting en dan al rendabel, dat vind ik niet zo heel onrealistisch. Dus in die zin denk ik dat we gewoon het college gaan volgen.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, zouden de leden van de raadsfractie van de SP ook zo makkelijk voorbij zien aan de door de gemeente vastgestelde parkeernorm wanneer het ging om particuliere investeerders?

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Nou weer een heel vreemde vraag. Ik bedoel, particulier is particulier en gemeente is gemeente. Maar dat de gemeente zich aan haar eigen normen houdt, ja daar hou ik erg van.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dit misverstand ging geloof ik eventjes over een verkeerde woordkeus bij mevrouw Schlebusch, maar u zegt: 10%, dat komt mij niet als veel over, dus dat zal wel lukken, maar dat vind ik wel een heel optimistische instelling. Nou heb ik heel veel zin in de toekomst als GroenLinks, maar ik vind toch dat er wel een beetje onderbouwing bij mag.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Ik vind dat de onderbouwing redelijk is en er is bovendien gewezen op afspraken met P+R, dus ik denk serieus dat u het veel te somber inziet en ik wil ook niet graag aan die afspraken komen die er al gemaakt zijn. En wat u voorstelt, dan wordt het heel krap, dan zijn er zelfs al niet genoeg plekken meer voor het UWV. En voor ProRail is het onbespreekbaar dat de mensen naar de Euroborg toe moeten, dat is gewoon te ver weg.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Als het gaat over de P+R dan zou ik toch juist zeggen dat dit in tegenspraak is met het P+R-beleid van deze gemeente, waarbij wij autoverkeer uit de regio aan de randen van de stad willen opvangen om te voorkomen dat mensen in de stad rijden. Dus daar is dit volgens mij gewoon mee in tegenspraak.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Volgens mij, als die auto's daar staan dan rijden ze dus even niet in de stad of zie ik dat nu weer verkeerd?

De heer ANTUMA (Student en Stad): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijn fractie kan instemmen met de 8 ton die we beschikbaar moeten stellen. Mijn fractie stemt ook in met dit ontwerp en roemt dat ontwerp om de uitstraling en de duurzaamheidsambities die daar in worden behaald. We hebben het net gehad over de Prefecthof, waarbij de gemeente haar eigen ambities ook vorm moet geven en wanneer we het dan over parkeren hebben verbaast mij de opstelling van GroenLinks toch wel heel erg. Ik weet dat wij samen zijn opgetrokken om te kijken of wij aan de parkeernorm wat zouden kunnen sleutelen in voorkomende gevallen. Maar als we parkeerplaatsen gaan maken op zo'n plek, bij Station Europapark, voor een gebouw dat gigantisch veel publiekshandelingen gaat verrichten en dat ook nog eens een keer als overloopgebied kan dienen, dan snap ik niet waarom GroenLinks daar zo somber over is, naast het feit dat ik vind dat je je als gemeente domweg aan je eigen regels moet houden, zeker ook wanneer je dat overloopgebied ook in andere situaties dan bijvoorbeeld een wedstrijddag...

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Allereerst hoop ik dat de heer Antuma niet bedoelt dat we de overloop van de Euroborg moeten gaan compenseren in de nieuwbouw SoZaWe, dat lijkt mij in ieder geval niet nodig, want daar is nog heel veel plek en dat is juist ook het punt. En als het gaat om de parkeernorm, het nadeel van uw opstelling vind ik: u heeft een parkeernorm en daar houdt het denken dan ook op. En dat vind ik niet terecht. Ik vind dat je moet gaan kijken of die plekken rendabel zijn. Op het moment dat ik 4 miljoen moet toeleggen op iets waar ik niets voor terug krijg, dan zeg ik: daar wil ik nog wel een keertje diep over nadenken.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Mijnheer Gijsbertsen, ik raad u aan om het videoverslag van deze bijeenkomst nog eens te beluisteren, want volgens mij heb ik gezegd dat wij juist samen zijn opgetrokken om in sommige gevallen weer wat soepeler te zijn, dus dat ik mij blind staar op een norm pur sang, dat is volgens mij niet het geval. En voor de rest heb ik gewoon gezegd dat, zeker op wedstrijddagen er een overloop is vanuit de Euroborg, dat zo'n parkeergarage dan ook een extra kans is op dat gebied en daar wil ik het graag bij laten.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Over het ontwerp kan ik kort zijn. Het is een mooi ontwerp en het is duurzaam. Over soberheid zou je dan nog weer kunnen twisten, dat heb ik in de commissie ook al aangegeven, maar de discussie gaat toch vooral over het parkeren. Mijn fractie vindt dat als je die normen hebt vastgesteld, je je daar dan ook gewoon aan moet houden. Mooi is wel dat het parkeerbedrijf interesse heeft om een gedeelte van de garage te gaan exploiteren. Het zou mooi zijn als we ook even bekendmaken aan andere investeerders en ondernemers in deze stad die ook te maken hebben met deze parkeernorm en vaak ook moeten bouwen voor leegstand omdat er niet genoeg gebruik van wordt gemaakt, dat ze die interesse kenbaar kunnen maken bij het parkeerbedrijf, zodat het

parkeerbedrijf dit ook bij hen kan komen doen. Er is overigens op dat gebied ook net een particulier initiatief geweest in de stad, dus misschien dat daar nog iets mee te regelen valt. Kortom, gelijke monniken, gelijke kappen. Ik begrijp dat GroenLinks de norm wel wil heroverwegen wanneer het gaat om SoZaWe. Het lijkt me goed om dat dan ook te doen bij de kantoorgebouwen die niet van de gemeente zijn. Dank u wel, voorzitter.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. Mijn fractie was indertijd tegen verplaatsing naar het Europapark, for obvious reasons. Wij wilden niet dat die Sociale Dienst daar terecht kwam. Het voornaamste argument indertijd was dat er gezocht werd naar een gebouw met een vloeroppervlak van meer dan 4500 m² in verband met de Marktplaats. Als ik nu zie wat er daarvan in het structuurontwerp over is, dan krijg ik daar toch een beetje vreemde smaak van in de mond. Het zou een sober en doelmatig gebouw worden. Het enige sobere dat ik eraan heb kunnen ontdekken is dat de beide glazen daken niet open kunnen. U snapt dat wij niet met dit voorstel zullen instemmen. Dank u wel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, het standpunt van de Stadspartij is dat het beter was geweest om de Sociale Dienst niet te verhuizen naar een plek zo ver buiten de binnenstad. Dit besluit is nu eenmaal genomen en het is niet zo politiek omstreden dat de Stadspartij nu tegen dit voorstel zal stemmen. Zoals al meerdere fracties hebben opgemerkt, de heer Antuma heeft dat heel eloquent gedaan, normen stel je voor jezelf, die stel je voor anderen, maar een norm is een norm. Dak u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan kunnen we volgens mij naar wethouder Verschuren. Het woord is aan wethouder Verschuren.

Wethouder VERSCHUREN: Dank u, voorzitter. Het is in grote mate een herhaling van de discussie in de raadscommissie, met als nieuw de motie van de PvdA. Om daar maar mee te beginnen: naar de mening van het college is die overbodig. Vorig jaar heeft de raad besloten dat het binnen het bedrag van 66 miljoen gerealiseerd moest worden. U gaat zelf over het verstrekken van kredieten, dus los van dat u het al uitgesproken hebt, gaat u daarover en niemand anders, dus dat lijkt mij wat overbodig. Maar als u nog de bevestiging wilt hebben dat het college van mening is dat het echt beslist binnen die 66 miljoen moet blijven, dan kan ik u daar volmondig ja op zeggen.

Dan de Marktplaats. De heer Oost zegt dat de oorspronkelijke ambities losgelaten zijn. Nee, dat is in zoverre gebeurd dat een grand café, dat een grote naam is voor een hoekje waar je koffie en een gevulde koek kon krijgen, er uitgehaald is, en dat was ook uw wens om dat te doen, die zit er nu niet meer in. Verder is het idee van de Marktplaats nog steeds volledig overeind en hebben we ook vorig jaar gezegd dat de optelsom van facilitaire functies die eigenlijk op de begane grond zouden moeten, plus de Marktplaats samen niet passen binnen de footprint. Dat was vorig jaar bekend. Nu zit hier een idee in hoe we dat op gaan lossen, namelijk door een aantal backoffice-werkplekken van mensen die ook op de Marktplaats werken op de eerste verdieping te situeren en dan nog een deel van de facilitaire functies wel op de begane grond. Dat is nu de uitwerking op dit moment en we gaan nog verder kijken of daar nog verandering in zit, maar dat is allemaal binnen de ambities die geformuleerd zijn. En, mijnheer Van Keulen, ook binnen die 4500 m². Ik snap niet waar uw verhaal vandaan komt dat er iets anders zou zijn met die oppervlakte. Ik snap ook niet waar u het vandaan haalt dat het niet sober zou zijn en ik zou u willen uitdagen om aan te geven wat er nu luxe aan is.

Dan het punt dat bij meer fracties leeft: het parkeren, hoe gaan we daarmee om? Ik zal, vrees ik, GroenLinks en ChristenUnie niet kunnen overtuigen. Alle argumenten zijn al mondeling gemeld en ook nog eens een keer op papier gezet. Wij vinden dat we die parkeernormen moeten handhaven en daar kun je misschien nog een klein beetje van afwijken, maar het verschil tussen 216 en 70, want dat zou één vloer betekenen, is echt veel te groot, dat moeten we niet doen. Bovendien moeten we van de N.S daar vlak in de buurt parkeerplaatsen realiseren. Als het niet hier is dan zal het op een andere plek moeten. En dan zegt u dat het niet zeker is dat het rendabel is. Dat klopt, maar we hebben een voorziening als het niet rendabel zou zijn. Bovendien lijkt mij toch wel dat we aannemelijk gemaakt hebben dat het behoorlijk rendabel is. En om daar nog iets aan toe te voegen: we zijn in gesprek met het UWV over hoeveel mensen daar meer komen te werken als UWV-vestigingen in de regio opgeheven worden. Dat ziet er goed uit, namelijk dat het UWV aanmerkelijk meer vierkante meters nodig heeft dan we eerst dachten. Dat zal ook meer verkeersbewegingen aantrekken, zowel van UWV-medewerkers die uit de provincie moeten komen als ook van UWV-klienten die uit de provincie moeten komen. En als laatste nog over dat financiële verhaal: als wij nu een gebouw bouwen met heel erg weinig parkeerplaatsen, ver onder onze minimale norm, dan moeten we meteen op de boekwaarde ook een paar miljoen afschrijven, want dan is de

boekwaarde een stuk minder, want een gebouw met weinig parkeerplaatsen verkoop je minder makkelijk als je er ooit uitgaat dan een gebouw met meer parkeerplaatsen.

Dan vraagt mevrouw Jongman nog: “Als u nu de parkeerbehoefte van het hele gebied in kaart brengt, gaat dat dan nog tot wijziging leiden?” Nee, omdat de argumenten niet zitten in de parkeerbalans van het hele gebied. De argumenten zitten in onze parkeernormen en in de afspraken met de N.S. Dat zijn de belangrijkste redenen. Het is nu nog een beetje een leeg gebied, maar op het moment dat daar veel meer kantoren komen dan is er veel minder parkeerruimte en dan denk ik dat ook die Euroborggarage al wel behoorlijk snel vol zal komen, dus dat het best wel rendabel zal zijn.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik ben nu een beetje verbaasd door de laatste opmerking. U hoeft geen onderzoek te doen naar de parkeerbehoefte, het gaat eigenlijk om parkeernormen en afspraken met de NS. En u zegt ook: onrendabele plaatsen, dat kan wel zijn, maar we hebben het geld op de plank liggen. Dat is geen gratis geld. Het gaat er ons wel om of die plaatsen nu rendabel zijn of niet. En daarvoor moeten we dus weten of die plekken in de buurt nodig zijn.

Wethouder VERSCHUREN: Of de plaatsen rendabel zijn is nu niet met zekerheid te zeggen, maar wel aannemelijk. Op het moment dat een particulier bedrijf gaat zeggen: wij gaan een kantoor bouwen, maar die parkeernormen van jullie, daar wil ik me helemaal niet aan storen, want in de buurt is genoeg parkeerruimte voorhanden. Dan zeggen wij ook van ‘nee, dat mag niet’. We hebben daar eisen voor, dat je op je eigen terrein in plaatsen moet voorzien. En dan moeten we voor onszelf ook die norm hanteren, is de mening van het college. Dit was het, voorzitter. Volgens mij heb ik alle punten verder wel gehad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kunnen wij dan nu tot besluitvorming overgaan? Mevrouw Jongman nog.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, zouden we de pauze als een soort schorsmoment kunnen gebruiken? Dan kunnen we de argumentatie die het college meegeeft nog even meewegen.

De VOORZITTER: Nou, als u zich het eten ook goed laat smaken, dan kunnen we daar volgens mij wel mee akkoord gaan. Dus dan hebben we de besluitvorming na de pauze. Dan schors ik de vergadering tot 20.00 uur.

Schorsing van 18.40-20.00 uur.

De VOORZITTER: Dan heropen ik (20.05 uur) deze vergadering van de raad van Groningen. Mevrouw Jongman had deze dinerpauze min of meer laten samenvallen met een schorsing. Ik weet niet of u daarna behoefte heeft om het woord te voeren of dat wij nu tot besluitvorming kunnen overgaan.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik denk dat het goed is om een stemverklaring af te leggen. In de tweede termijn zou er anders wel veel ruimte gegeven worden aan het debat.

De VOORZITTER: Dan gaan we zo dadelijk tot besluitvorming over. Dat betekent dat we gaan stemmen over de motie die ingediend is door de PvdA en dan over het structuurontwerp zelf. Dan heeft mevrouw Jongman nu de gelegenheid voor een stemverklaring.

Stemverklaringen:

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Doen we eerst de motie of eerst het voorstel? Ik wil nu best een stemverklaring over de motie afleggen als dat van mij gevraagd wordt.

GroenLinks zal de motie nummer 2 van de PvdA niet steunen omdat het college duidelijk heeft aangegeven dat deze in feite overbodig is.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ook mijn fractie zal de motie op stuk nummer 2 niet steunen. De wethouder heeft haar overbodig genoemd en ik ga ervan uit dat wanneer we spreken over het Europapark we geen ongeoorloofde kredietoverschrijdingen meer zullen krijgen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, wij steunen de motie onder het motto ‘dit kan niet vaak genoeg gezegd worden’. Dank u wel.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Wij steunen de motie niet omdat wat overbodig is overbodig is.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Het college heeft duidelijk aangegeven dat het overbodig is en dat het binnen die 66 miljoen blijft zoals we eerder hebben vastgesteld, dus zijn wij niet voor deze motie.

De heer LUHOFF (D66): Wij zullen deze motie wel steunen. We hebben ook in eerdere debatten over dit onderwerp al aangegeven dat het wat ons betreft wel een onsje minder kan en laten we er in ieder geval voor zorgen dat het geen onsje meer wordt.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Deze motie is overbodig, want de financiële reikwijdte van het college is al voldoende gedekt hier.

De heer KOOPS (CDA): Het CDA zal deze motie steunen, omdat wij het signaal willen afgeven dat we ons aan onze eigen normen moeten houden.

De VOORZITTER: Goed, kunnen we dan tot stemming overgaan? Wie is voor de motie (2) die ingediend is door de PvdA? Dat is CDA, PvdA, VVD en D66, waarmee de motie is aangenomen. Dan het structuurontwerp, zoals het aan u is voorgelegd. Wie steunt dit structuurontwerp?

Stemverklaringen:

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Wij houden ook na de termijn van het college twijfels bij de exploitatie van de parkeergarage. We hadden graag een afweging gemaakt voor het hele gebied, met aandacht voor de parkeerbehoefte en de doelstelling in ons eigen parkeerbeleid. Tegen het hele voorstel stemmen vinden wij te ver gaan, omdat we wel verder willen met de ontwikkeling van SoZaWe en het gebouw er verder goed uitziet, dus wij zullen voor het voorstel stemmen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij hebben nog even goed gekeken naar die parkeernorm; hoe dat opgebouwd is; hoe dat zit in het hele gebied en waar het op slaat: op het Europapark of het P+R-gedeelte bij het station. Dat heeft ons ertoe gebracht om voor het voorstel te stemmen, maar dat we wel voor de toekomst goed kijken wat die parkeergaragebehoefte inhoudt en wat er ingevuld wordt in het gebied en dat we de exploitatie daarvan goed in de gaten zullen houden. Maar we stemmen voor het voorstel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij gaat voorlopig akkoord met het besluit zoals dat genomen is. Dat berust immers op een raadsmeerderheid, maar het is zeer wel mogelijk dat het voorstel later nog heroverwogen zal moeten worden.

De VOORZITTER: Andere stemverklaringen? Wie steunt dan dit structuurontwerp? Dat zijn alle partijen, minus de VVD, waarmee het structuurontwerp is vastgesteld.

8.j: Aankopen Wall House (nr. 607)

Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Slors van de PvdA-fractie.

Mevrouw SLORS (PvdA): Dank u, voorzitter. Het heeft wel even geduurd voor wij precies helder hadden hoe het nu zat met het Wall House, maar dat is gelukt gelukkig. Het pand is dus eigendom van die stichting, er rust een lening op van 121.000 euro en de stichting heeft een negatief eigen vermogen. Vandaar dat het 150.000 euro moet kosten. Na enige discussie heeft onze fractie besloten dat dat dan maar moet. Verkrotting is ook geen optie en het in stand houden van het Wall House is cultureel belangrijk, zoals de Kunstraad ook al heeft vastgesteld. En er gebeuren ook heel leuke dingen in het Wall House. En nog even iets over dat onderhoud: ik kreeg onlangs een mailtje van het Alfa-College dat aanbiedt om op stageplaatsen mee te werken aan het onderhoud van het Wall House. Ik zal dat doorsturen naar de betreffende wethouder. Maar, voorzitter, tot zover zo goed. In dit voorstel wordt ook het voornemen van het college om een extra financiële injectie te geven aangekondigd. Uit de Cultuurnota en ik dien over dit laatste een motie in, omdat wij er vooralsnog niet van overtuigd zijn dat op deze manier het zo moeizaam bereikte evenwicht uit de Cultuurnota doorbroken zou moeten worden. En tevens blijven er problemen met de exploitatie van het Wall House. Een experimenteel verwarmingssysteem is leuk, maar misschien zou er eens gekeken moeten worden naar een gaskachelkje, want 9000 euro stookkosten is toch ook wel erg veel. Dus ik dien een motie in waarin ik vraag of het college de raad een

afgewogen voorstel wil voorleggen voor een gezonde exploitatie van het Wall House voor het resterende deel van deze Cultuurnota-periode, op grond waarvan de raad kan besluiten of hij extra subsidiering dan wenselijk, c.q. noodzakelijk vindt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Motie met stuknummer 3:

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende het voorstel inzake aankopen Wall House;

overwegende dat:

- met de aankoop voor 150.001 euro van het Wall House en het beschikbaar stellen van een onderhoudskrediet tevens het gehele negatieve eigen vermogen van de stichting wordt weggewerkt;
- voor exploitatie vanuit de Cultuurnota 2009-2013 na zorgvuldige afweging jaarlijks zo'n 20.000 euro beschikbaar gesteld wordt voor de programmering van het Wall House;
- de stichting na aankoop hogere lasten zal hebben wegens huurverplichtingen aan de gemeente;
- het college in onderhavig voorstel tevens stelt eenmalig 30.000 euro extra uit de post onvoorzien van de Cultuurnota beschikbaar te willen stellen aan de stichting, die slechts voor de helft noodzakelijk zou zijn om de extra huurlasten te dekken;
- het college hiermee de afspraken uit de Cultuurnota over verdeling van gelden doorbreekt;

verzoekt het college:

- op dit moment niet over te gaan tot extra subsidiëring aan de stichting Wall House vanuit de Cultuurnota;
- de raad een afgewogen voorstel voor te leggen voor een gezonde exploitatie van het Wall House voor het resterende deel van deze Cultuurnota-periode, op grond waarvan de raad kan besluiten of hij extra subsidiëring dan wenselijk c.q. noodzakelijk vindt;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 3)

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik beluister een beetje uit uw verhaal dat u zich ook een beetje zorgen maakt over hoeveel geld hier in de toekomst nog naar toe zou moeten; welk beslag gaat het leggen op het cultuurbudget? Kunt u zich voorstellen dat we het daar in de toekomst over zouden kunnen hebben dat het Wall House ook in particuliere handen terecht zou kunnen komen? Wel onder de voorwaarde dat het voor het publiek geopend zou moten zijn, dat het een bepaalde publieke functie behoudt, wat ook van meet af aan de bedoeling is geweest, zodat het niet zo zeer zal drukken op het cultuurbudget van de gemeente in de toekomst.

Mevrouw SLORS (PvdA): Mevrouw De Boer, dat is op dit moment absoluut niet aan ons. Wij zijn geen eigenaar van het Wall House. De stichting Wall House, de eigenaar wil het alleen maar verkopen aan de gemeente Groningen omdat dan het onderhoud ook in orde kan komen. Laten we dat nou eerst doen en laten we dan kijken hoe het zit met de exploitatie. Een nieuwe raad kan zich daar over buigen. Ik ben heel benieuwd of u de motie steunt en of het college met een goed voorstel kan komen.

De VOORZITTER: Wie wil verder het woord voeren bij dit onderwerp? De heer Koops, CDA-fractie.

De heer KOOPS (CDA): Dank u wel, voorzitter. De problemen rond het Wall House lijken verdacht veel op de problemen van mijn voetbalclub. Zit je krap, dan verkoop je toch gewoon het stadion aan de gemeente. De vraag is dan altijd: wat doet dat met je exploitatie? En het college rekent ons nu netjes voor dat dat negatief uitpakt voor de stichting. Een stichting die kennelijk al jaren het hoofd niet boven water kan houden. En dus is het niet verstandig de stichting te belasten met extra financiële druk. Druk, die vervolgens door ons moet worden gefinancierd met een extra injectie om de huur te kunnen betalen. Ik heb waardering voor de eerlijke voorstelling van zaken, maar het geeft ons onvoldoende houvast om met de aankoop te kunnen instemmen. Maar er is één zakelijke ontsnapping, namelijk de vraag of de gemeente ooit de hypothecaire aflossing heeft gegarandeerd jegens de hypotheeknemer, dan wel hebben we misschien zelf ooit die lening verstrekt met hypothecaire dekking. In dat geval is het natuurlijk lood om oud ijzer en kunnen we met scherp toezicht op de exploitatie nog wel leven met de aankoop, maar dan voor de boekwaarde. Want ik zie niet in waarom dat nu voor 150.000 euro moet worden aangekocht en ik

ken ook helemaal geen marktconform tarief daarvoor. Dus ik wacht de reactie van de wethouder op mijn vraag wel even af.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): In de commissievergadering heb ik geroepen: 'we verkopen het maar', ook omdat ik de onderbouwing erg slecht vond. Maar toen bleek mij al ras dat ik dat toch iets te snel had geschreeuwd, want we hadden het niet eens en dan wordt verkopen toch moeilijk. Dat bracht ons dus wel een beetje in de problemen, want wat voor de SP geldt en ik denk ook voor het CDA en nog wel meer mensen, is dat wat er ligt eigenlijk een ontzettend slechte financiële onderbouwing is van wat er nou aan de hand is met het Wall House. Het Wall House boert er nu elk jaar zo'n beetje 5000 euro op achteruit. Zo komen ze aan een schuld van 28.000 euro. Nu nemen wij dat eventueel over en dan vervolgens moeten ze ons 20.000 euro gaan betalen aan huur. Ze hebben nu 13.000 euro huisvestingskosten. Dus dan kan ik nu uitrekenen dat ze volgend jaar 12.000 euro schuld zullen hebben. En hoe lost de gemeente dat op? Op de werkelijk fantastische gemeentemanier van 'wij doen dan een extra injectie van OCSW uit de cultuurpot en dan kan RO de huur vangen'. Met andere woorden: vestzak-broekzak. Ik moet zeggen, daar voelen we erg weinig voor. Maar ja, omdat wij ook wel snappen dat we niet kunnen verkopen wat niet van ons is, vind ik wel dat de ontsnapingsmogelijkheid die de PvdA biedt, en dan zie je toch maar dat het goed is dat de PvdA er ook is, namelijk dat we dat Wall House dan maar moeten kopen. Maar ik zeg u hier bij voorbaat dat het voor ons absoluut niet gezegd is dat, als we die exploitatie echt te zien krijgen, we dan niet zullen zeggen als SP: jongens, weet je wat je doet, je verkoopt het maar of je breekt het maar af. Want dat is de vraag waarvoor wij straks staan: hoeveel hebben wij over voor dit architectonische hoogstandje? Ik kan u verzekeren dat het ons elk jaar waarschijnlijk 50.000 euro kost, dat Wall House. En ik moet ook zeggen dat ik altijd een beetje moet lachen als iedereen zegt van 'ja, maar het is het enige van Hejduk wat ooit gebouwd is'. Soms denk ik: 'hoe zou dat toch komen dat er verder nooit iets van die man gebouwd is?', dus zo heilig is het voor ons nou ook weer niet.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Op die gedachte was de Stadspartij ook wel gekomen. Het was beter geweest als wij een maquette van het Wall House hadden gekocht, dan hadden we het tentoon kunnen stellen. Ook dat had een heel mooie plaats kunnen krijgen in de architectuurboeken. En zo'n maquette is heel wat makkelijker te onderhouden. Nu is het eigenlijk zonde van de grond waar het Wall House op staat. Niemand wil er in wonen. Het blijkt ook ongeschikt te zijn als burgemeesterswoning en dat spijt de Stadspartij ook, want op die manier hadden wij misschien kunnen voldoen aan de oproep van de minister van Binnenlandse Zaken om onze burgemeesters weer een burgemeesterswoning aan te bieden. Maar dan nog, voorzitter. Je kunt er niet in wonen. Eigenlijk wil niemand dat Wall House hebben. Over een paar jaar zal ook niemand het Wall House willen hebben. Wat moeten we daar nu mee? Ik denk, voorzitter dat we het gewoon maar niet moeten aankopen. Laat die stichting zichzelf nu maar liquideren. De SP-fractie had volkomen gelijk, er is geen financiële onderbouwing voor het voorstel van het college. Over een paar jaar zal het gat in de begroting alleen nog maar gegroeid zijn. Het is een failliete boedel en daar moet je eigenlijk maar met je vingers van afblijven. Het is overigens wel grappig dat in het bestuur van deze vereniging lange tijd mijn grote politieke vriend Willem Sminck heeft gezeten. Ik vind het erg verwonderlijk dat de man die ooit in Groningen alles in beweging kon brengen er niet in geslaagd is om verf te vinden voor de kozijnen van zijn Wall House. How the mighty have fallen!

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, Ik wil de heer Prummel erop wijzen dat zijn grote politieke vriend de heer Klaas Swaak daar ook in heeft gezeten.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, voorzitter, ik dacht dat beiden... misschien gaat het om onze gezamenlijke politieke vrienden.

De VOORZITTER: De sfeer is toch heel anders dan de vorige keer, in deze raad, vindt u niet? Wie kan ik verder het woord geven? Mevrouw De Boer.

Mevrouw DE BOER (VVD): Zo krijgen we steeds meer vriendschappelijke vrienden, zou je kunnen zeggen. Maar goed, even terug naar de geschiedenis. Natuurlijk is dat gebouw er ook gekomen vanwege diezelfde gemeente. En ik moet zeggen, ik vond het verhaal van u, mevrouw Schlebusch, wel prachtig, maar we delen ook dezelfde zorg. Want welk beslag gaat in de toekomst het Wall House leggen op de gemeentelijke Cultuurnota? En dit is toch een tijd waarin we keuzes moeten maken volgens mij en ik weet niet of het Wall House in de toekomst tot het prioriteitenlijstje behoort. Ik vind ook de motie van de PvdA dat in de toekomst ook zorgvuldig af te wegen een heel goede, dus die zullen we ook zeker steunen.

Wat ons nog wel even van het hart moet: we moeten het inderdaad eerst kopen om het te kunnen verkopen, dat is inderdaad de goede volgorde, want anders kun je dat niet besluiten. Maar er zijn al een paar initiatieven van ondernemers die bij ons zijn gekomen en die we ook doorgeleid hebben naar de wethouder. Het spijt ons dat een van die ondernemers die tot drie keer toe heeft aangeklopt bij de gemeente nog steeds geen antwoord heeft gekregen. Dat vind ik heel jammer, want we zouden inderdaad in de toekomst kunnen overwegen om te kijken of we dat Wall House ook in particuliere handen zouden kunnen overdragen, zodat dit in de toekomst geen beslag kan leggen op het gemeentebudget van cultuur. Ik zou dat serieus willen overwegen, maar we gaan het er op een later moment over hebben.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Mag ik mevrouw De Boer interrumperen? Ik vraag mij af of de waarschijnlijk toch op winst georiënteerde ondernemers die zij kent, uit zijn op de grond waar het Wall House op staat of op het Wall House zelf.

Mevrouw DE BOER (VVD): Nou, dat moet u die ondernemers vragen. Wat ik begrepen heb van die ondernemers is dat ze er wellicht in zouden kunnen willen wonen, maar dat ze ook het publieke karakter van het gebouw willen respecteren, mijnheer Prummel. Kijk, als je die afspraken zou kunnen maken zou ik als gemeente zeggen: weet je wat, ik zou die gesprekken heel graag aangaan. We moeten het misschien kopen als gemeente. Ik vind het jammer dat er nog niet gereageerd is naar die ondernemers toe, maar ik denk dat we dat in de toekomst moeten gaan overwegen. Bij dezen alvast deze overweging van de VVD. Dank u wel.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. De fractie van GroenLinks heeft eerder al aangegeven de publieke functie van het Wall House belangrijk te vinden. Bij de Cultuurnota was al duidelijk dat er problemen waren met het onderhoud en toen is gezegd dat er verder gekeken zou worden naar oplossingen. De fractie van GroenLinks kan instemmen met de aankoop van de gemeente en met de financiering daarvan en in principe ook wel met die eenmalige bijdrage van 30.000 euro. Als het nou zo is dat het college zegt 'we zijn op korte termijn wel in staat daar nog wat informatie over te leveren' dan kunnen we dat misschien ook even uitstellen. Maar we hebben daar op zich geen moeite mee. Bij de volgende Cultuurnota moeten we dan misschien maar eens kijken wat de stand van zaken is, ook wat betreft de programmering, dan kunnen we dan beslissen over het vervolg.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Dan zou ik mevrouw Postma toch een vraag willen stellen. Ze heeft het over de publieke functie van het Wall House. Maar weet zij hoeveel bezoekers het Wall House per jaar trekt?

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dat zullen er ongetwijfeld minder zijn dan wij met zijn allen willen, maar dat doet niets af aan de publieke functie op zich. En die vinden wij belangrijk. Wij vinden het belangrijk dat mensen kennis kunnen nemen van het Wall House, de buitenkant en de binnenkant, dat er rondleidingen zijn, dat er presentaties zijn, dat is voor ons van belang en dat willen we eigenlijk het liefst zo houden.

Mevrouw SLORS (PvdA): Voorzitter, mag ik mevrouw Postma een vraag stellen? Wat vindt GroenLinks als duurzaamste partij in deze gemeenteraad van het in stand houden van het minst duurzame gebouw dat ik ooit ben tegengekomen, namelijk het Wall House?

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Nou ja, het staat er al. Slopen is volgens mij nog minder duurzaam. Maar u hebt gelijk, het is niet een erg efficiënt gebouw. Dat is hartstikke jammer, maar om daarom nu te zeggen: laat het maar instorten, dat gaat ons net even te ver.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ook onze fractie is in dat hele duurzame gebouw geweest. Op het moment dat wij daar aankwamen was de kachel al vanaf de vorige ochtend om acht uur aan en het was er nog koud. In die zin is het heel erg jammer dat het op die manier daar neergezet is en daardoor ook heel veel geld van de exploitatie van de stichting Wall House neemt. Overigens niets dan lof voor de inzet van de directeur van die stichting, die rent zich letterlijk het leplazarus om mensen te ontvangen op welk tijdstip dan ook. Alleen, het lastige is dat het een publiek gebouw is met een publieke functie en de vraag is: wie lost het probleem op? De PvdA gaat daar een beetje tussen zitten. Die zegt we kopen het gebouw aan en vervolgens kijken we naar de middelen uit de Cultuurnota en dat vonden wij, in de commissie hebben we dat ook aangegeven, erg bezwaarlijk omdat dat een zwaar bevochten potje is. Ik wacht nog

even af wat de reactie van het college op die motie is. In de commissie hebben we aangegeven toch wel tegen de aankoop te zijn. Aan de andere kant, als je niet aankoopt, dan staat het gebouw daar bij wijze van spreken te verrotten. Ik geef in de tweede termijn aan wat ons standpunt wordt.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Het is inderdaad de vraag wat er gebeurt als je dit niet gaat doen. Aan de andere kant heeft de verantwoordelijkheid die we als gemeente hebben bij dit gebouw bij ons de doorslag gegeven. Het is indertijd de gemeente geweest die het heeft neergezet. Wij kunnen dan ook wel instemmen met de aankoop van dit gebouw. Maar we begrijpen ook wel de kritische woorden van de PvdA over de exploitatie van deze stichting. Hoewel we nog eventjes de beantwoording willen afwachten, lijkt ons de motie wel een heel juiste. Op het programma en de inhoud waar het Wall House mee bezig is moeten we dan maar terugkomen na de visitatie van de Kunstraad, want volgens mij valt daar ook nog wel het een en ander over te zeggen. Maar voor nu wachten we even de reactie van de wethouder op de motie af. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan heb ik iedereen gehad. Dan is het woord aan wethouder Dijkstra.

Wethouder DIJKSTRA: Dank u wel, voorzitter. We hebben natuurlijk in de commissie al uitgebreid met u van gedachten gewisseld. Ik heb u ook afgelopen maandag naar aanleiding daarvan een brief gestuurd met aanvullende informatie over de aankoop en de financiële situatie. In de kern, en dat is al door een aantal van u gezegd, gaat het inderdaad om bijzondere architectuur. Er staan inderdaad niet zoveel gebouwen van John Hejduk en dat maakt het misschien ook wel extra bijzonder dat in deze stad wel een gebouw van hem staat. En dat zet die stad, hoe je het ook wendt of keert, internationaal op de kaart. Als je in allerlei architectencatalogi kijkt dan is daar dit gebouw te vinden. Het is ook een beeldmerk van de stad, u vindt het ook terug op allerlei toeristische en kenniscampagnes, maar tegelijkertijd is er ook wel een probleem. En dat probleem, dat heeft ook een aantal van u al naar voren gebracht, is de forse achterstand van het onderhoud. En de omvang daarvan is wel dusdanig groot dat de stichting dat zelf niet kan opvangen. U heeft dat ook met eigen ogen kunnen zien. De problemen met de verwarmingsketel zijn daar een voorbeeld van. Dat probleem viel ook niet op te lossen met het doen van allerlei verzoeken aan fondsen. Fondsen stellen wel subsidies beschikbaar voor programmering, maar niet voor stenen en andere vaste kosten. Toch heeft het college gemeend, ook tegen die achtergrond, deze iconen van deze stad te moeten zien te behouden. Voor onze stadjes die daar naar toe gaan om exposities te bekijken en voor mensen buiten de stad. Ook omdat het bestuur en de directie in de afgelopen periode door het varen van een nieuwe koers erin geslaagd zijn dat gebouw beter zichtbaar te maken en daar met bezieling, ik dacht dat mevrouw Jongman dat ook nog memoreerde, aan werken. En ook niet te beroerd is om af en toe de hamer en de kwast te hanteren en zelfs de poepschep te gebruiken om op het dak de duivenstront weg te halen.

Verkoop aan derden vinden wij onwenselijk. Dat heeft natuurlijk te maken met de WOZ-waarde van het pand, dat toch wel 0,5 miljoen bedraagt. Het heeft inderdaad ook te maken met de hoge onderhoudskosten en het heeft ook te maken met het bestemmingsplan wat uw raad heeft vastgesteld en waarin gesteld is dat het een publieke functie moet hebben. Maar het heeft ook te maken met de programmering. Daarom is het college van mening dat verkoop onwenselijk is. Maar het belangrijkste argument, en dat werd ook al genoemd door mevrouw Schlebusch, is dat wij geen eigenaar zijn van het pand. En dat is dan ook de reden, mevrouw De Boer, dat wij alle aspirant-kopers daar naar verwijzen, want wij kunnen het niet verkopen. En de eigenaar, de stichting zelf, heeft gezegd dat zij het alleen aan de gemeente wil verkopen. Dan de eenmalige injectie. Wij willen inderdaad het pand kopen. Daarmee kunnen we ook het negatieve vermogen opheffen dat is opgelopen in de loop der jaren, vooral veroorzaakt door het onderhoud denk ik. En die eenmalige injectie is inderdaad nodig omdat de huurlasten hoger worden, zo'n 6000 euro per jaar, dus dat betekent voor de huidige cultuurperiode dat een behoorlijk bedrag in de exploitatie opgebracht moet worden door de stichting.

Met de kennis van nu hadden we natuurlijk bij de vaststelling van de Cultuurnota de instandhoudingssubsidie voor de stichting misschien wat moeten ophogen. De Kunstraad had ons daar ook al op gewezen evenals de inspreker, de heer Sminck, die vlak voor de vaststelling van de Cultuurnota nog gewezen heeft op de onderhoudssituatie. Dat was achteraf en met de kennis van nu beter geweest.

Goed, nu ligt er dan een motie en daar moeten wij iets van vinden. In feite kunt u akkoord gaan met de aankoop maar vraagt u om een meer gedetailleerd inzicht in de financiële situatie van het Wall House. Meer inzicht ook in wat dat betekent voor de exploitatie en meer inzicht in de programmering. Ik zeg u toe dat wij dat gaan leveren op termijn, maar ik zeg er tegelijkertijd wel dit bij: wij hebben met elkaar een Cultuurnota vastgesteld met een post 'onvoorzien'. Die post onvoorzien zit er ook met name in om juist

voor die gevallen waarin wij concluderen dat de basis niet op orde is die middelen daar voor in kunnen zetten. Daar heeft u ons, het college en de dienst, voor gemandateerd, om die middelen op die manier in te zetten. Dat is dus wel een kanttekening die ik hierbij plaats, maar ik zeg u bij dezen toe dat wij aan uw oproep, zoals verwoord in de motie, gehoor zullen gaan geven. Wij zullen met een beter en uitgebreider inzicht uw kant op komen.

Dan was er nog een vraag...

De VOORZITTER: Ik begrijp dat de heer Prummel de wethouder wil interrumpen. Ik wil u wel vragen het kort te doen want de wethouder is bijna aan het einde van zijn spreektijd.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, we zien een weinig geslaagde imitatie van een weinig geslaagde minister-president. Als u het over een post onvoorzien hebt dan kunt u toch niet aankomen met verliezen, waarvan de SP nu al opmerkt dat ze in de toekomst te voorzien zullen zijn en dat die ook te voorzien waren toen de Cultuurnota geschreven werd? Daar is een post onvoorzien toch niet voor?

De VOORZITTER: Dat lijkt me een duidelijk punt waarop de wethouder kan reageren. Wethouder?

Wethouder DIJKSTRA: Uw raad heeft zelf ook aangegeven dat er een post onvoorzien in de Cultuurnota nodig is en die wordt juist aangewend in die situaties waarin je ziet dat instellingen het gewoon niet redden. Ook indachtig de aanbevelingen van de commissie-Kouwenhoven 'De basis op orde'. Ik heb van uw kant ook nog een motie in die richting gehad. Juist dan, in die situaties, wendend wij dat potje 'onvoorzien' aan.

Dan had ik nog een vraag van de heer Koops. Die hypothecaire lening is verstrekt vanuit het Stimuleringsfonds Nederlandse gemeenten. Op uw tweede vraag, of er een garantstelling van onze kant onder ligt, kan ik op dit moment geen antwoord geven, maar daar kan ik u op een later tijdstip over informeren.

De heer KOOPS (CDA): Voorzitter, ik wilde eigenlijk maar voorstellen om een amendement in te dienen namens het CDA, want ik vind het van de zotte dat we een pand gaan aankopen voor 1,5 ton, er 75.000 euro bij doen voor achterstallig onderhoud, samen 225.000 euro voor een pand dat in 2004 is gekocht voor 1 ton. Het is echt te gek. Ik vind dat we gewoon de boekwaarde moeten doen, dan hebben we in ieder geval al weer 30.000 euro uitgespaard.

De VOORZITTER: En mag ik dit dan meteen als uw tweede termijn beschouwen? Dan dient het CDA een amendement (op stuk nummer 4) in:

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende het raadsvoorstel Aankoop Wall House;

overwegende dat:

- het voornemen is het pand aan te kopen tegen een prijs van 150.001 euro;
- daarmee de Stichting Wall House een zodanige prijs ontvangt dat haar negatieve vermogen wordt aangezuiverd;
- niet bekend is of de prijs marktconform is;
- naast de aankoopsom ook nog 75.000 euro wordt gefourneerd voor achterstallig onderhoud;
- hiermee de Stichting Wall House te ruim wordt gecompenseerd met de aankoopsom;

besluit:

- het dictum ad I als volgt te wijzigen;
- over te gaan tot aankoop van het Wall House tegen boekwaarde en hiervoor etc.;

en gaat over tot de orde van de dag.” (amendement op nr.4)

De VOORZITTER: Verder nog behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw SLORS (PvdA): Nou ja, of dit een tweede termijn is, is de vraag. In het licht van de beantwoording van de wethouder denk ik dat het toch goed is om onze motie te handhaven. Het is leuk om extra inzicht te gaan geven over hoe het er voor staat met het Wall House, maar waar de motie om vraagt is om het hele verstreken van extra subsidie af te wegen, of de raad te laten afwegen, ook in het licht van exploitatieplannen voor de toekomst. Ik handhaaf mijn motie.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): En dat wil ik ook nog even benadrukken, want dan gaat hem om meer. Dan gaat het ook om de jaarbalans van vorig jaar, hoe komen die schulden tot stand, wat is dan precies wat er geboden wordt en wat levert dat op en dat is ook berekenen wat het kost om het aan te kopen: aan rente, aan verbouwen, aan vaste lasten. Het gekke is nu ook dat nu die post bij RO voor een deel komt te liggen, maar ik zou wel eens graag uitgerekend willen zien wat het ons als gemeente in totaal kost, zowel op de vastgoedpost als bijvoorbeeld op de cultuurpost. En dan kan het wel eens een heel duur grapje zijn en dat weten we nu niet.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik zou de wethouder willen vragen nu het besluit bijna genomen is dat we overgaan tot aankoop van het Wall House of hij toe kan zeggen dat hij in gesprek zal gaan met de initiatieven die er liggen. Gewoon om te kijken wat de initiatieven zijn, wat het inhoudt en ook terug te koppelen aan de gemeenteraad, zodat we ook dat mee kunnen nemen in onze besluitvorming.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): In aansluiting op mevrouw Slors zou ik graag nog een reactie van de wethouder willen hebben op de motie. Want ik begrijp het nu niet heel erg goed. Zegt de wethouder nou 'ik kan wel meer informatie leveren en dat ga ik ook doen' of zegt de wethouder 'ik vind dat die 30.000 euro er wel moet komen en dan ga ik daar later wel en toelichting bij geven'? Ondersteunt u nu de motie of zegt u van 'die 30.000 euro is nu nodig'? Ik vind dat wel belangrijk voor onze eigen beoordeling.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Postma. Wat zegt de wethouder nu toe en wat niet, als het ware? En het amendement van het CDA vind ik wel interessant, om te kijken naar die boekwaarde, want daar hebben we nog geen antwoord van het college op. Want dat maakt dat er weer extra geld vrijkomt voor wellicht een goede verwarmingsinstallatie.

De VOORZITTER: Dan is het woord opnieuw aan wethouder Dijkstra.

Wethouder DIJKSTRA: Op de vraag van mevrouw De Boer heb ik in feite al antwoord gegeven, omdat de eigenaar het alleen aan de gemeente wil verkopen en niet aan derden. Dus lijkt het me ook niet echt nodig om in gesprek te gaan met aspirant-kopers. Als het gaat om deze motie heb ik net toegezegd dat ik kom met een gedegen financieel overzicht, maar gezien het dictum ontraad ik deze motie. Dus ik laat het aan uw raad om te bepalen wat u hiervan vindt. Ten aanzien van de boekwaarde kiezen wij voor de lijn: aankoop 150.000 euro en daarmee gelijk ook de basis weer op orde zien te krijgen en dan hebben we daarmee ook het vraagstuk van het negatief vermogen direct in een keer opgelost.

Mevrouw DE BOER (VVD): Voorzitter, ik heb een vraag gesteld. Het Wall House is praktisch van de gemeente, dat besluit nemen we hier binnen nu en een minuut, ik heb u de vraag gesteld of u eens zou kunnen onderzoeken wat voor initiatieven dat zijn en dat dan terug te koppelen aan de gemeenteraad, zodat we ook in het licht van de PvdA-motie die er nu ligt een besluit kunnen nemen of we inderdaad iets anders kunnen gaan doen met dat Wall House in de toekomst. U hoort wat de SP, de PvdA en andere partijen gezegd hebben en dan lijkt het me volstrekt voor de hand te liggen dat we ook andere dingen gaan onderzoeken. Kunt u dat toezeggen en kunt u dat ook terugkoppelen aan de gemeenteraad?

Wethouder DIJKSTRA: Ik zeg u dat ik dat niet van plan ben. Step by step. We hebben eerst een eigenaar en de eigenaar heeft gezegd dat hij het alleen aan de gemeente wil verkopen. Die stap zal eerst gezet moeten worden. De stichting heeft ook aangegeven niet te willen meewerken aan verkoop aan derden.

Mevrouw SCHKEBUSCH (SP): Het enige dat wij van u vragen is duidelijkheid. Wij zeggen: u het mag het kopen, maar u mag niet nu al verplichtingen aangaan voor de komende jaren tot 2013, want wij willen nog wel eens weten of die 30.000 euro erin gestopt moet worden. Dus wat wij van u willen weten is: kunt u akkoord gaan met dat u zegt: 'we kopen het en voordat we beslissingen nemen over extra injecties of wat dan ook, kom ik met u te spreken over de goede exploitatie en ga ik u eens goed voorrekenen wat het ons kost' en dan kunnen wij afwegen wat het ons waard is? We kunnen niet afwegen wat het ons waard is omdat ik absoluut niet weet hoeveel het ons precies kost. En als u denkt dat ik dat wel kan op basis van dit papiertje, mooi niet.

Wethouder DIJKSTRA: De inzet zal zijn als wij eigenaar zijn en we weer terug gaan verhuren aan de stichting, dan hebben wij een gezonde en goede huurder nodig en dan is u ook al voorgerekend dat de

huurlasten dan gaan stijgen met 6000 euro. Dan is nu al duidelijk, dat is uit onze analyse nu al gebleken, dat die instandhoudingssubsidie van 19.500 euro onvoldoende is om die extra huurlasten te kunnen betalen. Zo ligt het.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Dat is inderdaad precies wat ik zeg. Dus wat u doet is een beetje vestzakbroekzak. U zegt: ik geef ze een sterke huur, dan heb ik een goed lopend budget, dan heb ik het afgedekt en ik dek dat met een eenmalige injectie, wat ook gewoon gemeenschapsgeld is. En daar hebben wij nu wat op tegen. Want je hebt niet uit het ene zakje wat te pakken om het volgende probleempje op te lossen. We praten er over omdat we willen weten wat dat zaakje ons nou kost. En dan wil ik weten of ik het hebben wil.

Wethouder DIJKSTRA: Ik merk dat wij daar verschillen van mening.

Mevrouw DE BOER (VVD): We kunnen anders geen besluit nemen, wij althans niet. Want als ik het goed begrijp staat er in het aankoopcontract dat de gemeente het niet aan derden mag vervreemden. Klopt dat? Want dan hebben we nu een probleem. Eigenlijk kopen we dan iets wat we tot in lengte van dagen onder de gemeente hangen en waar tot in lengte van dagen misschien ook wel geld bij zal moeten. Maar dat besluit wens ik hier niet te nemen. Wij zijn er voorstander van dat het misschien wel in particuliere handen terecht zou kunnen komen, waarmee de last van de gemeente verdwijnt. Dus ik zou graag nu willen weten of het inderdaad in het contract staat...

De VOORZITTER: Uw vraag is duidelijk, volgens mij. De wethouder.

Wethouder DIJKSTRA: Wij kiezen nu voor de route van aankoop en vervolgens verhuur aan de stichting. Een dergelijk beding staat er niet in.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik ben blij dat nog gehoord te hebben van de wethouder, maar ik vraag me wel af met welk recht deze eigenlijk failliete stichting ons dergelijke voorwaarden denkt te stellen.

Wethouder DIJKSTRA: Ik zeg u net dat die voorwaarden er niet in staan.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor... u wilt schorsen.

Mevrouw SCHKEBUSCH (SP): Ik zeg u dat ik hier geen hout meer van kan maken, dus dan wil ik graag schorsen en met mijn geachte collega's overleggen hoe we hier uit moeten komen.

De VOORZITTER: Hoe lang zou u willen schorsen, mevrouw Schlebusch? Oké. Maximaal vijf minuten schorsen. De vergadering is geschorst.

Schorsing van 20.44-20.49 uur.

De VOORZITTER: Als iedereen weer zit, of bijna zit, dan heropen ik de vergadering en dan is het woord aan mevrouw Schlebusch die om deze schorsing had gevraagd.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Dank u wel, voorzitter. We hebben nog even overlegd. Ik begrijp het zo: de wethouder ontraadt deze motie, maar dat wil niet zeggen dat hij haar niet uitvoert. Dus die knip die komt er, we kopen het Wall House voor 150.000 euro en pas daarna wordt er beslist over hoe wij de komende jaren omgaan met het Wall House, als wij een compleet overzicht hebben. En als de wethouder het zo doet dan steunen wij die motie en is wat ons betreft de kou uit de lucht.

De VOORZITTER: Zullen we eerst even naar de wethouder gaan om te zien of het terecht is dat mevrouw Schlebusch het zo bekijkt? Het woord is aan de wethouder.

Wethouder DIJKSTRA: Ja, ik denk dat mevrouw Schlebusch het uitstekend verwoord heeft.

De VOORZITTER: Is het iedereen dan duidelijk? Mevrouw De Boer?

Mevrouw DE BOER (VVD): Nou, nee. We hebben een ander besluit genomen. We hebben in de commissie duidelijk aangegeven dat wij het niet zien zitten dat het Wall House tot in lengte van jaren op de Cultuurnota blijft drukken. We hebben aangegeven dat we het graag in particuliere handen zien komen, zodat het ook een publieke functie zou blijven kunnen behouden. De wethouder heeft nu klip en klaar aangegeven dat hij niet eens in gesprek gaat met een paar initiatieven uit de samenleving om die vervolgens hier terug te koppelen. Dat wij vinden wij dusdanig dat wij dit voorstel nu niet meer kunnen steunen. Want dit gaat waarschijnlijk tot in de eeuwigheid op de Cultuurnota drukken, want ik weet nu niet eens welke afspraken er zijn gemaakt met de stichting over het terug verhuren en dat soort dingen, dus dat zal ook wel tot in lengte van jaren zijn. Ik ga geen blanco cheque hier ondertekenen vandaag.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De VVD-fractie heeft daar gelijk in. Ik wil ook graag nog verwijzen naar de heer Bernard Koops. Ik heb al lang geleden geleerd dat wanneer de heer Bernard Koops ergens geld in wil steken, je gerust geld daar in kunt steken en wanneer de heer Koops er geen brood in ziet dat je hem gerust daarin ook kunt volgen. Wij zullen dit gebouw niet voor dat bedrag moeten kopen, voorzitter. Als een bankier ons dat afraadt, dan moeten we het echt niet beter willen weten.

De VOORZITTER: Kunnen wij dan nu tot besluitvorming overgaan? Dat is volgens mij het geval. Ik leg even uit waarover we zo dadelijk gaan stemmen. Eerst over het amendement, dan over de motie en dan over het voorstel zoals dat aan u is voorgelegd. En dan begrijp ik dat de heer Antuma nog een stemverklaring wenst af te leggen.

Stemverklaringen:

De heer ANTUMA (Student en Stad): Mijn fractie kan het voorstel van het college volgen, maar wil daar dan ook de motie van de PvdA in meenemen, dus onder die voorwaarde en ook met steun aan die motie zal mijn fractie instemmen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Alles overwegende aan het einde van de rit denken wij toch op dit moment dat als je niets doet het staat te verkommeren, dat moeten we ook niet willen. Maar ik vind de knip die de PvdA aanbrengt tussen cultuur en het bezit van het gebouw een goede en daarom steunen wij die motie en dan ook alleen de aankoop behalve de rest van de exploitatie.

De heer LUHOFF (D66): Ik kan me aansluiten bij de vorige twee stemverklaringen.

De heer KOOPS (CDA): Ik begrijp dat nu ook een stemverklaring over de motie wordt afgegeven. Ik dacht dat eerst het amendement aan de orde zou zijn. Wij zullen de motie van de PvdA niet steunen omdat vanwege die knip er toch wordt aangekocht tegen mijns inziens een te hoog bedrag.

Mevrouw SLORS (PvdA): En dan van mijn kant een stemverklaring over het amendement: wij zullen het amendement niet steunen. Wij denken dat het aankoopbedrag voor de grond en het pand zoals het er nu ligt redelijk is en dat we ook de stichting een kans moeten geven.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Wij zullen het amendement van het CDA ook niet steunen. Het moet uit de lengte of uit de breedte komen. Als we dit niet op deze manier doen weten we in ieder geval zeker dat de stichting failliet gaat en dat is niet onze bedoeling. We zullen de motie van de PvdA wel steunen, gezien de wisseling van argumenten die er net heeft plaatsgevonden.

De VOORZITTER: Heb ik alle stemverklaringen gehad? Dat is het geval. Dan gaan we eerst stemmen over het amendement (op stuk nummer 4) van het CDA. Wie steunt het amendement zoals het door het CDA is ingediend? Het CDA en de Stadspartij, waarmee het amendement is verworpen.

Dan de motie (3) van de PvdA. Wie steunt de motie? Dat zijn (hier begeeft de stoel van de heer De Rooij het, wat de voorzitter in de hilariteit de uitroep ontlokt dat die motie zo gek toch niet was) alle fracties, met uitzondering van de VVD, het CDA en de Stadspartij, waarmee de motie is aangenomen.

Dan de voorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd. Er is nog behoefte aan een stemverklaring bij mevrouw De Boer.

Stemverklaringen:

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik heb al gezegd dat wij tegen gaan stemmen. Ik hecht er nog wel aan te benadrukken dat als wij zoiets kopen dat:

- a: deze aankoop;
- b: we helpen een stichting van zijn schulden af. En dat is ook prima, eerlijk gezegd. Maar als je dan ook nog eens:
- c: je kennelijk helemaal vastlegt in een huurcontract, dan denk ik dat we niet goed bezig zijn, want als we met al onze instanties zo om zouden gaan in deze stad, dan konden we morgen eerlijk gezegd wel ophouden. We hadden de handen vrij moeten houden als gemeente en dan goed bepalen, ook vanuit een discussie in deze raad, misschien wel met behoud van een publieke functie, misschien wel met behoud van de rol van de stichting of op wat voor manier dan ook, die vrijheid had ik willen hebben. Dus ik zal tegen het voorstel stemmen.

De heer KOOPS (CDA): Ik kan niemand verbieden om fouten te maken, dat moet iedereen maar voor zichzelf uitmaken, maar wij vinden dat aankoop op dit moment voor dit bedrag een zeer onverstandige zet is.

De VOORZITTER: Goed, dan gaan we stemmen over de voorstellen zoals die zijn voorgelegd. Mevrouw Schlebusch nog een stemverklaring?

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Ik denk dat het wel duidelijk is. Wij gaan akkoord voor zover het beslistpunt 1 is en verder niet. Dat lijkt mij eerlijk gezegd logisch.

De VOORZITTER: De voorstellen zoals die zijn voorgelegd. Wie is voor? Dat zijn de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, Student en Stad, de SP en de ChristenUnie, waarmee de voorstellen zijn aangenomen. Dan gaan we naar agendapunt 8.k.

8.k. Revitalisering Groninger Museum (nr. 616)

De VOORZITTER: Er is een gewijzigd voorstel aan u voorgelegd. Wie mag ik over dit onderwerp het woord geven? Mevrouw De Boer van de VVD-fractie.

Mevrouw DE BOER (VVD): Hoeveel minuten heb ik eigenlijk nog, voorzitter?

De VOORZITTER: Nog tien minuten heeft u, maar niet alleen voor dit agendapunt.

Mevrouw DE BOER (VVD): Nee, dat klopt. Dus als ik ongeveer bij vier zit, wilt u me dan een waarschuwing even? Maar ik denk dat ik er wel sneller door ben.

Er is al een paar keer naar de op handen zijnde verbouwing van het Groninger Museum gevraagd in de commissie Ruimte en Wonen. En volgens de wethouder lag de verantwoording bij het museum en was er gewoon sprake van een reguliere bouwaanvraag. De gemeente heeft echter als eigenaar van het gebouw wel degelijk een belangrijke stem in het kapittel. En het antwoord van de wethouder heeft de VVD-fractie dan ook bevreemd. Ik heb al bij de begrotingsvergadering van vorig jaar november gezegd dat we met de rug tegen de muur staan als raad. Immers, het museum heeft al besloten om een half jaar dicht te gaan, dus het is slikken of stikken voor de eigenaar van dat gebouw, de gemeente. Het is ook naar de mening van de VVD-fractie zo dat de wethouders hebben verzuimd om een actieve rol op te pakken.

De SP kaartte in de commissie ook de rol van het Groninger Museum aan. Dit mag zo zijn, alleen heeft de gemeente niets te zeggen over de directeur. Die heeft zijn werk goed gedaan, want de verbouwing gaat gewoon door. De directeur had echter wel iets meer tact aan de dag kunnen leggen door de raadscommissie bijvoorbeeld eens uit te nodigen en tekst en uitleg te geven over wat er nou eigenlijk voor plannen lagen met de verbouwing. En die heeft dit kennelijk niet nodig gevonden, terwijl de gemeenteraad ook geld beschikbaar zou moeten stellen voor de verbouwing. Dit getuigt van weinig respect voor de gemeenteraad van Groningen. En dan de bijdrage van de gemeente. 750.000 euro komt uit het onderhoudsfonds, de rest wordt terugbetaald met een huurverhoging van 22.000 euro. En dan lopen we helaas een bedrag van 1,3 miljoen euro uit de Bankgiro Loterij mis. Het museum financiert extra onderhoud en de hogere huur, in totaal het bedrag van 50.000 euro. Want als ik het goed lees dan financiert het museum zelf het wenselijk onderhoud. Er was gedwongen onderhoud en wenselijk onderhoud, zoals het onderwatercafé en dergelijke. Er zijn allerlei aannames, zoals geen exploitatietekort dit jaar, terwijl ze natuurlijk wel een tijdje in een ander gebouw gaan zitten. Maar het is helaas zo: bij tekorten van het Groninger Museum komt de gemeente waarschijnlijk weer in beeld.

En dan wil ik ten slotte nog het volgende benadrukken. De PvdA-fractie en de VVD-fractie hebben destijds ingestemd met de bouw van het Groninger Museum. Een bijdrage van 25 miljoen gulden – met rente erbij kwamen we tot een bedrag van om en nabij de 35 miljoen gulden – vond de VVD-fractie voor de ontwikkeling van het museum een verantwoorde en goede investering en dit is ook zo gebleken. In tegenstelling tot het Groninger Forum waarvan de inhoud onduidelijk is en de exploitatie gebaseerd is op drijfzand wat ons betreft. Maar, we zijn ook niet vergeten welke afspraken we destijds met de omwonenden van het Groninger Museum hebben gemaakt. Want expliciet is afgesproken dat de bestaande zichtlijnen tussen de gebouwen niet mogen worden doorbroken of bebouwd. En los van het gegeven dat een bestemmingsplan altijd door ons gewijzigd kan worden door voortschrijdend inzicht mogen we dergelijke duidelijke afspraken die we maken met de bewoners van deze stad niet schenden. Want als je een afspraak maakt met iemand dan moet je er op kunnen vertrouwen dat die wordt nagekomen, want wat is anders een afspraak met de gemeente nog waard?

En ik vind dat ook hierbij, net als bij de op handen zijnde verbouwing vorig jaar, het college helaas geen actieve houding aanneemt, eerder een slappe, want er is nog niet eens contact geweest met de omwonenden, getuige ook een gesprek dat ik laatst heb gevoerd met de bewoners daar.

College, u hoort natuurlijk de belangen van het museum niet uit het oog te verliezen, maar ook enig historisch besef is hier belangrijk. En u hoort de afspraken met uw bewoners met hand en tand te verdedigen. En het schenden van zo'n expliciete afspraak is een democratie onwaardig wat ons betreft. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie kan ik verder het woord geven? Mevrouw Postma.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. In de raadscommissie Onderwijs en Welzijn van twee weken geleden waren wij erg kritisch over de manier waarop de informatie over de revitalisering van het Groninger Museum tot ons is gekomen. Erg laat en met nog steeds veel onzekerheden. En sinds die vergadering hebben we alweer twee brieven van het college gehad en daaruit blijkt dat de kritiek van onze fractie en van andere fracties ook wel terecht was. Met name de onzekerheid over het geld van de Bankgiro Loterij maakte het verzoek om een krediet van 4,7 miljoen euro beschikbaar te stellen wat voorbarig. Maar goed, al met al is het beeld nu wel aardig duidelijk. Het is duidelijk, en dat was toen ook al zo, dat de gemeentelijke bijdrage 1 miljoen euro is en uit welke potjes dat gehaald wordt. Het is duidelijk welke subsidie er beschikbaar is en met name door het wegvallen van de bedragen van de Bankgiro Loterij zijn de werkzaamheden aangepast en ligt er nu ook een iets ander voorstel. De consequentie is ook dat er van ons gevraagd wordt een krediet te verstrekken waarvan wel duidelijk is waar de dekking vandaan moet komen en dat was twee weken geleden nog anders. En dat is dus een duidelijke verbetering ten opzichte van het vorige voorstel.

Dan de overeenkomst tussen de gemeente en het museum. Ik heb begrepen dat die min of meer klaar is. In de brieven stond daar verder geen extra informatie meer over, misschien kan het college daar nog even mondeling op reageren en de overeenkomst als die klaar is ook ter visie leggen. De conclusie is: geen schoonheidsprijs al met al. Wel instemming met het uiteindelijke voorstel en we wachten de verdere informatie in maart met belangstelling af. Dank u wel.

Mevrouw SLORS (PvdA): Dank u, voorzitter. Korthedshalve wil ik grotendeels aansluiten bij de woordvoering van GroenLinks, maar met een iets andere toonzetting. Ik moet zeggen dat ik vind dat de laatste twee weken het college zich van zijn beste kanten heeft laten zien en dat wij nu een voorstel hebben waar wij heel goed mee uit de voeten kunnen.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Ik sluit me aan bij GroenLinks waar het gaat om die schoonheidsprijs die deze keer niet gewonnen is, maar ik heb nog wel één probleem met het museum. Ik denk dat het duidelijk is dat er opgeknapt moet worden. Er moet onderhoud gepleegd worden. Het is een visitekaartje voor de stad, wij kunnen dat gebouw niet laten verslonzen, dus er moet wat gebeuren. Daar heeft het museum, met inspanning van de gemeente, ook geld voor gegenereerd, dat is ook erg mooi. Maar wat toch nog iedere keer een beetje boven die markt hangt is – en dat lees ik ook in het laatste stuk nog – dat misschien vanwege de routing (vergeef mij dit soort woorden) uiteindelijk misschien toch nog een uitbreiding het meest optimaal is. En daarvan wil de SP zeggen: kijk, dat wij dit geld hier in stoppen, en ik wil mij ook helemaal niet bemoeien met wat in de Mendini-tegels moet of in de toiletunits. Ik kies voor het laatste persoonlijk, maar dat is voor de beheerders, ik denk dat die dat het beste kunnen bekijken. Maar ik wil hier een motie namens de SP indienen, dat wat er ook gebeurt met dit budget, dat binnen de grenzen blijft van de huidige bebouwing en daar heb ik twee belangrijke argumenten voor. De eerste is dat ik inderdaad

ook niet geloof dat wij aan dat bestemmingsplan moeten komen, zo oud is dat nog niet. Dan hebben die bewoners ook rust, die weten dan dat het niet gebeurt. Maar ik heb ook een heel praktische oplossing als je zeker weet dat die uitbreiding er niet komt en de kans is ook maar heel klein dat die er komt. Zelfs al je de hele procedure van dat bestemmingsplan wilt ingaan dan weet je bijna zeker dat je de optimale routing kiest binnen het budget dat je nu hebt. En waar ik bang voor ben als je nog steeds droomt van uitbreiding – en dromen wordt er veel gedaan in de beeldende kunst – is dat je misschien een niet zo optimale verbouwing kiest zodat we straks voor het probleem staan dat we alsnog toch moeten uitbreiden omdat de routing nog niet in orde is. En vandaar dat ik een motie indien waarin wij zeggen en daarmee wilde ik ook nog de prijs voor de kortste motie winnen van dit jaar. Alstublieft.

Motie (5), ingediend door de SP:

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 17 februari 2010, besprekende het voorstel ‘Revitalisering Groninger Museum’ (nr. 614);

Spreekt uit dat:

- er geen nieuwbouw komt bij het Groninger Museum buiten de grenzen van de huidige bebouwing;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 5)

De VOORZITTER: De heer Koops, CDA-fractie.

De heer KOOPS (CDA): GroenLinks heeft, eigenlijk zonder dat we dat hebben afgesproken, ook namens het CDA gesproken.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): De informatiestroom gaf achteraf nog heel veel extra informatie en brieven, maar in de commissie hebben wij al aangegeven dat je als eigenaar onderhoud moet plegen aan je gebouw. Maar er zitten nog wel wat mitsen en maren aan. De loterij is er uit, maar dat was ook geen garantie, dat is een eigenschap van loterijen. Ik heb nog wel een andere vraag: externe sponsoring en daar hebt u ook nog wat dingen bij genoemd als college: een clause om het werk eventueel niet te gunnen. Ik heb het idee dat we er aldoor een stukje van af knabbelen. En wat betekent dat voor het totale investeringsbedrag? Wat je als gemeente moet doen moet je blijven doen, daar ben ik het mee eens, maar hoe zit het met die zekerheid? U geeft ons nog een ‘go’-moment in maart en ik stel het op prijs dat dat zo duidelijk verwoord staat. Mijn vraag aan het college is eigenlijk: blijven we er niet iedere keer iets van af knabbelen?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mag ik eens een paar kritische woorden wijden aan het Groninger Museum? Het is een parel voor de stad. Het heeft de stad een heel nieuwe route van het station naar de binnenstad opgeleverd. Het is een beeldbepalend gebouw. Het is een van de belangrijkste musea in Nederland. De bezoekers aan het museum geven in Groningen veel geld uit. Iedereen in Nederland die het gebouw ziet zegt: “Ah, dat is Groningen, dat is het Groninger Museum”. In zo’n museum mogen we inderdaad wel geld besteden. En als we dat doen, voorzitter, kunnen wij in gedachten houden dat al die successen waar ik het over had, al die fantastisch bedachte tentoonstellingen gerealiseerd zijn in het bestaande gebouw. Het komt de Stadspartij voor dat dat in de toekomst ook zal lukken. We zullen de motie van de SP dan ook steunen. Maar van harte steunen wij het beleid om het Groninger Museum een opknappbeurt te geven.

De heer LUHOFF (D66): Wij konden ons wel vinden in het feit dat de verbouwing en de uitbreiding uit elkaar werden gehouden. En we konden ons ook vinden in de revitalisering. Er waren wel twee grote vragen. Dat was punt 1, dat hoog water en daarvoor geld gebruiken om dat risico af te dekken, is dat nou wel zo verstandig? Daarvan heeft het college ons overtuigd dat dat wel zou kunnen. Het tweede punt: de dekking voor het risico dat een deel zou wegvallen is ook opgelost, want het risico is weggefallen en we weten nu dat het niet komt. En dat de revitalisering nu een toontje lager gaat is dan ook prima.

Mevrouw Postma heeft al even geschetst hoe ongelukkig met informatie op voorhand is omgesprongen, maar ook mijn fractie is van mening dat er naderhand met brieven en het gewijzigd voorstel een boel duidelijk is geworden. En wij kunnen dan ook instemmen met het voorstel. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dan is het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, dank u wel. Er bestaan wat wisselende beelden met bijbehorende kwalificaties over het proces tot nu toe. En dat kan ik me ook wel een beetje voorstellen omdat in ieder geval van de zijde van de enthousiaste directeur van het Groninger Museum toch wel een redelijk publieke discussie is gevoerd via de media in plaats van bijvoorbeeld met u en dat had ook wel anders en beter gekund denk ik. Weest u ervan verzekerd dat die discussie ook met ons heeft plaatsgevonden en dat die ook heeft geleid tot een route die anders was dan aanvankelijk was voorzien. Wij hebben als college altijd gezegd dat we het museum steunen. We zijn daar ook eigenaar van en in die zin voelen we onze vastgoedverantwoordelijkheid en die hebben we ook genomen. Maar we hebben van meet af aan duidelijk gemaakt dat er niet te verwachten viel dat er grote sommen extra geld buiten die vastgoedverantwoordelijkheid naar het museum zouden moeten. Dat heeft de directeur van het museum aangezet tot buitensporige en ook zeer te waarden activiteiten om allerlei fondsen en gelden binnen te halen. En toen dat eenmaal zo ver was en er ook wat discussie ontstond, ook in de media – mevrouw De Boer verwijst daar naar – over de plannen en de mogelijke uitbreiding, hebben we gezegd: en nou is het even stop, nu moeten we weer gezamenlijk in ieder geval onder onze verantwoordelijkheid de regie tot ons nemen. Dat heeft ook geleid tot de wat ingewikkelde vorm waarin dit raadsvoorstel aan u is gepresenteerd, waarin wij hebben gezegd: wij sluiten een convenant en ja, mevrouw Postma, als het er is krijgt u het uiteraard van ons in de visietrommel om het te zien. Een convenant op grond waarvan wij zeggen: wij zijn de aanbestedende partij en die aanbesteding is inmiddels ook in gang gezet, wij zorgen ervoor dat die subsidies bij ons binnenkomen en dat die ook aan die aanbesteding worden gehangen. Dat is eigenlijk de resultante geweest van een in het begin wat moeizame operatie.

Wij delen de opvatting van het museum dat dat onderhoud nu ook moet plaatsvinden. En dat is iets meer dan alleen maar onderhoud, want het museum heeft gezegd: na vijftien jaar zijn bestaansrecht te hebben bewezen is het toch ook wel tijd om het iets van zijn glans terug te geven. En ik deel ook niet de opvatting van de heer Prummel die zegt dat de huidige bezoekersaantallen die het museum kent sinds 1994 zich ook makkelijk in dat gebouw kunnen bewegen. Dat is een van de problemen van dat gebouw, het is gebouwd voor ongeveer 90.000 tot 100.000 bezoekers per jaar en we zitten inmiddels over het dubbele. En daar moet je goed naar kijken en daar moet je ook wat aan willen doen. Maar dat moet wel zorgvuldig en met inbegrip van ieders verantwoordelijkheid.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik moet u toch even interrumpen. Het zogenaamde paviljoen ‘Coop Himmelb(l)au’ is vaak niet in gebruik. Het is ook onbruikbaar voor het doel waarvoor het eigenlijk is gebouwd. Ik doel daarbij op die merkwaardige schots en scheve hal op het oostelijke deel van het museum. Dat geeft toch aan dat er wel ruimte is.

Wethouder DE VRIES: Ik kom regelmatig in het museum. Ik weet dat bij de laatste tentoonstelling van Folkert de Jong wel degelijk dit paviljoen gebruikt is en ook bij de huidige tentoonstelling wordt het paviljoen gebruikt. Dus uw conclusie dat dat vaak niet wordt gebruikt deel ik niet. En overigens maakt het museum dat zelf uit.

Wij hebben gezegd dat wij het museum daar in willen steunen. Ik ben ook blij met de EFRO-subsidie die binnen is gekomen met de creativiteit die het museum zelf aan de dag heeft gelegd om andere middelen binnen te fietsen. En helaas, dat is bij een loterij misschien wat vaker het geval dan bij andere fondsen, is de Bankgiro Loterij niet binnengekomen, althans niet voor het doel waarvoor men dat van tevoren had bedacht. En dan moet je maar een ding doen en dat is de tering naar de nering zetten en dat hebben we ook gedaan. We hebben gezegd: dan verlagen we het bedrag van die 3,7 miljoen euro met wat er niet is binnengekomen en dan moet het voor dat bedrag. En dat kan ook makkelijk in de aanbestedingsprocedure en het kan ook heel makkelijk, gelet op de aard van de werkzaamheden. En vandaar dat je een deel van de tegeltjes – overigens kunt u wat mij betreft de Gouden Tegel krijgen voor de kortste motie, ik kom er zo nog even op terug...

De VOORZITTER: Dat zal dan wel snel zijn, want u bent bijna aan het eind van uw spreektijd.

Wethouder DE VRIES: Dat ga ik nu doen, want ik vind de motie – en nu weet ik niet of ik de juiste terminologie gebruik, maar eerst maar even zo – onverstandig. En ik zal het ook uitleggen, want eigenlijk ben ik wel iets meer geporteerd van de lijn van mevrouw De Boer, die zegt: “Er is rekening te houden met de manier waarop het museum is neergezet.” Ja, dat is precies de reden dat wij hebben gezegd tegen het museum: wij rommelen niet een procedure in, wij doen dat via een bestemmingsplan. Dat kan even duren inderdaad. Uw motie is onverstandig, omdat die elke verbouwing aan de buitenkant, of hij nou zit op de zichtlijnen, mevrouw De Boer, of niet, onmogelijk maakt. En ik weet eerlijk gezegd helemaal niet, want

er is nog geen concreet verbouwingsplan, er is nog niet een soort ontwerp van iets, of het museum nu of in de toekomst toch op de een of andere manier aan de buitenkant iets zou moeten verbouwen. Dus ik zou deze echt willen ontraden. Dit moet u niet zo willen. Ik begrijp uw punt, maar ik vind vooral dat we een zuivere procedure moeten voeren. Ik vind dat we ook inderdaad recht moeten doen aan de historie zoals die tot stand is gekomen, maar dat sluit ook weer niet uit wat mij betreft, maar daar bent u zelf bij, dat we met het museum samen kijken wat – om met de woorden van mevrouw Schlebusch te spreken – de beste routing is voor het publiek. En dan gaat het er ook om – ik vind dat ook een verantwoordelijkheid van het museum zelf – dat het museum zelf laat zien dat het ook wil streven naar een goede exploitatie. En dan weten we met zijn allen dat de winkel zoals die daar nu zit eigenlijk, als u een beetje kennis heeft van musea in Europa, niet op de juiste plek zit. Waar die dan wel tot zijn recht komt moet het museum zelf eerst maar eens even aangeven, maar ik zou deze motie niet zo doen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zit even te kijken of er misschien met interrupties kan worden volstaan, dan is er vast geen tweede termijn meer nodig. Mevrouw De Boer voor een interruptie. Dat kan, dat we dat op die manier doen?

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik weet niet hoe het dan met die winkel zit, eerlijk gezegd. Ik vind wel, en ik zou u toch duidelijker willen horen, dat die afspraak met de omwonenden destijds is gemaakt. U legt het maar iedere keer bij dat museum neer. We zijn zelf eigenaar van het gebouw. We bepalen zelf welke procedure we ingaan en welke bouwaanvraag we zullen doen. Ik snap inderdaad dat u zegt: deze motie gaat me te ver. En als ik hem in tweede instantie lees dat denk ik dat je misschien best buiten de zichtlijnen om een keer iets zou kunnen doen in de toekomst. Sorry, mevrouw Schlebusch, maar daarom kan ik haar misschien toch net niet steunen, het gaat om die zichtlijnen, het gaat er ook om welke afspraken er exact zijn gemaakt. Kijk daar nou eens naar en koppel dat ook terug naar die museumdirecteur, zo van dit gaat nu even uw ambities te buiten.

Wethouder DE VRIES: Ik ben het helemaal met u eens. Ik vind dat die afspraken betekenis hebben en dat is precies de reden dat ik van meet af aan heb gezegd, ook tegen het museum: wij gaan niet een rommelige procedure in, als we überhaupt willen uitbreiden, er is op dit moment ook geen sprake van een uitbreiding. Dat doen we via de koninklijke weg en dan hoort het bij die weg dat we in beeld brengen wat er is afgesproken, wat de status is van die afspraken en of we vinden, want dat is ook een discussie, of we die, in het perspectief van het museum en de belangen wegend, moeten naleven op dit moment. En daar gaat u zelf over. U bent daar zelf bij.

De VOORZITTER: Goed. Kunnen we dan overgaan tot besluitvorming? Dat is volgens mij het geval. Dan gaan we zo dadelijk eerst stemmen over de motie en dan over wat u bij 8.k is voorgelegd als voorstellen. Is er nog behoefte aan stemverklaringen?

Stemverklaringen:

Mevrouw SLORS (PvdA): Wij zullen deze motie niet steunen. Wij vinden haar vooralsnog zeer voorbarig.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ja, over het voorstel en over de motie. Wij zullen de motie niet steunen. Die vinden wij veel te rigide. Het voorstel zullen wij met tegenzin wel steunen, omdat we het onderhoud wel moeten plegen. We gaan er wel van uit dat door de vrije val van de voorziening het hoogwaterrisico wel wordt meegenomen in het integraal risicomangement van deze gemeente voor het waarschijnlijkheidspercentage van 25%.

De heer LUHOFF (D66): Alhoewel wij de SP wel snappen dat je gewoon goed rekening moet houden met de buurt en de gevoelens die er leven, vinden wij deze motie ook veel te ver gaan en zullen we haar ook niet steunen.

De heer KOOPS (CDA): Deze motie lijkt wel heel veel eeuwigheidswaarde te kunnen hebben en daarom zullen wij haar niet steunen.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Wij zullen de motie ook niet steunen. We hebben het vandaag over de revitalisering en niet over nieuwbouw en wij formuleren geen meningen over plannen die wij niet kennen en die er niet zijn.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik snap de motie, gezien vanuit de bewoners die zich daar terecht zorgen over maken, maar dat die zo rigoureus wordt uitgelegd gaat ons ook te ver.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Deze motie bevestigt alleen maar wat er beloofd is aan de omwonenden toen het museum gebouwd werd en daarom zal de Stadspartij deze motie zeker steunen.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Allereerst over de motie (5). Wie stemt in met de motie? Dat zijn de Stadspartij, de SP, verder geen fracties, waarmee de motie is verworpen.

Dan de voorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd. Wie steunen de voorstellen? Dat zijn alle fracties, waarmee de voorstellen unaniem zijn aangenomen.

We gaan eerst schorsen voor een korte koffiepauze.

Schorsing van 21.17-21.39 uur.

De VOORZITTER: Willen wij alle onderwerpen nog behandelen vanavond, dan zult u zich heel strak aan de spreektijden moeten houden en u ook een beetje in moeten houden, bijvoorbeeld met stemverklaringen. Dan gaan we over naar agendapunt 8.1.

8.1: Inzet Participatiebudget 2010 (nr. 616)

De VOORZITTER: Wie kan ik daarover het woord geven?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. We hebben dit stuk eerder in januari besproken in de commissie. Mijn fractie steunt de aanpak van het college, namelijk om dit jaar nog extra te investeren en dan vervolgens in 2011 bezuinigingen te starten. Ik denk ook dat het college goede prioriteit heeft gegeven, namelijk de aanpak van de jeugdwerkloosheid, ondernemersondersteuning en volwasseneneducatie. Er was onhelderheid in de commissie over de extra inzet van consultants. Ik moet zeggen dat ik ook de nieuwe brief niet erg duidelijk vond, maar inmiddels heb ik begrepen dat het in elk geval niet zo is dat we nu extra consultants in gaan zetten om de omslag in de bedrijfsvoering te kunnen faciliteren, maar dat we eigenlijk doorgaan met de inzet die we vanaf 2008 extra plegen. En dat kan ik me in deze tijd heel goed voorstellen. Ik ben blij te horen dat we die extra inzet in 2011 misschien niet meer nodig hebben. Dus mijn fractie gaat akkoord met het voorstel. Dank u wel.

Mevrouw SLORS (PvdA): Dank u, voorzitter. Ik ga er ook maar even bij staan, want ik heb ook nog twee moties aan u voor te leggen.

Voorzitter, het is de afgelopen tijd voor een eenvoudig raadslid verschrikkelijk moeilijk geweest om inzicht te krijgen en te houden in de financiële toestand en de toekomst van de dienst SoZaWe en de bijbehorende ambities en de uitvoering. Ik heb mijn best gedaan en ik wil eigenlijk twee punten aan u voorleggen, beide voorzien van een motie.

Ten eerste: De financiële ruimte in de toekomst die zo zeer de insteek van dit voorstel bepaalt. De afgelopen vier jaar heeft het college steeds volgehouden dat we niet te veel uit zouden moeten geven, want er kwamen nog slechte tijden aan. En steeds viel het mee en steeds hielden we meer over. En toen kwam de kredietcrisis en kwam het college met een voorstel om al het overgehouden geld te gaan inzetten ter bestrijding van de bijbehorende werkloosheid. Heel mooi. Dat was het voorstel 'Alle hens aan dek'. Ik kom hierop terug. Vlak daarna kwam het Rijk met een afroomregeling op het overgehouden geld bij gemeenten. En toen trok het college het voorstel terug. Maar, wethouder Verschuren, u sprak bij die gelegenheid van diefstal en daar wil ik op zich al bezwaar tegen maken, maar nu heeft het college met creatieve maatregelen deze afroom weten te beperken, waarvoor felicitaties. Alleen weet dit voorstel dat dan nog weer niet. Wel zou het het college sieren om, nu het zo meevalt, de hand in eigen boezem te steken in plaats van wederom pagina's lang naar derden te wijzen. Wij zullen daar een motie over indienen.

Voorzitter, al met al staan we er financieel nauwelijks slechter voor dan in september. Het college wekt met dit voorstel de indruk zichzelf af te romen. Het spook van het meerjarenbudget in dit stuk klopt dus op meerdere punten nu al niet meer. Er wordt geen rekening gehouden met de verminderde afoming, ja die komt vrij besteedbaar terug bij de gemeenterekening en tevens worden de effecten van de inzet vanuit het participatiebudget op het inkomensdeel niet zichtbaar gemaakt, terwijl dat in 'Alle hens' wel het geval

was. Mijn fractie wil de gevolgen van de kredietcrisis bestrijden en wel nu, nu mensen het voelen. En daar is geld voor. Niet veel minder geld dan in september het geval was.

Mijn tweede punt: begrotingsdiscipline. Wat willen we, wat gaan we ervoor doen en wat moet dat kosten, is het uitgangspunt van een begroting. 'Alle hens' was SMART. Voor zoveel extra kosten gaan we proberen zoveel mensen aan een gesubsidieerde baan of een werkervaringsplaats te helpen. Nu zijn ineens allerlei maatregelen uit 'Alle hens' ondergebracht in regulier werk en daarmee verstoken van enige extra outputdoelstelling. En dan gaat het om 2,6 miljoen euro voor extra consultants. En wat is extra: deze consultants die op uitzendbasis al sinds 2008 ingehuurd worden voor 80.000 euro per stuk en het gaat om 3,3 miljoen euro voor extra tijdelijk gesubsidieerde banen? Maar hoeveel dan? En wat zijn daarvan de inverdieneffecten? En ondertussen heeft SoZaWe, zoals bekend, tekorten op bedrijfsvoering en op de bezuinigingstaakstelling. Het beeld dreigt te ontstaan dat de dienst tekorten daarop oplost met de re-integratiemiddelen. Om dit beeld te voorkomen dienen wij een motie in die voorstelt om SMARTe outputdoelstellingen te koppelen aan de extra inzet.

Voorzitter, 6 miljoen euro, wat krijgt de stadje daar voor? Wat gaat het opleveren? Jan Schaeffer zei ooit: "In geouwehoer kun je niet wonen." Maar zo heeft het merendeel van de werkzoekenden ook nog geen baan of uitzicht daarop als we veel werkgelegenheid scheppen voor consultants.

En dan ten slotte het voorstel zelf. De oorspronkelijke collegenota's stuitten op weerstand in de commissie, vooral op bovengenoemde punten. Wel was de commissie het in grote meerderheid eens met de keuze voor scenario b. Daar zal mijn fractie dan nu ook niet op terugkomen. Dank u.

De VOORZITTER: Een motie (6) met een plaatje:

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekend het voorstel inzake Inzet Participatiebudget 2010;

overwegende dat:

- het college de rampspoed, die de stad in het najaar te wachten stond, als troubadour bezong;

verzoekt het college:

- nu de rampen behoorlijk meevallen deze constatering op eenzelfde wijze openbaar te maken;

en gaat over tot de orde van de dag." (motie 6)

De VOORZITTER: En dat zou dan de wethouder moeten zijn blijkens het plaatje. Dit zal vast geen collegebeleidsambtenaar zijn, denk ik.

En een andere motie (7):

"De raad van de Gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekend het voorstel inzake Inzet Participatiebudget 2010,

overwegende dat:

- het college voorstelt om (wederom) extra consultants op uitzendbasis in te zetten voor 'regulier' werk in 2010 uit het participatiebudget, maar bovenop de reguliere begroting 2010;
- het college voorstelt om in 2010 3,3 miljoen extra uit te geven aan gesubsidieerde arbeid uit het participatiebudget, maar bovenop de reguliere begroting 2010;
- in tegenstelling tot de teruggetrokken nota Alle hens aan dek uit september 2009, deze extra inzet niet gekoppeld wordt aan SMART'e outputdoelstellingen;

verzoekt het college:

- de raad een notitie te doen toekomen die goed, SMART inzicht biedt in de outputdoelstellingen die aan deze extra 6 miljoen investering vanuit de reserve gekoppeld zijn;

en gaat over tot de orde van de dag." (motie 7)

De VOORZITTER: Wie kan ik het woord geven? Mevrouw Schlebusch.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Dank u, voorzitter. Ja, ik moet mevrouw Slors gelijk geven, we hebben een beetje gejojoot met de cijfers het afgelopen jaar en dat maakt het allemaal niet makkelijker. Maar anders dan zij denk ik dat wat nu voorligt wel een verstandig besluit is en ik ben ook niet zo kritisch over hoe het gebruikt is. Het is in ieder geval zeker dat de komende jaren dat budget behoorlijk naar beneden gaat. En wat nu de inzet is, en ik denk dat dat alleen maar goed is en ook voor het volgend college alleen maar prettig is, is dat wij in 2010 het beleid voortzetten en dat we dan nog wat geld over hebben, ook voor de jaren daarna. Over die extra consultants wil ik nog eventjes het volgende zeggen: bij de Sociale Dienst – ik heb toevallig vanmiddag een lunchbijeenkomst bijgewoond – gaat het om maatwerk. Eigenlijk

moet die hele Sociale Dienst ‘omgeletterd’ worden van een uitkeringsinstantie naar een instantie die mensen zover krijgt dat ze mee gaan doen en die individueel de mensen begeleidt en kijkt of ze inderdaad aan het meedoen toekomen. Dat vergt van die hele organisatie en ook van die ambtenaren die daar werken een enorme verandering. En ik denk dat het een illusie is om te geloven dat dat meteen van het ene op het andere moment geregeld is. Dus dat het college daar extra inzet op pleegt en ook extra zorgt dat dat voor elkaar komt kan ik heel goed billijken. Ik vind het dus in dit geval ook een beetje een akelige manier van voorstellen om te zeggen dat er alleen werkgelegenheid voor consultants wordt gemaakt. Als die consultants straks beter toegerust zijn, dan denk ik dat die Sociale Dienst beter kan functioneren en dat dat ook betekent dat participatiebudgetten beter en meer individueel ingezet kunnen worden en dus met meer resultaat.

Wat de moties betreft: Ja, dat lijkt me wel gezellig met zo’n troubadour en ik vind het ook wel echt iets voor de heer Verschuren, die wordt daar vast ook weer vrolijk van als hij dan overal langs kan. Maar dan denk ik, ga toch eens met hem mee, mevrouw Slors, ook voor u gezellig, dan komt u er ook nog eens uit.

De VOORZITTER: Wie kan ik verder nog het woord geven? Verder niet? Dan is het woord aan troubadour en wethouder Verschuren. Oh, toch nog wel, ik zag het niet. Mevrouw De Boer.

Mevrouw DE BOER (VVD): Jojo’en, daar kan ik inderdaad bij aansluiten. Inderdaad steeds wisselende brieven en dan is er weer zo veel over. En natuurlijk heeft het Rijk nu afgeroomd. Wij hebben eerlijk gezegd bij het voorstel ‘Alle hens aan dek’ al gezegd: misschien is dat wel verstandig, want er ging nogal erg veel geld zitten in gesubsidieerde banen waar wij het niet mee eens waren. Ook wordt het nu eerlijk gezegd onderhuids toegegeven dat er twijfel is of gesubsidieerde banen nu wel zoveel opleveren, dus het is een beetje heen en weer gejojo. En ik vraag me af hoe het met de aansturing van de dienst zit. Ik kan me vinden in de woordvoering van mevrouw Slors, daar kan ik wel bij aansluiten. Die 6,1 miljoen euro voor die extra consultants zou niet onze keuze geweest zijn. Wat nu voorligt is misschien wel de minst slechte oplossing, al krijg je daarbij het gevoel alsof het bedoeld is om de organisatorische problemen bij de dienst op te lossen, want in de jaren daarna kan het ineens wel intern worden opgelost. Dat vooruitzicht stemt mij ook niet erg gelukkig, als je ziet hoe het in de voorstellen iedere keer wisselt. En waar onze grootste zorg zit is dat wij dat enorme tekort straks ook hebben in 2013, 2014. Dus er wacht de volgende raasperiode een zware taak voor ons om die tekorten in te lossen. En ik heb eerlijk gezegd de oplossing niet voorhanden en wij zullen dus deze motie mee indienen. Daar wilde ik het eerst maar bij laten.

De VOORZITTER: Heb ik dan wel iedereen gehad? Wethouder Verschuren.

Wethouder VERSCHUREN: Dank u, voorzitter. Laat ik met mevrouw De Boer beginnen. Ik kon er weinig chocola van maken, behalve haar laatste opmerking. Ik wil u een compliment maken: we zijn het een keer volledig eens, het wordt een zware periode de komende tijd. Voor de rest van wat u zei denk ik: leest u de stukken eens een keer zorgvuldiger door...

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik heb het heel zorgvuldig gelezen, ik heb het ook besproken met collega’s, dus daar kunt u van op aan.

Wethouder VERSCHUREN: Goed. Maar het wordt een zware periode, daar zijn we het over eens.

Mevrouw Slors heeft een hoop dingen genoemd, niet eens zo zeer vragen gesteld, maar een hoop zaken waarvan ik denk van: ‘zullen we daar eens een paar uurtjes over discussiëren, want er is erg veel tegenover te stellen’, maar daar hebben we nu de tijd niet voor dus ik beperk me tot een paar zaken. Het woord ‘diefstal’ heb ik in dit verband nooit gebruikt. Het college ook niet. We hebben wel gezegd dat het onverstandig en kortzichtig was en dergelijke uitlatingen, maar diefstal is het niet naar mijn idee.

Dan zegt mevrouw Slors, en dat is ook in de motie verwoord, dat de outputdoelstellingen voor een deel van het geld, namelijk die extra inzet aan regulier beleid, niet in het verhaal zijn opgenomen. Dat klopt. En zij vraagt in de motie om daar – ik heb hier de motie nog niet, maar zo begrijp ik het – schriftelijk op terug te komen. Dat kan en ik zou u ook nu even kunnen uitrekenen hoeveel gesubsidieerde banen dat zijn en wat de case wordt van die consultants, maar ik denk dat we er verstandig aan doen dat even netjes op een briefje te zetten en het zo SMART mogelijk te formuleren. Dus daar zal ik voor zorgen. U zegt ook dat hier nu niet de gevolgen voor het inkomensdeel in staan. Nee, we komen apart terug over hoe het helemaal zit met het inkomensdeel, want er zijn heel veel verschillende factoren die daarop van invloed zijn, waardoor als we nu zeggen: ‘dit betekent zoveel voor het inkomensdeel’, u dan een week later weer

een brief kunt krijgen van een andere beweging die daar ook weer invloed op heeft. Dus wij zullen op redelijk korte termijn inzicht geven op alle ontwikkelingen rond het inkomensdeel wat die per saldo opleveren. Dus daar krijgt u bericht van.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, mag ik daar nog een punt van maken? In het presidium kwamen wij ook een brief tegen die u in het college had besproken en waarvan ik het op prijs had gesteld als u die proactief aan ons ter kennis had gebracht. Wij moesten er nu zelf om vragen en dat vond ik dan toch wel jammer omdat we iedere keer die debatten hebben gehad over die jojo-effecten en in die zin vond ik dat een klein gemist kansje.

Wethouder VERSCHUREN: Nou, juist als u al die brieven krijgt versterkt dat alleen maar het jojo-effect. U zou er verstandiger aan doen af te spreken dat wij een paar keer per jaar zegen wat nu de stand van zaken is, wat er de afgelopen maanden allemaal gebeurd is aan zaken die een positieve ontwikkeling hebben op de hoogte van dat inkomensdeel en ook wat er allemaal aan negatieve ontwikkelingen is geweest. Want dit was één aspect, dit ging over een bestelling die door het college geplaatst was over de gevolgen van dit specifieke deel wat we in beeld wilden hebben. Maar dat is maar één ding, er zijn veel meer factoren. Ik weet niet of het verstandig is als u al die factoren telkens op een rijtje wilt hebben.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Uw suggestie om ons vier keer per jaar op een vast moment te willen informeren stel ik dan op prijs. Dat vind ik een goede suggestie om met elkaar af te spreken.

Wethouder VERSCHUREN: Bij de buraps moeten alle ontwikkelingen op een rijtje gezet worden. Dat u daar dan bericht van krijgt lijkt mij een prima afspraak.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, mevrouw Jongman is erg vriendelijk. We hebben hier eerder een debat over gehad, over hoe de raad hierover geïnformeerd wilde worden en volgens mij hebben we daar een behoorlijk scherpe discussie over gehad in de commissie. En wat wij nu juist hebben gezegd is dat wij mee willen worden genomen in de bandbreedtes die kenbaar zijn voor het inkomensdeel en het werkdeel. En daarom ben ik het helemaal eens met de opvatting van mevrouw Jongman dat die brief eigenlijk sowieso in de visiekast had moeten belanden en ik heb u ook verzocht in de commissievergadering in februari om dat in het vervolg ook zo te doen. Dus als we het nu gaan hebben over periodieke informatievoorziening dan vind ik dat eigenlijk niet in lijn met wat we eerder hebben besproken.

Wethouder VERSCHUREN: Ik denk dat het verstandig is dat u als raad het daar een keer even over hebt en dat we daar dan duidelijke afspraken over maken. Als u zegt: we willen elke beweging op het inkomensdeel die bij het college binnenkomt hebben, dan kan die afspraak gemaakt worden. Maar dat maakt geen goede discussie mogelijk. Als u zegt: 'we willen het wel op die manier doen', prima.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, misschien moet de wethouder eventjes de handelingen terugkijken en de commissieverslagen van eerdere vergaderingen, want dit debat heb ik al met u gevoerd en heeft deze raad al met u gevoerd en zijn we tot de conclusie gekomen.

De VOORZITTER: De wethouder en die rondt ook zijn betoog af.

Wethouder VERSCHUREN: We zijn tot de conclusie gekomen dat u bij belangrijke ontwikkelingen geïnformeerd moet worden, maar er zijn zoveel zaken die van invloed daarop zijn, die soms wel bij het college komen of bij de wethouder en soms ook nog niet eens, waarvan ik me echt afvraag of het verstandig is dat u die allemaal krijgt. Wat ik voorstel is dat we daar een keer een duidelijke discussie over voeren wat u wanneer wilt hebben.

Dan de motie dat ik dat op dezelfde wijze openbaar zou maken. Ik was even bang dat ik echt zou moeten gaan zingen, want ik beken nu dat ik toen alleen maar een beetje geplaybackt heb. Als ik moet gaan zingen, dat kunnen we de stad niet aandoen. Dus als u nu zegt dat ik dat op dezelfde manier kenbaar moet maken dan playback ik een beetje op een straathoek dat we meer geld hebben mogen houden en dan zijn we het wel eens. Dan kan het college leven met die motie.

De VOORZITTER: Kunnen wij dan overgaan tot besluitvorming over de moties en het voorstel zoals dit is voorgelegd? Dan stemmen we eerst over motie nummer 6. Stemverklaringen over het playbackoptreden van de wethouder?

De heer ANTUMA (Student en Stad): Wij houden van moties met een knipoog, dus we zullen dit initiatief, zeker als het van de PvdA komt, steunen. En datzelfde geldt voor motie nummer 7.

Mevrouw De Boer (VVD): Dat gaat ons net zo inderdaad. En ik denk dat wij op zoek moeten naar een goede voorzanger volgens mij.

De VOORZITTER: En zullen wij het nu maar hierbij laten, want we zitten een beetje krap in de tijd.

De heer KOOPS (CDA): Wij hebben geen behoefte aan een playbackende wethouder. We hebben liever een wethouder waar wat stemgeluid uitkomt, dus we zullen deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: Wie steunt deze motie op nummer 6? Dat is de hele raad, minus het CDA.

Dan de motie op nummer 7. Wie steunt de motie onder nummer 7? Dat is de hele raad, waarmee de motie is aangenomen.

Dan de voorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd. Wie steunt de voorstellen zoals die zijn voorgelegd? Dat geldt voor alle fracties, dan zijn die met algemene stemmen aanvaard.

Dan gaan we naar agendapunt 8.m.

8.m: Collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting

De VOORZITTER: Wie wil graag het woord bij dit agendapunt? De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, jongerenhuisvesting is, in wat tenslotte ook de jongste stad van Nederland is, een heel belangrijke opgave. Het is een opgave die dit college en vorige colleges eigenlijk noodzakelijkerwijs hebben moeten laten liggen omdat wij daarvoor eigenlijk niet de middelen bezaten. Er is geen Stichting Studentenhuisvesting meer, we zijn pas laat tot het inzicht gekomen in dit gebouw zo lijkt mij, dat er een grote inhaalslag nodig is. Mijn complimenten voor de inhaalslag die de wethouder, de dienst Ruimtelijke Ordening en de woningbouwcorporaties op dit moment maken. Maar, voor de Stadspartij is het toch te weinig en te laat.

Van de week was ik in de Mercuriusstraat, daar werd een huis van ongeveer 200.000 euro op de markt gebracht. Dat is bekeken door een aantal jonge gezinnen en het werd gekocht door een aannemer. En die aannemer verbouwt het, er komen een paar gipsen muurtjes in en zes studenten zullen daar gaan wonen, à raison van 300 euro in de maand. 1800 euro dus en daarmee was weer een starterswoning van de woningmarkt in Groningen verdwenen.

Dat, voorzitter, zal maar al te vaak voorkomen als wij niet nu echt goed ingrijpen. Een deel van de oplossing ligt in het plan van het college, maar het realiseren van deze ambitieuze gebouwen kan nog enige tijd duren. Eén halsstarrige buurtbewoner kan een bouwproject voor immers langere tijd ophouden. De Stadspartij pleit er daarom voor dat ook onze inbreng in de discussie, namelijk de bouw van een campus, wel degelijk betrokken zal worden bij de politieke besluitvorming in Groningen.

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Wat ik toch nog wel even wil vragen aan de Stadspartij is, helaas waren zij er vorige week niet, wat ze nu precies bedoelt met een campus en wat zij ons nou voor ogen houdt. Want bedoelt ze daarmee dat we iedereen op Zernike op gaan sluiten en een hek eromheen zetten of bedoelt ze dat alle woningen waar nu studenten wonen gesloten moeten worden, wat bedoelt u met een campus?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Een campus, voorzitter, is een aanvulling op wat er nu al is. Natuurlijk zullen de gezellige studentenhuizen in de binnenstad nooit meer verdwijnen. En dat hoeft ook helemaal niet. Natuurlijk zullen heel veel studentenwoningen in de schilwijken van Groningen er ook altijd blijven. Maar wanneer wij te maken hebben met een onbeheersbare instroom van studenten in deze stad en van jongeren kunnen wij niet anders besluiten dan tot bescherming van onze huizenvoorraad voor gezinnen. Want anders is er straks voor de afgestudeerde studenten geen starterswoning meer. De studenten van nu zijn de starters op de woningmarkt van straks.

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Ja, heel kort nog. We gaan nu grootschalige nieuwbouw realiseren. Wat is dan nog het verschil tussen de grootschalige nieuwbouw die we gaan plegen en de campus die u voor ogen heeft?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Nou, kijk. De Stads partij wil graag dat wij op het Suiker Unieterrein, dat van de gemeente is, een gebied waarover we zelf zullen kunnen gaan beschikken zo gauw als de boel gesloopt is, een campus gaan bouwen. En dan het liefst in de vorm van enigszins luxueus uitgevoerde containerstudio's zoals die ook bij het Kanaal hier in Groningen staan.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, nog niet zo lang geleden heeft de Stads partij in een artikel in de krant aangekondigd met een initiatiefvoorstel te komen voor die campus. Nu is dit de laatste mogelijkheid voor de Stads partij om zo'n voorstel in te dienen en ik heb dat voorstel niet gezien. En nou denk ik dat u op dit punt de boel – ik moet nette woorden gebruiken, dat ga ik proberen – dat u mensen een rad voor ogen draait. Was dat niet hetzelfde wat u gisteren zelf zei?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, er is, zo heb ik gemerkt in discussies, in dit huis op dit moment geen meerderheid voor de bouw van een campus. En om de vraag van mevrouw Van Mameren te beantwoorden: nee, natuurlijk staat er geen hek om een campus. Natuurlijk is dat geen straf om daar te wonen. Natuurlijk horen daar winkeltjes bij, hoort daar een sportgelegenheid bij. Wanneer dat op het Suiker Unieterrein ligt dan ligt dat vlakbij de populaire studentenwijken, de Schildersbuurt en Zeeheldenbuurt en men kan een heel mooie verbinding met Zernike creëren. En het is de bedoeling de studenten daarmee een beetje in de watten te leggen, de studenten een betaalbare woning te bieden en tegelijkertijd de starterswoningen weer in de stad te handhaven.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, ik vind het een beetje een slap antwoord als hij zegt: in deze raad tekent zich geen meerderheid af, dus daarom komt de Stads partij niet met een voorstel. Want in deze raad tekent zich bijvoorbeeld een meerderheid af voor het Forum en voor de tram en dan zegt u ook niet 'daar leg ik me bij neer en daar ga ik ook maar achter staan'. Dus het is een rare redenering.

De heer PRUMMEL (Stads partij): De Stads partij heeft haar hoop gericht op de verkiezingen en op veranderende meerderheden na die verkiezingen. Heel veel Groningers willen graag dat er op een andere manier wordt omgegaan met de op dit moment acute vraag naar meer studentenwoningen. Dus heel veel Groningers willen graag dat starterswoningen op de woningmarkt behouden blijven en daarom zal wat de Stads partij betreft in de volgende collegeperiode de bouw van een campus wel degelijk aan de orde zijn. En het zou ook een tijdelijke campus kunnen zijn overigens.

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Voorzitter, ik snap nog niet precies wat de heer Prummel nou precies wil. Hij stemt in met de nieuwbouw van studentenwoningen op grote schaal die nu komt. Wil hij daar bovenop nog een campus? Voor nog een keer zoveel eenheden?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Ja, dat wil de Stads partij, want we zullen een markt moeten creëren waarop er een klein overschot aan studentenwoningen is en waar geen tekort aan studentenwoningen is. Op dit moment hebben wij een situatie gecreëerd waarin jonge mensen die hier komen studeren het vel over de oren wordt gehaald omdat er een tekort aan woningen is. Wonen is een eerste levensbehoefte en dat betekent dat veel jonge mensen nu te veel moeten betalen voor te slechte woonruimte. Een van de redenen waarom het college het voorstel heeft gedaan om op grote schaal nieuwe studentenwoningen neer te zetten. Maar die studentenwoningen staan er nog niet, voorzitter. Daar op vooruitlopend zouden wij heel goed tijdelijke maatregelen kunnen nemen en we zouden ook kunnen nadenken over een campus. Enig veldwerk, laat ik het zo zeggen, heeft mij geleerd dat er groepen studenten zijn en bijvoorbeeld ook mensen die een postdocopleiding volgen, buitenlandse studenten ook, die graag op een dergelijke manier gehuisvest worden. En in de rest van de wereld, voorzitter, is het woord campus geen taboe. En ik vind het eigenlijk een beetje min van sommigen hier om te doen alsof het woord 'campus' een synoniem is voor ghetto, voor gevangenis. Dat is toch niet aan de orde. Eigenlijk zou een excuus daarvoor wel eens op zijn plaats zijn. Kijk eens, het woord 'ghetto' heeft te maken met het antisemitische verleden van Europa. Het woord ghetto is door een aantal mensen gebruikt in de discussies en dat is ongepast wanneer het gaat om een voorstel om studenten te huisvesten.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Voorzitter, ik wil graag een opmerking naar de heer Prummel maken. Ik laat zijn laatste opmerking maar even buiten mijn gehoorzone. De discussie op dit moment is niet het tekort aan studentenwoningen. De discussie op dit moment is dat de 15%-norm ter discussie staat. En de voorstellen van het college die nu voor ons liggen gaan daar op in en niet dat er sprake zou zijn van een tekort aan studentenwoningen.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Wil de ChristenUnie mij dan vertellen dat er een teveel aan studentenwoningen is? Er is een tekort aan studentenwoningen in deze stad. En wanneer er normen worden gesteld beperken we alleen maar de groei van het aantal studentenwoningen, maken we de situatie nog nijpender en een dergelijk overheidsingrijpen wil maar al te snel leiden tot bijvoorbeeld illegale bewoning.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar en dan is de heer Prummel door zijn spreektijd voor de hele verdere vergadering heen.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. Ik hoor de heer Prummel zeggen dat hij een voorstel voor een campus doet omdat hij denkt dat die andere woningen niet snel genoeg gebouwd worden. Nu vraag ik me af of een campus er sneller staat dan deze woningen, dat ten eerste. Ten tweede heeft hij een verwijt gemaakt dat deze raad en het college te lang met dit soort voorstellen hebben gewacht. Ik kan me herinneren dat u als laatste in de rij aansloot.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, het inzicht is ook bij de Stads partij later gekomen. Maar we hebben tenminste wel een inzicht gekregen in wat je zou kunnen gaan doen aan studentenhuysvesting in Groningen. Het college komt nu met eigenlijk vrij ambitieuze plannen voor – inderdaad – fraaie studentenwoningen, maar dat zal langere tijd duren. Wij verwachten dat er gezien de nijpende toestand van dit moment in Groningen sneller ingegrepen moet worden. Een campus kan snel gerealiseerd worden op het Suiker Unieterrein omdat dat onze eigen grond is en het daar niemand in de weg staat. Ik verwacht daar dan ook geen protesten van omwonenden, wat in andere buurten wel zou kunnen gebeuren.

De VOORZITTER: Wie wil verder het woord voeren? De heer Huisman.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Voorzitter, dank u wel. Vandaag zal mijn laatste inhoudelijke bijdrage zijn in deze raad. Zo zit je er in en zo ga je er weer uit. Zo gaan die dingen. Voorzitter, in de commissievergadering vorige week hebben wij ook aangegeven dat de ChristenUnie-fractie bereid is om de 15%-norm los te laten daar waar het gaat om de wat halsstarrige manier van het kijken naar die norm. We zijn veel meer voor flexibiliteit, alleen vinden wij het heel lastig om dat op een adequate manier in te vullen. Wij hebben heel veel sympathie gekregen voor het voorstel van GroenLinks, in ieder geval voor de constructieve bijdrage. Wij twijfelen wel aan de haalbaarheid en de uitvoerbaarheid. Maar GroenLinks vraagt op dit moment naar een onderzoek van die uitvoerbaarheid en dus vragen wij ook het college om daar eens goed naar te kijken. We zijn heel benieuwd naar de reactie van het college hierop.

Studentenhuysvesting. Ja, dat is toch wel de afgelopen periode toen ik raadslid was bijna het hoofditem geweest van deze raad. In mijn beleving nog meer dan de tram en het Forum. Complimenten aan onze burgemeester die daar wat ons betreft goede uitspraken over deed in zijn nieuwjaarstoespraak. We zijn trots op onze studenten. Wat ons betreft is de trots van Groningen niet de lokale voetbalclub, maar de studenten die er wonen. Studenten hebben meerwaarde voor Groningen getoond als het gaat om bijdragen aan de economie. Koester studenten, maar wijs iedereen wel op zijn verantwoordelijkheden, daar gaat het ook om. Wij hebben vorige week lovende woorden gesproken over het participatietraject en we houden het college ook aan de beloftes die daaromtrent zijn gemaakt. Wat onze fractie ook heel belangrijk vindt en misschien nog wel belangrijker is: houd studenten hier ook binnen de stadsgrenzen. Zorg voor voldoende arbeidsaanbod in de komende jaren. Ook in andere delen van het land dringt de discussie in Groningen door. Binnenlands Bestuur ging daar over en ook afgelopen weekend toen ik diep in de nacht AVRO's Nachtdienst opbelde hebben we het gehad over studentenhuysvesting. Daar was het ook bekend dat dit speelde in Groningen. Dus er wordt ook naar ons gekeken.

Wat onze fractie wel jammer vindt is dat sommige studenten de lokale politiek niet weten te vinden, maar misschien blijft dat een illusie. Toch zouden alle studenten zich Groninger moeten voelen. Misschien moet het 'Gronings Laid' als lichte kost voor een inburgeringstraject worden opgenomen.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Voorzitter, ik ben toch wel benieuwd wat de heer Huisman bedoelt als hij zegt dat sommige studenten de lokale politiek niet weten te vinden.

De heer HUISMAN (GroenLinks): Wij hebben een zeer gewaardeerde partij, genaamd Student en Stad en dat bewijst maar weer dat studenten zeker een politieke bijdrage vinden. Ik voel wel om me heen en dat weet de heer Antuma ook als hij naar zijn eigen studentenvereniging keek, dat daar nog wel aan gewerkt mag worden, dat daar nog wel een mooie uitdaging blijft liggen.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik ben wel onaangenaam verrast door de opmerking van de heer Huisman, want het is ook niet waar wat hij zegt. Het zijn met name de studentenorganisaties die gezamenlijk met bewonersorganisaties nou juist een initiatief hebben gelanceerd om de leefbaarheid in die wijken gezamenlijk op te pakken. Dan vind ik het nogal een vervelende opmerking als u zegt dat studenten zich niet betrokken voelen bij de stad en ook niet de politiek daarop aanspreken dat het anders moet.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Ik heb dat absoluut niet bedoeld en volgens mij ook niet gezegd. Wat ik heb gezegd is dat we het wat onze fractie betreft jammer vinden dat de studenten soms de lokale politiek niet weten te vinden. Dat heb ik letterlijk gezegd.

Tot slot twee opmerkingen naar aanleiding van de vorige commissievergadering. We hebben het gehad over huurteams. Ik heb vorige week gezegd: misschien wil onze fractie gaan kijken of wij inderdaad meer geld moeten gaan steken, ook vanuit gemeentelijk overheidsgeld, in het versterken van huurteams. Daar is in de fractie overleg over geweest en we zijn tot de conclusie gekomen dat wij vinden dat dat behoort tot de taak en de handhaving van de politie. Maar, mocht de komende jaren blijken dat de politie-inzet wat dat betreft onvoldoende is of dat de politie dat niet als prioriteit kan blijven doen dan willen we nogmaals kijken naar de huurteams en of we als gemeente daar ook een potje geld voor kunnen oentrekken.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, mag ik de heer Huisman een vraag stellen? De huurteams, zoals ik altijd begrepen heb, hebben niet zoveel met de politie te maken. Die gaan namelijk vooral over de prijzen van de kamers, overlast, de veiligheid en dat soort dingen. Dat zijn heel andere zaken.

De heer HUISMAN (ChristenUnie). Dat klopt, alleen op dat punt hebben we in het verleden al gezegd dat we huurteams niet steunen en we hebben daar ook argumentatie voor gegeven. We vonden het wel interessant om te kijken of huurteams wat bij konden dragen aan preventie en eventuele hulp bij overlast en dergelijke.

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Maar dan heeft u het toch over heel iets anders, dan heeft u het toch over buurtbemiddeling en toch niet over huurteams?

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Ja, maar we kennen ook het Rotterdamse voorbeeld, waar dat stukje wel wordt meegenomen.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, ik begrijp dat de heer Huisman bijna zijn woordvoering had afgerond. Ik wil terugkomen op een van zijn eerste opmerkingen. Hij zei dat hij wel wat voelde voor het loslaten van de 15%-norm en toen dacht ik: ik wacht zijn betoog af en dan komt hij vast met voorstellen waardoor de balans in de wijken, het goed organiseren van kamerverhuurpanden, ook goed opgelost wordt. Alleen, daar komt hij niet mee en dat vind ik een beetje raar. Ik ken de ChristenUnie als een zeer consistente partij, maar zomaar de 15%-norm loslaten en er niets tegenover stellen, dat ben ik eigenlijk niet van u gewend.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Wij hebben vorige week een aantal voorstellen gedaan, volgens mij was u daar ook bij, bij de commissie Ruimte en Wonen. We hebben gezegd dat maatwerk per straat, per wijk, per soort huis wat ons betreft wel aan de orde is en we zijn zeer bereid te laten kijken naar die mogelijkheden. En dat hebben we vorige week ook gezegd.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, mag ik nog een keer terug? Vindt u dan niet dat we die 15%-norm zouden moeten handhaven totdat we met andere voorstellen komen? Omdat dat maatwerk dan mogelijk pas ingevuld kan worden? Dus eerst het maatwerk bedenken en dan pas die 15%-norm loslaten?

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Die 15%-norm vonden wij en vinden wij in de praktijk wat halsstarrig uitpakken. Ik ben het er wel mee eens dat je eerst met betere voorstellen moet komen voordat je met iets nieuws komt, maar we hebben gezegd: onderzoek bijvoorbeeld het voorstel van GroenLinks eens, college, en kom dan naar de raad toe met nieuwe voorstellen.

Tot slot de problematiek rond Selwerd. Onze fractie heeft vorige week ook al gezegd niet te kunnen leven met het feit dat als organisaties hun overleg met de gemeente dreigen te staken, wijken dan op slot gaan. Dat vinden wij zelfs lichtelijk rieken naar chantage. Wat als je het woord 'student' in dit geval inruilt voor 'een etnische bevolkingsgroep' of 'een bepaalde religie', dan zijn de rapen gaar.

Voorzitter, afrondend, wij wensen in ieder geval de stad Groningen heel veel succes om deze problematiek krachtig op te pakken de komende jaren.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, een laatste vraag over dat laatste punt. Ik vind die vergelijking niet opgaan. Want wij hebben het hier over een bepaalde woonvorm en niet over bepaalde mensen en dat is wel een groot verschil.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Is dat zo? Heeft u de discussie afgelopen week gevolgd?

De heer EIKENAAR (SP): Zo heb ik de discussie in ieder geval nooit gevoerd. Het gaat echt over de woonvorm, namelijk dat je meerdere mensen in een huis laat wonen en dat is echt een heel andere discussie. En dan gaat die 15%-norm ook over het aantal huizen en niet over het aantal mensen.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Dat ben ik met de heer Eikenaar eens, alleen gaf ik even het feitenrelaas weer over hoe het afgelopen week vaak ging.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij staan nog stil bij uw vertrek en bij uw kortstondige verblijf, helaas. Het woord is aan de heer Van der Wilt.

De heer VAN DER WILT (D66): Voorzitter, dank u wel. Dit is ook mijn laatste inhoudelijke bijdrage. Nog even en dan bent u van mij af, of misschien ook wel niet. Zoals de Engelsen zeggen, 'time flies when you're having fun' en dat is het ook echt geweest, dames en heren. De laatste bijdrage en ook wel een heel belangrijk en mooi en een mij na aan het hart liggend onderwerp, namelijk de studentenhuisvesting of zoals dat nu heet de jongerenhuisvesting. Studenten zijn de levensader van Groningen, niets meer en niets minder, punt. Al vaak heb ik aangegeven hoeveel waarde D66 hecht aan onze kennisinstellingen en de gebruikers daarvan. En daar ga ik vanavond niet verder over uitweiden. Het is wat ons betreft zaak om deze levensader te blijven voeden en studenten op een verantwoordelijke wijze deel te laten nemen aan deze stad. Dat we daar de afgelopen jaren niet in geslaagd zijn staat buiten kijf. En daar loopt ook D66 niet voor weg. Wij zien de problemen en wij zoeken, en dat hebben wij gedaan, naar structurele oplossingen. Het is dan ook niet voor niets dat in D66 in een motie de raad en het college opdracht heeft gegeven een nieuw huisvestingsbeleid te formuleren. En dat nieuwe beleid dat ligt er vandaag, voorzitter, en daar zijn we ook blij mee. De plannen kunnen we dan ook, behalve op het punt van de uitzonderingsclausule voor Selwerd, onverkort steunen. Wij denken dat de plannen en de locaties geschikt zijn om nieuwe, goedkope en aantrekkelijke huisvesting te realiseren en dat is wat ons betreft winst. Maar is het genoeg, voorzitter? En wat lossen we nu eigenlijk op met deze plannen? In de commissie heeft D66 al aangegeven dat er twee problemen zijn die om een oplossing vragen. En die problemen worden wel eens door elkaar gehaald en ik wil ze nog even expliciet uit elkaar trekken.

Het eerste probleem is de groei van het aantal studenten en de ook steeds groter wordende vraag naar wooneenheden.

Daarnaast is er de blijvende problematiek van onbalans in de wijken en de leefbaarheidsproblemen die dat oplevert.

Dat zijn twee verschillende vraagstukken die ook verschillende, wel met elkaar in verband staande, oplossingen nodig hebben. Dit plan vandaag is een begin van een antwoord om de vraag te bedienen. Een goed begin, omdat er zorgvuldig is gezocht naar locaties en omdat het college aangeeft dat er een stevig participatietraject gevolgd moet worden en dat vindt mijn fractie belangrijk om ook dat draagvlak in de stad te creëren. Maar er is meer nodig. Er zijn meer plannen nodig om te bouwen en er zijn ook slimme oplossingen nodig. Wij vinden het goed dat de gemeente samen met de corporaties de verantwoordelijkheid eindelijk neemt, maar we moeten ons ook niet helemaal afsluiten voor de particuliere markt. Er moet een verschuiving komen van het afgeven van vergunningen voor bestaande

bouw, dat ben ik met veel fracties eens, naar het realiseren van nieuwbouw en daar horen ook particuliere initiatieven bij en daarom dienen wij samen met de VVD een motie in.

Maar is dit plan nu ook een antwoord op de blijvende problematiek in de wijken? Onvoldoende, vindt mijn fractie. Wat de oplossing in ieder geval niet is zijn de generieke normen. Normen die zijn ingesteld waarvan de raad dacht en ook het college dacht: dan hebben we de oplossing gevonden. Die problemen die zijn niet opgehouden. Sterker nog, ze zijn groter geworden. En dat komt in het betoog van D66 ook en vooral door de norm zelf. Want het probleem is zich aan het uitspreiden als een olievlek. We hebben het hier weggedrukt en het komt elders net zo hard weer omhoog. En dat is logisch, voorzitter.

De heer VOGEL (CDA): In de tijd dat wij geen norm hadden, is – namelijk wat u zelf net aangeeft, – de leefbaarheidsproblematiek in de wijken ontstaan. Daarna hebben we moeten constateren dat die generieke norm niet helemaal werkte, dat ben ik overigens met u eens. Bent u het niet met me eens dat als we die norm niet hadden gehad dat dan de problemen die we hadden nog veel groter waren geweest? Dan was de Parkweg nog verder vol gelopen, dan was... ik kan zo wel doorgaan.

De heer VAN DER WILT (D66): Dat ben ik niet met u eens en ik zal ook zeggen waarom. Ik heb gezegd: als je het probleem ergens wegdrukt komt het ergens anders weer omhoog. En dat is ook logisch, voorzitter, want de vraag blijft onverminderd hoog. Echt waar. Vraag het elke student: niemand zal kiezen voor die twee-onder-een-kapper in Selwerd, Beijum of Vinkhuizen en al helemaal niet als daar de hoofdprijs voor moet worden betaald. En toch wonen ze er. De norm is niet de oplossing hier; we moeten wat doen aan de vraag.

Voorzitter, wat dan wel? Zoals gezegd wil D66 de levensader kanaliseren, maar zeker niet indammen. Geen krimp, wel communicatie. Geen normen, wel nieuwbouw. Geen wig drijven tussen de bewoners van de stad, wel samen in goede participatie werken aan de stad. En ook, voorzitter, huurteams, gesteund door de gemeente. Een deel van de oplossing...

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ik heb toch een vraag op dit punt aan D66, want u heeft zich telkenmale gekeerd tegen die huurteams en opeens verschijnt het als een duveltje uit een doosje in uw verkiezingsprogramma en nu pleit u er ook hartstochtelijk voor. Ik ben toch wel heel benieuwd waar die enorme ommezwaai in de woordvoering van D66 vandaan komt.

De heer VAN DER WILT (D66): Nee, wij hebben ons niet telkenmale gekeerd tegen de huurteams, we willen dat een huurteam ook goed werk levert en wij denken dat het huurteam, zeker nu de problematiek niet is opgehouden door het instellen van de normen, een goed middel is om samen met de rest van het flankerend beleid te werken aan de leefbaarheid in wijken.

Een deel van de oplossing, voorzitter, ligt voor ons: nieuwbouw. Maar het is te weinig en het komt inderdaad te laat. En daarom wil D66 op korte termijn, al in 2010, vijfhonderd extra tijdelijke wooneenheden realiseren. En de nota biedt daarop een aantal locaties: Zernike en De Hoogte en dan gaat het met name om Zernike. En dat kan in 2010 een alternatief zijn om ook te werken aan de onbalans in de wijken. Want de vraag die de nieuwe studenten hebben die beslaat zo ongeveer negenhonderd eenheden en met die vijfhonderd extra eenheden kunnen wij inderdaad die negenhonderd nieuwe studenten bedienen zonder dat dat een extra druk legt op de wijken.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik ben erg blij met het evenwichtige verhaal van de heer Van der Wilt. Zou u die tijdelijke groep woningen waar u het over heeft niet liever op het Suiker Unieterrein zien, dat dichterbij de binnenstad ligt en zou u een dergelijke groep van studentenwoningen niet een campus kunnen noemen?

De heer VAN DER WILT (D66): Nou, dat denk ik niet. Kijk, het Suiker Unieterrein is inderdaad een locatie waar je naar zou kunnen kijken, maar waar het mij om gaat is het snel realiseren. En dat kunnen wij op het Suiker Unieterrein niet, maar op het Zerniketerrein kunnen we dat wel, we kunnen dat met een beetje goede wil al in 2010 realiseren en dan doen we ook echt wat aan de leefbaarheid in de wijken. Een ander deel...

De VOORZITTER: U moet afronden.

De heer VAN DER WILT (D66): Ja. Een ander deel van de oplossing, voorzitter, ligt in het communiceren met elkaar. We zijn wat dat betreft ook bijzonder blij met de initiatieven die de Groningse

burgers samen nemen, Studentenorganisaties en bewonersorganisaties met elkaar. En we willen dat initiatief ook ondersteunen met een motie, zodat dat initiatief ook wordt meegenomen in de hele burgerparticipatie.

Als laatste, voorzitter, mijn laatste alinea, ik hoop dat u mij de tijd gunt. Toch is ook voor het probleem van de leefbaarheid meer nodig dan flankerend beleid of nieuwbouw. En wij spreken ons dan ook uit voor het voorstel van GroenLinks. Geen generieke normen, geen wenen van bevolkingsgroepen, maar goed kijken welke wooneenheid past bij welk type bewoner. Dat spreekt ons veel meer aan. Dat geeft keuzevrijheid en ook de mogelijkheid om op korte termijn wat te doen aan de leefbaarheid.

Als laatste, voorzitter, kijkt D66 naar de toekomst, koestert zij de toekomst van Groningen door studenten van universiteit, hbo en ook mbo met open armen te ontvangen en te omhelzen. Dat doen wij omdat de kennisinstellingen onze levensader zijn en dat doen wij omdat al 395 jaar in de stad...

De VOORZITTER: Nee nee nee, nou is het mooi geweest, u moet nu echt afronden.

De heer VAN DER WILT (D66): En mijn allerlaatste zin: dat doen wij omdat wij elkaar ook nodig hebben.

De VOORZITTER: Jammer dat uw laatste bijdrage zo moet gaan. De motie mag u mij nog in handen geven en die ga ik dan voorlezen, althans...

Motie (8) van D66 en de VVD:

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting; constaterende dat:

- een belangrijk deel van de problematiek is ontstaan door de vraag naar jongerenhuisvesting over te laten aan de particuliere markt van bestaande huizen;
- het hoog tijd is om als gemeente samen met corporaties de verantwoordelijkheid te nemen in het realiseren van goede, betaalbare huisvesting met oog voor de leefbaarheid in de wijken;

overwegende dat:

- er naast de corporaties ook initiatieven kunnen zijn van particuliere projectontwikkelaars op het gebied van jongerenhuisvesting;
- de gemeente open moet staan om ook particuliere initiatieven te kunnen laten realiseren, met instandhouding van voorwaarden als goede leefbaarheid;

verzoekt het college:

- in het nieuwe jongerenhuisvestingsbeleid ook het particuliere initiatief te waarderen en de raad aan te geven hoe hij de samenwerking op dat terrein wil aangaan;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 8)

En een motie(9) van D66 en de VVD;

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting; constaterende dat:

- studentenorganisaties en bewonersorganisaties reeds diverse gesprekken hebben gehad over het samenleven in wijken;
- er een grote wil bestaat tussen studentenorganisaties en bewonersorganisaties om te benadrukken dat er weliswaar problemen zijn, maar dat door goede communicatie en stevig contact leefbaarheidsproblemen opgelost kunnen worden;

overwegende dat:

- er een motie is aangenomen om bij het nieuwe beleid jongerenhuisvesting stevige burgerparticipatie te volgen;

verzoekt het college:

- bij de realisatie en participatie van de plannen het gezamenlijk initiatief van de verschillende organisaties te betrekken en met hen te overleggen om gezamenlijk en vooral vooraf, leefbaarheidsvraagstukken aan te pakken;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 9)

En een motie (10) van D66 en de VVD:

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting;

constaterende dat:

- de plannen in de collegebrief een goede eerste stap zijn om te werken aan een permanente oplossing van het jongerenhuisvestingsvraagstuk;
- de plannen in de collegebrief te weinig bijdragen aan het herstellen van de balans in diverse wijken;
- een extra inzet van tijdelijke eenheden op korte termijn wel kan bijdragen aan het herstellen van die balans;

overwegende dat:

- in de brief naast de ontwikkellocaties een drietal gebieden wordt geïdentificeerd als mogelijke locatie voor tijdelijke en permanente jongerenhuisvesting; Zernike, Cortingborg 2 en Belastingkantoor de Grootkade;
- de locatie Zernike snel gerealiseerd kan worden, maar afhankelijk wordt gesteld van de benodigde vraag;

verzoekt het college:

- de locatie Zernike nu al mee te nemen in de huisvestingsplannen, met als doel te komen, wanneer mogelijk, tot een snelle oplevering in 2010 van in totaal extra 500 tijdelijke eenheden bovenop de 350 eenheden bij het Bodenterrein die nu voor 2010 staan gepland, om zo de verwachte groei in 2010 op te kunnen vangen;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 10)

En een motie (11) van D66 en de VVD:

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting;

constaterende dat:

- er in de collegebrief sprake is van een stevige inzet om nieuwe jongerenhuisvesting te realiseren in de periode 2010-2014;
- het grootste gedeelte van deze inzet, 3500 eenheden tijdelijk en permanent pas na 2011 wordt gerealiseerd;
- de noodzaak om reeds nu te beginnen met het aanbieden van goede en goedkope huisvesting van groot belang is om de onbalans in wijken te helpen herstellen;

overwegende dat:

- met de opgedane ervaringen betreffende het versnellen van bouwprocessen er wellicht projecten eerder gerealiseerd kunnen worden;

verzoekt het college:

- te bezien of er stappen gezet kunnen worden in de fasering, zodat eenheden eerder dan in de voorgestelde plannen gerealiseerd kunnen worden. Daarbij valt te denken aan heldere participatie, de wil om bestemmingsplannen aan te passen en de Groningse aanpak voor snellere doorlooptijden van projecten onder de nieuwe Wet RO;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 11)

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Miedema.

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik doe mijn woordvoering vanaf deze plek omdat ik vanochtend al om half zes ben opgestaan. Ik blijf even lekker zitten hier, voor mijn laatste woordvoering ook hier in deze raad.

Voorzitter, GroenLinks is voorstander van het bouwen van 4500 nieuwe wooneenheden voor jongeren voor 2015. Dat is nodig om de snelle groei van het aantal studenten op te vangen. Ook om de druk van de particuliere kamermarkt te verlichten en om te voldoen aan de wens van studenten naar kwalitatief goede woonruimte. Wat GroenLinks betreft moeten we ook zorgen dat er na 2014 nog meer gebouwd wordt, als die groei van het aantal studenten doorzet. Ik wil graag van de wethouder horen of hij het daar ook mee eens is, dat je niet moet wachten tot 2015 en dan weer met hetzelfde probleem komt te zitten. GroenLinks kan ook instemmen met de locaties die zijn gekozen voor de nieuwbouw. We wachten de uitwerking en

de inspraak van omwonenden af voor we een definitief oordeel geven over alle locaties, maar ze zien er wat ons betreft wel veelbelovend uit.

Doordat het aantal studenten de afgelopen jaren snel is gegroeid is ook het aantal kamerverhuurpanden snel gestegen, mede ook omdat er geen nieuwbouw van studentenwoningen was. Dit heeft voor onrust gezorgd in verschillende straten en wijken. We moeten dan ook aan de slag met tijdelijke oplossingen, zoals containers. En tot het moment dat die eerste wooneenheden klaar zijn zal de groeipiek van het aantal studenten echter nog opgevangen moeten worden op de kamerverhuurmarkt. En het op slot zetten van wijken voor kamerverhuurpanden, zoals nu in Selwerd gebeurt, vindt GroenLinks onwenselijk. Op die manier creëer je op korte termijn weer woningnood onder studenten en dat is niet de keuze van GroenLinks.

De heer VOGEL (CDA): De heer Miedema constateert dat er sprake is van onrust in straten en wijken, maar vervolgens hoor ik niet dat dat op de korte termijn om een oplossing vraagt. Wat voor oplossing hebt u daar voor?

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Daar hebben wij ons voorstel voor maatwerk voor, mijnheer Vogel. Daar kom ik nog op.

Voorzitter, tijdens de commissievergadering over dit onderwerp heeft GroenLinks een nieuw voorstel gepresenteerd: 'Maatwerk voor kamerverhuurpanden', als alternatief voor de 15%-norm per straat. Dit voorstel maakt nu tot onze vreugde ook deel uit van de beraadslagingen.

Voorzitter, het mag bekend zijn dat GroenLinks niet gelukkig is met die maximum norm voor kamerverhuurpanden, er is al meer over gezegd vandaag, die norm wordt nu al een aantal jaren in de stad toegepast. En de reden daarvoor is dat die norm veel te grof is. Op sommige plekken kunnen er prima meer dan 15% kamerverhuurpanden komen, bijvoorbeeld in winkelstraten. Terwijl kamerverhuur op andere plekken in de stad in het geheel niet moet worden toegestaan, bijvoorbeeld bij gehorige bovenwoningen. We hebben vandaag nog een brief uitgereikt gekregen over de 0 dB-norm en daarin staat dat het ontzettend lastig is om die 0 dB-norm in te voeren en als ons voorstel wordt aangenomen is die hele 0 dB-norm niet meer nodig, want voor dat soort panden geef je dan geen nieuwe vergunningen meer af, dus dan is dat probleem in een keer opgelost.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, maar ik constateer dan wel dat bij bestaande panden het probleem gewoon blijft. En dat wilt u dan ook?

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Daar zou je die 0 dB-norm dan nog wel voor moeten toepassen, maar voor nieuwe kamerverhuur is dat niet meer nodig.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, zou ik van de heer Miedema behalve zijn visie op de hoeveelheid studentenkamers in de stad ook zijn visie mogen horen op de betaalbaarheid van studentenwoningen voor studenten? Want daar hebt u nog geen woord aan gewijd.

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Volgens mij is dat op dit moment niet heel erg aan de orde. Wij zijn altijd voor betaalbare woningen voor studenten, dus daar moet ook bij de nieuwbouw rekening mee worden gehouden en daarom zijn we voor die huurteams, waar verschillende partijen al voor gepleit hebben. Die moeten er ook op letten dat studenten niet te veel betalen voor een krakkemikkige kamer.

Voorzitter, ik heb daarom samen met collega Drewes de Haan een voorstel gemaakt waarin regels per type pand worden gesteld. Voor sommige panden, zoals wonen boven winkels, zijn geen normen nodig voor kamerverhuurpanden en in andere panden moet je helemaal geen kamerverhuur toestaan. Voor een deel moet je kamerverhuurpanden concentreren. Als portieken bijvoorbeeld al voor 50% uit kamerverhuurpanden bestaan, laat het dan maar 100% worden. Dan kunnen de mensen die daar nog een huis hebben hun huis verkopen. Als je al op die 15%-norm zit, dan raak je je huis niet meer kwijt.

De heer VAN DER WILT (D66): Zoals ik al in mijn bijdrage heb gezegd, maar mijn fractie heeft daar nog wel een tweetal vragen bij, bent u niet bang dat het uiteindelijk gaat leiden tot een verkleining van het aanbod in de stad? En zo nee, waar denkt u dat op te baseren?

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Dat maakt deel uit van het onderzoek dat dan door het college gedaan moet worden, wat voor effecten het heeft. Dat hebben wij niet exact onderzocht.

De heer VAN DER WILT (D66): Een korte vervolgvraag dan: als dat betekent dat het aanbod zou verkleinen, bent u dan nog steeds voor uw eigen idee?

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Dat zullen we dan nog moeten bekijken. Het hangt er ook vanaf hoe de situatie op de kamermarkt dan is en wellicht dat je dan ook andere regels moet stellen of dat je de regels bij moet stellen. Wat dat aan gaat staan we heel open in die discussie.

De VOORZITTER: U bent door uw spreektijd heen, mijnheer Miedema.

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Nog heel even over ons voorstel als ik

De VOORZITTER: Als dat elke keer gebeurt, dan wordt het toch weer een heleboel 'heel evens' en ik ben soms soepel en dan wordt daar ook misbruik van gemaakt.

De heer MIEDEMA (GroenLinks): Eén zin: Ik wil aan de wethouder vragen of hij ons voorstel goed wil bekijken en daar een soort preadvies op wil schrijven: wat zijn de voor- en nadelen, wat zijn de effecten, wat zijn de kosten? Als de wethouder daartoe bereid is, dan zijn wij tevreden. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. In de commissie heb ik mijn complimenten al uitgedeeld voor de plannen die hier voorliggen en die nu de participatie ingaan. Bij dezen nog een keer. Veel nieuwbouw en goede locaties en het behoud van de norm op dit moment en een stop in Selwerd. Dat is ook precies wat wij wilden. Ik heb mijn teleurstelling laten blijken over het feit dat er nog geen concrete voorstellen zijn om kamerbemiddelaars aan regels te binden. Onze motie die ik op 30 september vorig jaar indiende werd met een grote meerderheid in de raad aangenomen, alleen de VVD stemde toen tegen. In de commissie leek het erop dat de wethouder niet van plan was deze motie uit te voeren. Ik had eerlijk gezegd van de wethouder meer verwacht. Ik verwacht nu ook dat de wethouder mij de toezegging doet dat hij deze motie alsnog uitvoert zoals wij haar ook bedoeld hebben. En dat op korte termijn, bijvoorbeeld 1 april. Ik heb daarover een motie achter de hand, mocht de wethouder dat niet toezeggen, maar liever dien ik die niet in en hoor ik van de wethouder dat hij alsnog aan de slag gaat met onze motie. Dan nog kort over de huurteams. Daar heb ik in de commissie ook nog weer aan gerefereerd. Eerder haalde een motie die wij indienden om die huurteams te steunen geen meerderheid. Dat kwam onder andere omdat de PvdA tegenstemde. Als die partij voor had gestemd dan was de steun er gekomen. Ik dien die motie nu opnieuw in en dat doe ik omdat het in de commissie open werd gehouden of een dergelijke motie een stem voor zou kunnen krijgen. Doet de PvdA dat nu wel dan is die motie binnen. Ik ben geneigd om moties die over de participatie zaken gaan, niet te steunen. Niet omdat ik het er inhoudelijk niet mee eens zou zijn, maar omdat ik vind dat we participatie in deze stad serieus moeten nemen. U ziet het bij de tram, daar komt een heel nieuwe geweldige variant uit, een geweldig nieuw idee van bewoners, en dat zou ik graag open willen houden, dus om die reden zullen wij moties met zo'n strekking waarschijnlijk niet steunen.

De heer VOGEL (CDA): De heer Eikenaar anticipeert blijkbaar op moties die nog ingediend worden, maar ik vind het wel een beetje raar. Want als je als raad toch ook goede ideeën hebt, en dat doen we wel vaker, dan zeggen we: college, wilt u dingen die wij nu zeggen meenemen in de participatie, dan kunnen mensen zich daarover uitspreken? Als wij nu met goede ideeën komen zegt u eigenlijk: dat moeten ze maar niet weten, want daar komen ze later wel achter. Ik vind dat raar.

De heer EIKENAAR (SP): Ik weet niet of iedereen in de stad de raadsverslagen doorleest, dus ik vraag me af of mensen daar per se kennis van nemen. Ik denk dat het gewoon andersom moet: we moeten het doen. Dat is mijn stelling over burgerparticipatie. Dat is echte burgerparticipatie volgens mij.

De heer VOGEL (SP): Echte burgerparticipatie is ook dat je gewoon vertelt wat je voor ideeën hebt, daar kunnen mensen zich over uitspreken.

De heer EIKENAAR (SP): Dat ben ik met u eens, maar wel na de participatie. Ik ben het geheel met u eens. Uiteindelijk nemen wij hier de beslissingen, maar wel nadat mensen hebben ingesproken en nadat mensen hebben geparticipeerd. En dan zal ik ook met genoeg ideeën, u weet, u kent mij, ik heb over

studentenhuisvesting genoeg initiatieven genomen, dus dat is het probleem niet zo zeer. Het gaat mij om het moment, dat is alles.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, ik blijf het raar vinden: de SP is voor participatie, dan moet je volledige openheid van zaken geven, dan kunnen mensen inderdaad hun ideeën uiten. Maar als je dan een definitief besluit neemt en hier komen ineens nog allerlei nieuwe ideeën boven tafel, dan hebben mensen zich daar niet over kunnen uitspreken en dat vind ik raar. Dat wil ik bepleiten, dat we dat wel doen.

De heer EIKENAAR (SP): Maar ik wil graag die ideeën in de stad horen. U kunt niet van mij zeggen dat ik geen ideeën over studentenhuisvesting heb. Als u dat beweert zit u er volledig naast. Ik heb de afgelopen jaren bewezen dat ik iemand ben die daar goede ideeën over heeft en die daar veel initiatieven over heeft genomen, dat mag duidelijk zijn volgens mij.

De VOORZITTER: Goed. Dan wil mevrouw Van Mameren nog het woord. Mevrouw Van Mameren.

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat een heleboel dingen hier al over gezegd zijn, niet alleen door de vorige sprekers, maar ook in de commissievergadering. Ik ben heel blij dat de heer Prummel er vanavond is om toch zijn campus een keer toe te lichten, want het was voor ons nogal onduidelijk. Laat ik heel eerlijk zijn, wij zijn blij met de voorstellen van het college zoals die er nu liggen. We gaan grootschalig nieuw bouwen voor studenten en voor jongeren. Wat ons betreft was dat hard nodig, want de enige manier om woekerprijzen voor kamers tegen te gaan is om ervoor te zorgen dat er voldoende aanbod is. En dan kunnen we alle initiatieven tonen die er nu genomen worden, maar er is maar één manier om het op te lossen: zorgen dat er aanbod is en dat er keuze is. En als een student uitgeknepen wordt een alternatief voorhanden heeft. We zijn dus wat dat betreft heel blij met de plannen die er nu liggen. Jammer dat het zo lang geduurd heeft. Ook bijzonder dat we zoveel studenten die we zo lang kwijt zijn geweest terug hebben. Ik denk dat dat een heel raar beeld moet zijn voor de stad, dat we zeggen dat er ineens 14.000 studenten meer in de stad zijn dan we dachten. Laten we eerlijk zijn, dat verklaart voor een heel groot gedeelte ook waarom mensen zoveel overlast ervaren en zich onbegrepen voelen. Als er zoveel meer studenten in de stad wonen dan hen verteld wordt doet dat geen recht aan de situatie en hun beleving, dus ik ben blij dat de cijfers nu in ieder geval goed op tafel liggen.

Er gaan een hoop woningen gerealiseerd worden, maar wat ons betreft mag het nog wel een tandje meer. De afgelopen jaren hebben we veel plannen zien langskomen voor dure appartementen, dure koopappartementen. Het is goed dat er nu jongereneenheden worden gerealiseerd, zowel tijdelijk als ook permanent. Dus we hopen vooral dat deze plannen ook snel gerealiseerd gaan worden. D66 heeft het ook al gezegd vanavond. Wat ons betreft sluiten we daarbij de particuliere initiatieven zeker niet uit. Wij horen nog steeds van ondernemers die graag boven winkels kamers en studenteneenheden willen realiseren en in kantoorpanden, die anderhalf jaar op een vergunning zitten te wachten omdat de dienst absoluut niet meewerkt. In onze ogen is dat onacceptabel. Wij willen met zijn allen studenten goed huisvesten en dan is het niet meer dan logisch dat we meewerken aan plannen die er liggen.

Dus wat ons betreft: snel aan de slag, snel kamers gaan realiseren en of dat nu particulieren zijn of corporaties, dat maakt ons niet zoveel uit. We zijn blij dat corporaties nu hun nek uit gaan steken. Dus wat ons betreft: succes, wethouder.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar was vergeten om zijn motie in te leveren. Het is een motie (12) van SP, D66, Student en Stad en GroenLinks:

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief nota Jongerenhuisvesting;

constaterende dat:

- veel huurder van kamers te veel huur betalen;

overwegende dat:

- huurteams prima werk verrichten om die huren terug te brengen naar een aanvaardbaar niveau;
- zij met steun van de gemeente hun werk verder kunnen uitbreiden;

verzoekt het college:

- met een voorstel te komen om de huurteams van gemeentelijke steun te voorzien;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 12)

De VOORZITTER: Wie wil verder nog het woord voeren? De heer Van der Heijdt.

De heer VAN DER HEIJDT (PvdA): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dit is trouwens ook van mij mijn laatste bijdrage, voordat ik met de noorderzon, of oosterzon vertrek, zo u wilt, alhoewel u nog wel op mij kunt stemmen trouwens. Als u dat wilt, dan mag dat best, maar ik kom niet terug, voorlopig niet.

Waar wij het over hebben, voorzitter, vandaag, jongerenhuisvesting. Dat is een heel hot item. De moties zijn ons inmiddels om de oren gevlogen. Ik durf wel te stellen dat ze misschien niet allemaal nodig zijn. Van een aantal dingen die ik in die moties heb zien staan, staan ze soms letterlijk en anders wel figuurlijk, in deze nota. Maar goed, daar komen we ongetwijfeld nog op terug. Wat we wel kunnen constateren is dat we een goede nota voor ons hebben liggen, getuige de eerdere bijdragen van mijn collega's die dat ook al hebben gezegd. Er wordt echt werk gemaakt van jongerenhuisvesting. En de ambitie die dit college verwoordt, 3800 permanente en 1800 tijdelijke eenheden, is hoog te noemen.

We zijn er dan nog niet. Alleen als permanent werk wordt gemaakt van de investering in kwalitatief hoogwaardige jongerenhuisvesting kunnen de problemen die er nu zijn worden opgelost. En dan hebben we het over de druk op oude wijken en de minder goede kamers voor onze jongeren. En het woonwensenonderzoek dat is gehouden geeft een goed inzicht in de diversiteit van onze jonge stadjes en kan als een mooie leidraad dienen voor de realisatie van al die woningen.

Of deze aantallen nou genoeg zijn is misschien de vraag en ook of de groei van de toestroom van de jongeren dit aankan en of de kwalitatieve inhaalslag gemaakt kan worden. Je zou eigenlijk kunnen stellen: hoe meer we bouwen, hoe beter. En waar dat dan moet is een moeilijke vraag. Want als we de verkenning zien in deze nota, dan kun je je afvragen of er überhaupt nog ruimte is in onze stad. Maar het moet ongetwijfeld te vinden zijn. We zitten nou met een manifestatie, er komen ongetwijfeld goede ideeën binnen voor nieuwe locaties. Dat was ook een motie van D66, maar ik heb het idee dat al bevestigd is wat daar in staat, maar ik ga hem zo nog even goed bekijken.

Participatie wordt goed geregeld. Er is nu een manifestatie gaande; het college gaat met buurten en wijken in gesprek en er komt ook nog een groot slotdebat. En volgens mij heeft het college een heel goed participatietraject in handen. Misschien kan er wat meer debat in de wijken komen, maar over het algemeen is het prima.

De 15%-norm, dat is een heel interessant gegeven. Misschien een klein stukje geschiedenis toch nog vooraf: In 2005 werd de 9%-norm afgeschaft om ruimte te bieden aan jongeren en studenten die in Groningen wilden studeren, werken en wonen, maar geen plek konden vinden. Er was een probleem en dat werd met het weghalen van die norm opgelost. Maar we kunnen ook concluderen dat het flankerend beleid dat daarbij is gemaakt op zich wel goed was maar misschien niet altijd optimaal heeft gewerkt. De druk op vooral oude wijken werd te groot en er werd weer een norm ingesteld voor kamerverhuur per straat, eerst 25% en later 15%. En beide normen hebben een aantal straten op slot gezet: geen kamerverhuurpanden meer er bij en laten we wel wezen, dat heeft prima gewerkt.

Mijnheer Antuma, het is klip en klaar dat er een hoop onrust is weggenomen. En om ook nog in CDA-termen te spreken: de disbalans of onbalans in de wijk, want ik heb twee termen bij u voorbij zien komen, die in de wijken kon ontstaan is op deze wijze een halt toegeeroepen. En voor die beide normen hebben wij gestemd, om ook dat nog even helder te hebben. Maar we zijn natuurlijk nog niet uitgepraat over de norm.

De heer VOGEL (CDA): Ik kan niet laten om de PvdA er even fijntjes aan te herinneren dat zij niet in eerste instantie voor die 15%-norm heeft gestemd waar het CDA toen een voorstel voor deed. Overigens ben ik het met u eens dat voor een deel die onbalans een halt is toegeeroepen, alleen er is nu ook onbalans en de vraag is: hoe gaan we dat nu aanpakken?

De heer VAN DER HEIJDT (PvdA): Ik heb het idee dat ik een antwoord ga geven op uw vraag. Wat betreft die eerste 15%, dat was toen nog gesteld werd dat er een norm van 25% moest komen. Wij hebben toen gezegd: laten we eerst eens kijken hoe dat gaat met 25%. Dat was toch een nieuwe norm, wat nieuw voor ons was en toen bleek dat de 25% wat te hoog gegrepen was en zijn we teruggegaan naar 15%. En we zijn dus nog niet uitgepraat over de norm, mijnheer de voorzitter. Want we hebben van meerdere bewoners, maar ook van bewonersorganisaties begrepen dat ze vinden dat de generieke norm die wij nu hebben onrecht doet aan het karakter van hun buurt of wijk, of dat ze vinden dat de norm in zijn algemeen te hoog is. En dan is het goed om te lezen dat het college tijdens de manifestatie Jongerenhuisvesting verder van gedachten gaat wisselen over het meest wenselijk instrumentarium, zoals dat zo mooi heet. En dat maakt dit proces eigenlijk ook wel interessant, want er blijkt uiteindelijk niets uit marmer te zijn gehouden.

Er is steeds geprobeerd om een juiste norm te vinden die recht deed aan de vraag naar jongerenhuisvesting en de leefbaarheid van de wijken.

GroenLinks heeft vorige week een plan ingediend voor een andere toepassing van die norm. Wij zien niet alle voorstellen zitten, maar ook met deze voorstellen die GroenLinks heeft gedaan blijkt dat er steeds wordt gezocht en kan worden gezocht naar een juiste en misschien wel nieuwe toepassing.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Mag ik de heer Van der Heijdt toch een laatste keer interrumperen? In ieder geval van mij de laatste keer. Ik heb u in uw betoog nog niet gehoord over het beschermen van een bepaald type woning dat we in Groningen hard nodig hebben en dat is de starterswoning. Ook de PvdA heeft daarvan gezegd dat er voldoende bewaard moeten blijven.

De heer VAN DER HEIJDT (PvdA): Met starterswoningen bedoelt u waarschijnlijk een bepaalde categorie van prijsklasse? Uit de manifestatie kan zo meteen volgens mij blijken of dat een methode is om de startersmarkt te beschermen. Maar goed, ik kan u nu nog niet zeggen of dat de methode is. Volgens mij is het bouwen van heel veel woningen voor jongeren ook dé methode om de startersmarkt te beschermen.

Ik was bij de leefbaarheid in de wijken. Om die te dienen is er ook nog een 'nota bene' onder gekomen dat ervoor zorgt dat normaal gebruik van de woning niet leidt tot overlast. Ook iets moois dat er is gekomen zijn fietsklemmen. Dat is heel simpel, maar heel doeltreffend om straatbeelden waar kamerverhuurpanden zijn er wat beter uit te laten zien. Het is ook mooi, en dat moet ook gezegd worden, hoe de studentenorganisaties en de wijkorganisaties met elkaar overleggen over hoe het voor iedereen prettig wonen is in deze stad. En die nieuwe campagne 'Leven in Stad' werkt op dat punt dan ook heel goed.

De huurteams, mijnheer Eikenaar. Ja, ik dacht ik haal u even bij de les. Wij blijven van mening, mijnheer Eikenaar, dat de beperkte financiële middelen die er zijn beter kunnen worden gebruikt voor de eigen kamerverhuurpandeninspecteurs. En hoe sympathiek ook, wij vinden dat studenten prima in staat zijn zichzelf te organiseren en zelf instrumenten te bedenken om de soms hoge huren die zij moeten betalen voor hun kamer aan te pakken. En dat dat huurteam er is dat is prima, maar een gemeentelijke financiële bijdrage vinden wij op dit moment niet nodig.

De heer EIKENAAR (SP): Nu heb ik de motie dusdanig voorzichtig geformuleerd, dat zelfs die financiële bijdrage er niet letterlijk in staat. Dus ook als u de motie steunt kunt u ervoor zorgen dat de gemeente op een andere manier deze huurteams ondersteunt, bijvoorbeeld met de huurteams in overleg gaat om te kijken hoe er ondersteuning kan komen. Zelfs dan kunt u de motie gewoon ondersteunen.

De heer VAN DER HEIDT (PvdA): Ik ga geen uitspraken doen over moties die ik nog helemaal niet heb gezien. Dat is één. En ten tweede blijf ik bij dat wat ik hier heb gezegd. En als ik de motie voor mijn neus heb dan zal ik nog eens precies kijken wat er in staat, dar kan ik nu geen oordeel over geven.

De heer ANTUMA (Student en Stad): De PvdA heeft het altijd over participatie en stel nou dat uit deze manifestatie die wij organiseren en de rest van het traject naar voren komt dat een groot gedeelte van de stad het ziet zitten dat ook de gemeente een bijdrage geeft aan die huurteams. Bijvoorbeeld vanuit het accres in het gemeentefonds voor de omzetting naar kale verhuurpanden. Hoe zou u als PvdA daar dan op reageren?

De VOORZITTER: Dan kunt u daar nog op reageren en dan bent u door uw spreektijd heen.

De heer VAN DER HEIJDT (PvdA): Prima, dan denk ik dat we er daarna verder over gaan praten. Dan zal het college vanzelf met een voorstel komen. En als ik dan nog één opmerking mag maken: studenten zijn stadgers en horen te wonen in deze stad. En het principe van de ongedeelde stad is nog steeds prachtig en wij denken dat met deze onderliggende nota daar goed aan wordt voldaan.

De VOORZITTER: Wie wil verder nog het woord? De heer Vogel.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, dit is zeker niet mijn laatste bijdrage aan de raadsvergadering. Ik zal het u nog sterker vertellen, ik ga ervan uit dat ook de heer Koops, en die staat bij ons op nummer 5, de komende keren nog gewoon zijn woordvoering in deze raad zal gaan doen. Maar dat even terzijde.

Mijnheer de voorzitter, in de commissie Ruimte en Wonen van afgelopen woensdag werd al heel snel duidelijk dat alle partijen in deze stad – en dus ook het CDA – positief zijn over studenten in onze stad, dat ze ze van groot belang vinden voor kenniseconomie, economische ontwikkeling, voorzieningen in de binnenstad en wijken en dat ze ook zorgen voor culturele impulsen.

De heer VAN DER WILT (D66): Het CDA zegt: wij vinden studenten belangrijk voor deze stad, maar u heeft in de commissie gezegd: het mag ook wel een onsje minder zijn en u heeft in de commissie ook gezegd dat u eigenlijk wel heel erg geïnteresseerd bent in of er geen krimp kan optreden in verschillende wijken van de stad. Klopt dat?

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, als de heer Van der Wilt me niet interrumpeert na elke zin kom ik bij al die onderwerpen rustig terug. En dat ga ik dus ook doen. Er is ook overeenstemming over het feit dat er voldoende kwalitatieve woonruimte voor jongeren en studenten moet zijn in deze stad. En ook het CDA heeft haar steun gegeven aan de ontwikkeling waarbij er 3880 nieuwe wooneenheden voor jongerenhuisvesting komen en ook zijn we enthousiast over het idee van 1800 tijdelijke wooneenheden. Wij zeggen trouwens ook dat dat best op het terrein van de Suiker Unie zou mogen, want dat voorste terrein, als dat weer helemaal ontruimd is, zou daarvoor heel geschikt kunnen worden gemaakt.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, ik hoor een duidelijk punt. Ik ben erg blij met de steun die ik nu van de heer Vogel hoor voor ideeën die ik ook al vaak heb geuit, maar waarom mag zoiets nou niet gewoon een tijdelijke campus heten?

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, dat zijn flauwe vragen. Ik geloof dat wij eerder waren dan de Stads partij met op het terrein van de Suiker Unie tijdelijke wooneenheden te plaatsen, dus dat moet volgens mij helemaal geen verassing zijn voor de heer Prummel. En in dit soort woordenspelletjes heb ik helemaal geen zin.

Voorzitter, we zijn ook blij dat er een stevig participatietraject zal plaatsvinden en ook dat heeft onze warme steun. We hebben daarover samen met D66 een motie ingediend. Bijzonder blij zijn we ook met het initiatief van een aantal buurtcomités en bewonersorganisaties, studentenverenigingen en belangenorganisaties om samen na te denken over goede studentenhuisvesting, betere verhoudingen tussen studenten en andere stadsgedierten en natuurlijk ook met het herstel van de balans in sommige wijken. De vraag is natuurlijk hoe wij daar als politiek verbinding mee maken en wat wij met dit soort initiatieven doen. Misschien wil het college daar eens op reageren. Het CDA is met name zo positief over dit initiatief omdat hiermee onze stelling nog eens wordt onderstreept dat je de verantwoordelijkheid ook heel goed kunt neerleggen bij mensen uit de stad die echt bij een onderwerp betrokken zijn en ook een belang hebben.

Voorzitter, ook waren we blij met de toezegging van de wethouder dat hij nergens de 15%-norm zal afschaffen als er niet een beter alternatief gevonden kan worden. Letterlijk zei hij: “Zolang er geen ander (lees beter) instrumentarium is zullen we vasthouden aan de 15%-norm.” Want dat de 15%-norm niet zaligmakend is blijkt onder andere uit de kritiek van onder meer de heer Dijkman die hij nog eens in de commissie uitte, maar waar hij ook een artikel in het Dagblad van het Noorden over schreef. Trouwens, die kritiek had het CDA al in mei 2008, toen wij ook spraken over studentenhuisvesting. We hebben toen gezegd dat die generieke norm ook zijn nadelen heeft, omdat er nog steeds concentratie kan ontstaan.

Voorzitter, het voorstel van GroenLinks. Dat lijkt een mogelijkheid te bieden voor wat meer fijnmazigheid. Positief zijn we over de richting van GroenLinks waar het gaat om een poging de balans in de wijken weer te herstellen. En wellicht dat de kwalificatie van de omschrijving die GroenLinks geeft aan huizen of wooneenheden, zoals in haar voorstel genoemd, kan helpen om dat wat we eigenlijk beogen, namelijk dat eengezinswoningen niet meer aan de woningvoorraad worden onttrokken, kan worden gerealiseerd. Ik moet u wel eerlijk zeggen, helemaal gerust zijn wij nog niet na die nadere bestudering en ik sluit me ook wel aan bij andere sprekers die zegen: ‘laten we nog eens even goed bekijken wat de uitwerking is’, maar dat wil GroenLinks zelf ook, dus dat lijkt me prima.

Het voorstel van de heer Rob de Vries, geen familie ‘van’ van de BOB, door GroenLinks in haar voorstel overgenomen, om met een straal van 50 m te gaan werken rondom een gegeven verhuurpand kan wellicht ook helpen om de druk in de wijken te verlichten, dan wel te voorkomen. Wij staan niet onwelwillend ten opzichte van zo’n Apeldoorns model, maar zijn ook hier benieuwd naar de uitwerking.

Wij doen een voorstel om het voorstel van GroenLinks nog wat te verfijnen. Wij doen dat in de vorm van een motie.

Positief zijn we over de mogelijkheid die de wethouder opperde in de commissie om in de wijken mogelijk te komen tot geconcentreerde leefstijlen. Dat sprak ons wel aan.

Voorzitter, is er dan geen kritiek te geven? Natuurlijk wel. Dat zal ik ook niet laten. Want ook dit college heeft geen antwoord gegeven op de onbalans die in de wijken is ontstaan. Te lang heeft de wethouder van Ruimte en Wonen naar de ontwikkeling gekeken in Vinkhuizen-Noord, Selwerd, Paddepoel, de Professorenbuurt, de Oost-Indische buurt, de Parkweg en omgeving, Zeeheldenbuurt en zo kan ik nog wel even doorgaan, zonder dat er adequaat is ingegrepen. Te laat is het besef doorgedrongen dat er echt iets anders moest gebeuren. Te laat ook komen we erachter dat er ongeveer tienduizend studenten meer in de stad wonen dan we dachten. De balans moet terug in alle wijken. We moeten voorkomen dat er onbalans gaat ontstaan in wijken waar dat nu nog niet het geval is. De bijna vierduizend nieuwe wooneenheden voor jongeren kunnen daarbij helpen, maar zijn nog niet genoeg. Om die reden dien ik een aantal moties in, om de balans terug te krijgen in de wijken waar hij verstoord is en om te voorkomen dat hij elders gaat ontstaan.

De heer VAN DER HEIJDT (PvdA): Mag ik een kleine vraag stellen? Dat terugbrengen van de onbalans, zoals u dat de hele tijd noemt, is niet een van de methoden om dat terug te brengen, onder andere dit participatieproces wat nu wordt aangegaan door het college? Is dat niet een van de oplossingen om te kijken wat de wijken nodig hebben?

De heer VOGEL (CDA): Ja, daar ben ik het mee eens. Het zou heel goed kunnen zijn dat er uitstekende ideeën uit de stad komen om die onbalans weer te gaan herstellen. Er is bijvoorbeeld dat initiatief waar ik net op geduid heb. Men heeft daarover ook gezegd: daar willen we met elkaar over praten en kijken of we dat op kunnen lossen. En wij zijn er een groot voorstander van, als er goede ideeën uit de stad komen, en die leven er vaak wel, om die dan vooral mee te nemen en te zorgen dat ze tot effect leiden.

Voorzitter, ik ga twee moties indienen om de balans in de wijken weer terug te brengen. Daar zal een van zijn een mogelijke krimp. Mag ik daar nog even op ingaan, want dat heb ik...

De VOORZITTER: U bent echt door uw tijd heen, dus u moet de moties nu indienen, het spijt me.

De heer VOGEL (CDA): Ik zal naar u luisteren.

De VOORZITTER: Dan heb ik vijf moties (13 tot en met 17), allemaal ingediend door het CDA.

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting; constaterende dat:

- een generieke regeling zoals de 15%-norm niet heeft voorkomen dat er onbalans in de wijken is ontstaan door verschillende leefstijlen en levensritmes van jongeren/studenten en andere stadjes;

overwegende dat:

- bewoners van veel straten pleiten voor een betere spreiding van kamerverhuurpanden over straat en wijk;
- spreiding van kamerverhuurpanden kan leiden tot een betere balans in straten en wijken;
- het ongewenst is dat in wijken waar nu nog geen sprake is van onbalans, deze door gebrek aan maatregelen wel gaat ontstaan;
- nu reeds initiatieven worden genomen door studenten- en bewonersorganisaties om voorstellen te doen om de balans in de wijken te herstellen;

verzoekt het college:

- om zelf initiatieven te ontplooiën om met bewoners(-organisaties) van die (delen van) wijken in overleg te treden waar onbalans is ontstaan, om te komen tot afspraken en regelgeving om deze onbalans in de wijken te herstellen;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 13)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting; constaterende dat:

- er onbalans is ontstaan in sommige wijken en straten, waar het de concentratie van kamerverhuurpanden betreft;

- een generieke regeling zoals de 15%-norm niet heeft voorkomen dat er onbalans in de wijken is ontstaan door verschillende leefstijlen en levensritmes van jongeren/studenten en andere stadgers;
- het verschil in leefstijl en levensritme een belangrijk kritiekpunt is dat uit straten en buurten komt van niet-studerende stadgers;

overwegende dat:

- het de moeite waard is om de onbalans in de wijken te herstellen;
- maatregelen van krimp van kamerverhuurpanden in sommige straten (nader te onderzoeken en te duiden) kunnen leiden tot herstel van de balans in de wijken;
- er onder andere in Enschede ook gewerkt is met het principe van ‘krimp’;
- deze krimp slechts kan waar ook gewerkt wordt aan de vergroting van de capaciteit en de kwaliteit van voldoende jongerenhuisvesting;
- een extra inspanning op dit punt gevraagd wordt;

verzoekt het college:

- om te onderzoeken of ‘krimp’ van het aantal kamerverhuurpanden mogelijk is in die straten waar de onbalans (te) groot is en aan de raad te rapporteren onder welke voorwaarden, en waar dit kan of niet, zodat een afgewogen beslissing door de raad mogelijk is;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 14)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting;

constaterende dat:

- er onbalans is ontstaan in sommige wijken en straten, door concentratie van kamerverhuurpanden;
- er andere steden zijn, waaronder Leeuwarden, waar de spreiding van kamerverhuurpanden in een straat of wijk geregeld is;

overwegende dat:

- het wenselijk is om ook in de stad Groningen te komen tot spreiding van kamerverhuurpanden in een straat of wijk;
- een aanvulling op de generieke maatregel, namelijk de 15%-norm, gewenst is;

verzoekt het college:

- om in aanvulling op de 15%-norm, dan wel in overleg met een buurt en/of straat in afwijking daarvan, te komen tot maatregelen die de spreiding van kamerverhuurpanden in een straat of buurt bevorderen;
- in aanvulling op de voorstellen van GroenLinks voor maatwerk ook te bezien of een aanvraag voor een onttrekkingsvergunning en kamerverhuurvergunning kan worden geweigerd als een pand op minder dan twee panden verwijderd is (zowel horizontaal als verticaal) van een verleende onttrekkingsvergunning en kamerverhuurvergunning aan dezelfde staatzijde;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 15)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting;

constaterende dat:

- de manifestatie ‘Bouw Jong’ beoogt een positieve impuls te geven aan jongerenhuisvesting binnen de stad Groningen;
- tegelijkertijd met de manifestatie de ambitie is uitgesproken een grondig en transparant participatietraject te starten;
- er ook andere steden in Nederland en Europa zijn, die zowel studeerstad als woonstad zijn;

overwegende dat:

- het participatietraject nog moet starten;
- een uitwisseling van ideeën en voorstellen nog van de grond moet komen;
- politieke partijen ook zelf ideeën en voorstellen in het participatietraject kunnen inbrengen;

verzoekt het college:

- om in het participatietraject met bewoners en belanghebbenden de ideeën die ten grondslag liggen aan de ‘Cambridge-variant’ mee te nemen in de gesprekken rond grootschalige jongerenhuisvesting, omdat hiermee de verbinding tussen de buurt en de jongeren(-huisvesting) tot stand kan worden gebracht;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 16)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010, besprekende de collegebrief d.d. 22 januari 2010: nota Jongerenhuisvesting; constaterende dat:

- er een positieve impuls wordt gegeven aan grootschalige en kwalitatief goede jongerenhuisvesting door de nota Jongerenhuisvesting;
- het de ambitie van het college van B en W is om 3880 permanente en 1800 tijdelijke wooneenheden voor jongeren te gaan realiseren binnen de stad;

overwegende dat:

- de (sociale) veiligheid in grootschalige jongerenhuisvesting een extra punt van aandacht moet zijn;
- de bewoners en de buurt een aanspreekpunt in de nieuwe grootschalige wooneenheden nodig hebben;
- de werkgelegenheid in de stad een impuls kan gebruiken;

verzoekt het college:

- om in de gesprekken met woningcorporaties en de scholen voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs en de Rijksuniversiteit Groningen over grootschalige jongerenhuisvesting ook afspraken te maken over een huismeesterfunctie in de geplande nieuwbouw, daarmee de (sociale) veiligheid te vergroten, een aanspreekpunt voor bewoners van de panden en de buurt te creëren en tevens een impuls te geven aan de werkgelegenheid in de stad;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 17)

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Antuma.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Vorige week heb ik wethouder Frank de Vries geprikkeld door aan hem te vragen of hij niet tot een louterend inzicht was gekomen en tot voortschrijdend inzicht waar het ging om de 15%-norm. Ik heb hem toen de toezegging gedaan dat ik ook zelf even zou terugblikken op die 15%-norm en of daar positieve kanten aan zitten.

En, mijnheer de wethouder, ik zal eerlijk zijn. Als ik goed nadenk, en dat heb ik in de afgelopen week gedaan, is er één positief punt aan die 15%-norm en dat is dat we de afgelopen anderhalf jaar in relatieve rust hebben kunnen werken aan nieuwe voorstellen voor studentenhuysvesting en dat niet iedereen meer met elkaar door de straten rolde over welke oplossing we zouden moeten zoeken. Ik heb verder nagedacht en andere argumenten kon ik vanuit mijn optiek niet verzinnen. Maar ik hoop dat u tevreden bent met deze eerste aanzet. De nota zoals die er nu ligt is iets waar Student en Stad heel erg blij mee is. En wie kan hier ook niet blij mee zijn, want het gaat over 3500 nieuwe permanente eenheden en 1800 tijdelijke eenheden. Maar het past wel om nog enig voorbehoud te maken bij die 3500 eenheden omdat ze er natuurlijk nog niet staan. En dat wordt echt bikkelhard doorwerken, ook in samenspraak met deze stad, om ervoor te zorgen dat deze panden er ook daadwerkelijk in 2014 zullen staan. Vandaar dat we nu ook volop vaart zullen moeten maken met die 1800 tijdelijke eenheden, zodat we in ieder geval ook de nieuwe instroom het hoofd kunnen bieden. En dan doel ik niet op wat D66 in een verkiezingsdebat zei, dat procedures daarvoor niet gevolgd moeten worden. Want het laatste waar ik zin in heb is dat we hetzelfde krijgen als met het Damsterdiep, dat we eerst juridisch gekrakeel krijgen over wat nou wel contouren zijn en wat geen contouren zijn. Ik wil dat de procedures helder en snel worden doorlopen, maar wel met respect voor alles waar wij legaal aan zijn gebonden.

Wat wij ook vinden als Student en Stad is dat we verder moeten kijken dan 2014. De heer Miedema van GroenLinks heeft daar al aandacht aan besteed. Alleen, wij zullen op dat punt ook echt met een motie komen. Want we kunnen nu wel zoveel eenheden gaan bouwen maar we moeten – zeker gelet op de doorlooptijden van de procedures en de zoektocht naar nieuwe locaties – beginnen met wat wij dan noemen ‘de tweede grootschalige bouwronde’ voor die eenheden. En de huidige participatieronde biedt daar natuurlijk ook alle kansen voor, om te kijken naar locaties die wij daarvoor over het hoofd hebben gezien. Vandaar dat wij komen met een motie.

Dan nog even in de richting van het CDA. Zij heeft het namelijk vorige week in de commissie en ook vandaag in de krant gehad over het herstellen van de balans in de wijken, wat vormgegeven zou moeten worden door krimp. In de richting van het CDA zou ik toch willen opmerken dat als we dat willen bewerkstelligen er eerst voldoende capaciteit moet zijn voor jongeren om in deze stad te wonen voordat we überhaupt kunnen krimpen. En dat moment, voorzitter, zie ik niet voor 2015. Als de heer Vogel dan uitspraken doet dat we dat nu moeten gaan herstellen, dan heb ik wel het idee dat hij de inwoners van deze stad een rad voor de ogen draait.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, ik heb echt behoefte om dit rad voor de ogen in ieder geval weg te nemen. Soms helpt het als je niet alleen de krant leest, maar bijvoorbeeld ook nog even op de website kijkt. U hebt zelf ook een mooi blog geschreven. U zult zien dat op onze website precies datgene staat wat u net zegt. Wij pleiten niet voor krimp op dit moment, wij zeggen daar waar we voldoende huisvesting voor jongeren hebben, wil dan eens kijken en ga daar nu al met bewoners over spreken, daar is niets mis mee, of je dan op sommige plekken waar de balans verstoord is krimp kunt krijgen. Dat is ook de strekking van mijn motie, niet meer en niet minder. Wij willen studenten in deze stad goed huisvesten en wij zien ook wel dat je dat niet zomaar kunt doen, maar u moet niet een beeld schetsen dat niet juist is en u moet niet altijd de krant geloven.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Dan stel ik hier wel vast, mijnheer de voorzitter, dat het voor de inwoners van deze stad klip en klaar moet zijn dat dat pas rond 2015 vormgegeven kan worden en niet nu in 2010.

De VOORZITTER: De heer Antuma moet langzamerhand gaan afronden en ik stel voor dat hij dat nu ook doet.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, ik denk dat het gewoon moet op het moment dat het kan, daar moet je geen jaartallen bij stellen.

De heer ANTUMA (Student en Stad): En ik wil een beeld creëren dat Groningen en gastvrije stad is voor studenten, dus van een suggestie dat studenten ook in Assen of omringende dorpen zouden kunnen wonen moeten we ook af.

Mijn laatste opmerking: complimenten voor de campagne 'Leven in Stad', dat werkt goed. En nu dien ik mijn laatste motie in.

De VOORZITTER: Een motie (18) van Student en Stad:

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 17 februari 2010, besprekende de nota Jongerenhuisvesting; constaterende dat:

- de kennisinstellingen van Groningen voor de komende jaren een flinke groei in het aantal eerstejaars verwachten;
- het college in de nota de ambitie uitspreekt om 1800 tijdelijke eenheden en 3500 permanente eenheden te creëren;
- de doorlooptijd van nieuwe projecten voor jongerenhuisvesting enige tijd in beslag neemt;

van mening dat:

- het toevoegen van voldoende en kwalitatief goede kamers en/of woningen voor jongeren aan de woningmarkt van essentieel belang is om de te verwachten groei op te vangen;
- een ruim aanbod van deze kwalitatief goede woningen ook zal bijdragen aan het doorstromen van jongeren uit woningen die feitelijk niet geschikt zijn voor intensieve bewoning;
- door het toevoegen van nieuwe woningen de druk op de particuliere markt en in de bestaande woningvoorraad zal verminderen;
- zo spoedig mogelijk begonnen moet worden met het onderzoeken van locaties en het maken van plannen voor de periode na 2014, juist omdat ook met behulp van de stad gezocht kan worden naar geschikte locaties;

verzoekt het college:

- het proces om te komen tot een tweede grootschalige bouwronde van kwalitatief hoogstaande jongerenhuisvesting zo spoedig mogelijk op te starten, zodat ook in de periode 2014-2018 voldoende woningen kunnen worden toegevoegd aan de huidige voorraad;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 18)

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder De Vries, die daar tien minuten voor heeft.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, het is wel mooi aan het eind van deze raadsperiode dat we sommige van de raadsleden inderdaad aan hun laatste debat bezig zien en de heer Antuma louterend kan terugkijken op een prachtige discussie. En ik zeg dat zonder cynisch te zijn, want volgens mij hebben wij

de discussie over jongerenhuisvesting in deze stad de afgelopen jaren buitengewoon serieus, consciëntieus en met respect voor de stad, voor studenten en voor bewoners gedaan.

En er was wel eens verschil van opvatting over of je nu bepaalde instrumentaria wel of niet wilt hanteren, maar we hebben het debat gevoerd en we zijn, dat meen ik ook te bespeuren uit uw reactie, ook wel verder gekomen. Misschien nog niet zo zeer als het gaat over de norm zelf, daarover straks meer, maar wel als het gaat om hoe moet dat nou met die stad. En in wezen gaat natuurlijk de discussie over jongerenhuisvesting ook over die stad zelf. Ik zei dat in de commissie ook, het gaat over wat de stad Groningen is. En dan hoor je inderdaad, velen van u hebben dat gezegd, vandaag gelukkig ook nog, dan horen studenten tot de kern van die stad. Die bepalen die stad en zonder studenten en jongeren is de stad zoals we die kennen ondenkbaar. Dat zegt iets over de identiteit van die stad, ook iets over de groei en de economie van die stad, over de positie van kennisinstellingen en ik denk dat iedereen vindt dat we dat moeten koesteren en we dus ook een opgave hebben om jongeren goed te huisvesten. En ik denk eerlijk gezegd, als je een beetje terugblijkt op de afgelopen zes, zeven jaar waarin we de debatten hebben gevoerd, dan is de resultante van deze manifestatie dat we nu wat steviger en grootschaliger vanuit volkshuisvestelijk perspectief kijken naar hoe die jongeren zouden kunnen wonen. Dat is niet alleen een opgave in aantallen, vooral niet, maar vooral een discussie over kwaliteit. Over kwaliteit in wat voor type woning jongeren wonen en waar ze wonen en welke woonmilieus je zou kunnen realiseren.

Dat zegt ook iets over de druk op de markt. Sommigen van u hebben daar ook op gewezen. En uit het onderzoek dat u hebt gehad kunt u ook zien dat 80% van de studenten inderdaad gedwongen is, zeg ik erbij, om op de particuliere markt een kamer te zoeken en dat zorgt inderdaad ook voor scheve situaties. Scheve situaties waarvan sommige 'ondernemers' stevig profiteren. En ik denk dat we moeten proberen met elkaar om jongeren beter te laten wonen, met meer kwaliteit voor een lagere prijs. En het aardige van de stad Groningen is dat door de massa, het aanbod, dat ook kan. En dat blijkt uit deze voorstellen volgens mij.

Voorzitter, daar gaat het om. Wij hebben geprobeerd in beeld te brengen hoe we de komend jaren in een aantal zones in de stad om willen gaan met die jongerenhuisvesting. Dat beeld is kwantitatief, maar ook kwalitatief. Want we willen in die zones vooral aantrekkelijke woonmilieus maken. Net zoals je, ik heb dat al gezegd en de heer Vogel ook geloof ik, zou willen dat je tot een soort bundeling van leefstijlen komt, ook in de bestaande buurten en wijken. En zo bouwen we eigenlijk ook wel in diverse wijken en zo durven we ook met jongeren om te gaan. Dat betekent ook dat je moet nadenken over allerlei voorzieningen in de buurt. Misschien, zeg ik ook tegen de heer Vogel, ook wel met een soort conciërge-achtige functies. Dat is best een aardige suggestie om dat eens even mee te nemen, denk ik. Dat hoort er allemaal bij. Een beetje de 'Cambridge-variant', althans zo begrijp ik hem. Ik weet wel wat Cambridge is, maar ik ken de variant niet, maar ik begrijp ongeveer wat u bedoelt. En als we dat een beetje zouden kunnen doen, dan zou dat mooi zijn.

Er liggen nu vanuit de markt, particulier en corporatief, ook initiatieven om dit nu te gaan doen. Maar we hebben gezegd: je kunt toch niet wachten, dus maak ook op een aantal terreinen tijdelijke vormen van huisvesting. En 'tijdelijk' is dan een jaar of tien, denk ik. En toen dacht ik: een beetje massa en dat zit hier ook in deze voorstellen afdoende. Ik kom straks nog even terug op de motie van D66. Ik loop straks de moties apart even langs.

Ik was, en dat heb ik in de commissie ook gezegd, buitengewoon verheugd over de toenadering tussen de wijkraden en de studentenorganisaties. Fantastisch dat die, zonder dat de overheid dat stuurt, elkaar opzoeken en in discussie gaan over hoe dat nou moet in die buurt en wijk. En natuurlijk is het dan weer onze verantwoordelijkheid om dat initiatief te bekijken, te omarmen en als het ware in te vlechten in het debat dat we hier hebben.

Voorzitter, dan iets over die 15%-norm. De heer Vogel zei terecht: we hebben een instrumentarium en dat instrumentarium blijft tot nader orde van kracht. Dat geldt eigenlijk ook hetzelfde voor Selwerd. Wie bij de discussie met de wijkraad Selwerd is geweest, en sommigen van u zijn dat, ik geloof de heer Seton als ik het uit mijn hoofd doe, weet dat de wijkraad Selwerd helemaal niet een soort chantage heeft gepleegd. Die hebben ons deelgenoot gemaakt van het probleem dat zich, wat je er verder ook van vindt, voordeed. En het college heeft gezegd: Oké, we zijn bezig om een wijkplan te maken voor Selwerd, laten we nou even een time-out maken. Die time-out handhaven we even en daar komen we gewoon op terug.

De heer VAN DER WILT (D66): Voorzitter, een korte vraag daarover. U zegt: wij hebben even een voorbehoud gemaakt op het wijkplan. Maar uiteindelijk komt het er gewoon op neer dat er een soort extra clauseule is gecreëerd, specifiek voor Selwerd. Wat betekent dat nou voor andere wijken als die ook met een dergelijke vraag komen? Is het college dan van plan om daar gehoor aan te geven of niet en waarom dan niet?

Wethouder DE VRIES: Selwerd is volgens mij de enige prioriteitswijk waar nog niet een concreet plan van aanpak is geformuleerd en dat is voor het college de reden geweest om dat zo te doen. In alle andere wijken hebben we gewoon het Nieuw Lokaal Akkoord lopen, met wijkplannen. En initiatieven hier nog niet. Dat is de reden.

De heer VAN DER WILT (D66): Om het even scherp te krijgen: betekent dat dan als andere wijken met dezelfde vraag komen: 'geen verdere onttrekkingsvergunningen', dat u als college dan zegt: 'nee, dat doen we niet'?

Wethouder DE VRIES: Als daar niet eenzelfde situatie aan de hand is, en ik kan dat zo hier niet verzinnen aan tafel, als ze hetzelfde doen, dan doen we dat in beginsel niet.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat wethouder De Vries nu zijn verhaal vertelt.

Wethouder DE VRIES: Dat gaan we doen. Nog een paar dingen over de norm. De heer Miedema heeft namens GroenLinks wat suggesties gedaan, als het ware een soort advies meegegeven en vraagt mij van: 'kijk daarnaar en breng een preadvies uit'. Dat zeg ik toe, dat vind ik een nuttige gedachte, dat nemen we gewoon mee in de hele manifestatie, net zoals andere fracties, soms per motie, allerlei suggesties doen. Ik zie ze als een soort onderdeel van het participatietraject en ook als een voorwerp van discussie tussen de wijkraden en de studentenorganisaties.

Tot slot...

De VOORZITTER: Mag ik u nu echt... het is elf uur geweest... mag ik u nu allemaal vragen, als u nu allemaal even probeert uw behoefte om te interrumperen in te dammen en de wethouder gelegenheid geeft zijn verhaal af te maken. U komt nog volop aan bod in de komende week, want u gaat heel actief campagne voeren.

Wethouder DE VRIES: Tot slot, mijnheer de voorzitter, een paar concrete punten. De huurteams. Ja, ik ken de opvatting van de SP en ik weet ook wel dat er in de samenleving soms allerlei misstanden zijn, maar eerlijk gezegd zijn er maatschappelijke vraagstukken die klemmender van aard zijn en als ik dan een euro heb als lokale overheid, steek ik die euro liever in de inspectie van kamerverhuurpanden dan dat ik die steek in huurteams. Studenten behoren tot de groepen mensen die heel wel in staat zijn in deze samenleving om voor hun eigen rechten op te komen. Er zijn ook gewoon huurcommissies waar je geschillen kunt voorleggen en als er nou een club is die dat kan, dan zijn het de studenten, lijkt mij zo. Mijn allerlaatste punt: De heer Eikenaar heeft inderdaad gewezen op een motie die is ingediend en die met een royale meerderheid is aangenomen. Het college heeft gemeend een korte plek te geven in het voorstel door te zeggen 'wij komen daarop terug'. We denken aan een keurmerk en dan is een verordening aan de orde. Eerlijk gezegd heb ik niet voldoende stilgestaan bij de urgentie die ook wel uit de motie sprak, dus als u nu zegt: 'kan dat even eerder en kunnen we die discussie wat lostrekken als het ware, we hoeven niet te wachten op het einde van de manifestatie en kom voor 1 april met zo'n verordening of keurmerk', dan zeg ik u dat toe. Dat wil ik wel doen. Ik zeg er tot mevrouw Van Mameren bij dat in Zwolle inmiddels het keurmerk van de baan is, dus we moeten even kijken naar het Amsterdamse model. Maar dat gaan we dan ook doen. Ik zeg u toe dat ik voor die tijd met een voorstel in de richting van de raad kom.

De heer EIKENAAR (SP): Ik heb een informatieve vraag over die motie die dus niet ingediend is maar eventueel ingediend wordt over dat laatste punt. Het ging namelijk niet alleen over de termijn, maar ook over de inhoud. Mij kwam dat keurmerk als wat zwak voor. Ik wilde een stevig voorstel. Dat was ook onderdeel van de motie. Dus daar wil ik dan ook nog een toezegging op, dat het ook echt een stevig voorstel wordt.

Wethouder DE VRIES: Ik zeg u toe dat als dat keurmerk wat is, en volgens mij moeten we meer kijken naar Amsterdamse initiatieven dan naar Zwolse initiatieven, ik dat dan doe. Als nou blijkt dat dat niet stevig te maken is hebben we een probleem, maar dan hoort u dat van mij. Als we het goed bij de kop kunnen pakken en zo'n verordening levert ook wat op en je kunt er wat mee, dan krijgt u dat in het voorjaar.

De VOORZITTER: Wilt u de moties nog van een uiteindelijk oordeel voorzien?

Wethouder DE VRIES: Ja. U zei dat het mijn moties waren, maar dat zijn ze nog niet, althans nog niet.
Motie 8: Volgens mij is daar sprake van, dat zit gewoon in het voorstel. Dus die lijkt me overbodig.
Motie 9: Dat is zo vreselijk voor de hand liggend. Dat zit ook in de manifestatie zelf.

De VOORZITTER: Dus die vindt u ook overbodig.

Wethouder DE VRIES: Hij zit gewoon in het voorstel zelf.

De VOORZITTER: U laat het oordeel over aan de raad.

Wethouder DE VRIES: Wat u wilt, toe maar.

Motie 10: Daar heb ik wat moeite mee, die zou ik willen ontraden, omdat er een zekere logica zit in de voorstellen rondom tijdelijke huisvesting en wat u hier doet is als het ware een van die locaties naar voren trekken en daarmee creëert u als ik goed heb opgeteld een massa – nog even los van of dit tijdspad te halen is – van ik dacht in 1 jaar 1200 of 1400 tijdelijke eenheden. Die massa moeten we niet in een keer op de markt willen brengen. Dus ik zou dit niet willen doen.

De heer VAN DER WILT (D66): Voorzitter, het gaat om een aantal van 850, in 1 jaar dan, niet 1200.

Wethouder DE VRIES: U moet even het Enceha-terrein en het Bodenterrein en deze bij elkaar optellen en dan komt u veel hoger uit in mijn beleving.

De heer VAN DER WILT (D66): Het Enceha-terrein wordt pas later opgeleverd. Dat staat in uw voorstel.

Wethouder DE VRIES: Nee, 2011.

De heer VAN DER WILT (D66): Ik heb het hier over oplevering in 2010, voorzitter.

Wethouder DE VRIES: Mijnheer Van der Wilt, er zit een zekere logica in de voorstellen. Ik ontraad haar.
Motie 11: Ik begrijp het verzoek niet. Ik ben voor snel en zorgvuldig en als het harder kan dan mijn voorstel, ook geen probleem. Wat hier staat, ik zou niet weten wat ik daar mee moet.

De VOORZITTER: Dus u ontraadt haar.

Wethouder DE VRIES: Motie 12: Daar heb ik het nodige over gezegd, dus ik zou haar willen ontraden.
Motie 13: Ik denk dat dit zo inherent is aan de voorstellen die we zouden willen doen dat ik haar zo kan overnemen. Ik laat het oordeel aan de raad.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, als de wethouder deze motie overneemt, dan trek ik haar in.

Wethouder DE VRIES: Dan neem ik haar over.

De VOORZITTER: Nee, dat doet u niet. U laat het oordeel aan de raad.

Wethouder DE VRIES: Nee, ik neem haar over.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, als de wethouder zegt dat hij haar overneemt, dan trek ik haar in.

De VOORZITTER: Hij kan haar niet overnemen. Hij kan het oordeel aan de raad laten. Dus dan kunt u haar handhaven als u die uitspraak wilt doen, of u kunt haar ook intrekken als u denkt...

De heer VOGEL (CDA): Heel even, voor ons was de voorwaarde: als de wethouder zegt: 'dit gaan we gewoon al doen', dan heeft de motie geen zin meer en dan kunnen we haar intrekken.

De VOORZITTER: Dan heeft de wethouder een toezegging gedaan en dan laat hij het oordeel over de motie aan de raad.

De heer VOGEL (CDA): Dan zeg ik: ik trek haar in.

De VOORZITTER: U zegt: 'ik trek haar in', maar ik had het over de wethouder. U hebt het over uzelf, u trekt haar dan in. Dat is precies wat ik zei. U hebt haar ingetrokken. Maar laten we daar niet meer tijd mee laten... Nee, de wethouder kan niet een... Maar goed, laten we hier niet meer tijd over heen laten gaan. De wethouder gaat verder.

Wethouder DE VRIES: Motie 14: Ik trek haar in!

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, dan doe ik niet moeilijk, dan neem ik haar gewoon over!

Wethouder DE VRIES: Ik laat het oordeel over aan de raad, maar volgens mij zit de suggestie hier helemaal in wat wij kunnen gaan doen en zullen gaan doen.

Motie 15: Dit lijkt me aansluiten bij wat GroenLinks heeft gevraagd, dus laten we die suggestie overnemen. Ik laat het oordeel aan de raad.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, hier moet ik ook even weer wat zeggen. Als de wethouder zegt: 'ik neem deze suggestie die gedaan wordt in de motie over', dan trek ik haar in.

De VOORZITTER: Zij is ingetrokken. We gaan verder naar nummer 16.

Wethouder DE VRIES: Nogmaals, ik ken de 'Cambridge-variant' niet als zodanig, maar volgens mij zitten er in de voorstellen die we hebben gedaan in de zones en de manier waarop we de woningbouw willen aanpakken, samen met corporaties en investeerders zulke gedachten juist opgesloten, dus ik ben graag bereid om dit tot het voorstel te laten zijn.

De VOORZITTER: Dus u laat het oordeel aan de raad. Mijnheer Vogel, u handhaaft de motie?

De heer VOGEL (CDA): Jazeker.

Wethouder DE VRIES: Motie 17 vind ik een sympathieke motie. Ik laat het oordeel aan de raad.

Motie 18: Daarvan heb ik eerlijk gezegd de neiging om te zeggen: we hebben echt de handen vol aan de eerste fase. Ik snap wat u bedoelt, maar laten we nu echt eventjes kijken naar deze eerste fase. Daar is heel veel capaciteit mee gemoeid, dus ik zou deze motie willen ontraden.

De VOORZITTER: Mogen wij dan tot besluitvorming overgaan? Dat is het geval. Dan gaan we stemmen over de moties.

Motie nummer 8. Wie steunt de motie nummer 8? VVD, Stadspartij en D66, waarmee de motie is verworpen.

Motie nummer 9. Wie steunt motie nummer 9? VVD, Stadspartij en D66, waarmee de motie is verworpen.

Motie nummer 10. Wie steunt motie nummer 10? VVD, Stadspartij, D66, GroenLinks en Student en Stad, waarmee de motie is verworpen met een mogelijkheid voor een stemverklaring van de heer Prummel.

Stemverklaring:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, voorzitter, het is niet mogelijk geweest om de wethouder daarstraks te vragen waarom het niet mogelijk is sneller op het Suiker Unieterrein te bouwen, maar eigenlijk komt de vraag nu als mosterd na de maaltijd.

De VOORZITTER: Dan gaan we over tot stemming over motie nummer 11. Wies steunt motie nummer 11? VVD, Stadspartij en D66. De motie is verworpen.

Motie nummer 12. Wie steunt motie nummer 12? SP, GroenLinks, D66 en Student en Stad. De motie is verworpen.

Motie nummer 14. Wie steunt motie nummer 14? Het CDA en de Stadspartij. De motie is verworpen.

Stemverklaringen:

De heer EIKENAAR (SP): Ik heb niet tegengestemd omdat ik in principe tegen het voorstel ben. Dit is nou precies wat ik bedoelde in mijn woordvoering. Over dat dit moet blijken uit de participatie. Daarna zie ik eventueel zo'n voorstel wel degelijk zitten. En dat geldt voor meer moties.

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Op zich vinden wij de motie niet onsympathiek, maar het gaat ons om de manier waarop. Wij zeggen: eerst voldoende woningen realiseren, daarna zou je eigenaren moeten verleiden om hun kamers weer om te gaan bouwen naar reguliere woningen. Maar wij zouden dat willen doen door ze te stimuleren om de woningen weer toe te voegen aan de reguliere woningmarkt.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Als het doel van deze raad is om overal in de stad een evenwichtige afspiegeling van de bevolking te creëren is het ook onze taak om die te herstellen waar die balans zoek is geraakt.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ik vind de suggestie die deze motie doet veel te prematuur en daarom steunen we haar niet.

De VOORZITTER: Dan kunnen we overgaan tot stemming over motie 16. Wie steunt motie nummer 16? Dat is de hele raad, minus de SP, waarmee de motie is aangenomen.

Stemverklaringen:

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Wij zijn ook enthousiast over het 'Cambridge-model' en wij zouden dat ook zeker willen stimuleren. Een van de plekken die wij daarbij zouden willen aanraden is ook Zernike. Dat wordt ook genoemd in onze studentenrap die ik zeker iedereen kan aanraden vanavond: 'Zernike leefbaar'. Wij denken dat als we daar meer faciliteiten zouden realiseren behalve de collegezalen, dat dat ook zou bijdragen aan de leefbaarheid daar en in de wijken.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Wij zouden haar om dezelfde reden steunen. Maar wij zouden dan liever denken aan het Suiker Unieterrein.

De VOORZITTER: Kunnen we dan overgaan tot stemming over motie 17? Stemverklaringen?

Stemverklaring:

De heer VAN DER WILT (D66): Dit vindt de fractie van D66 een goed idee. Sterker nog: wij zien daarin een prachtige studentenbaan.

De VOORZITTER: Kunnen we dan overgaan tot stemming over motie 17? Wie steunt motie nummer 17? Dat is de hele raad, minus de SP, waarmee de motie is aangenomen.
Dan de motie nummer 18.

Stemverklaringen:

De heer MIEDEMA (GroenLinks): GroenLinks steunt deze motie. Die sluit heel goed aan bij onze woordvoering. We stellen wel voor om hier pas mee te starten als de manifestatie 'Bouw Jong' afgelopen is.

De heer VOGEL (CDA): Wij begrijpen deze motie, we vinden haar ook wel sympathiek, alleen: je moet niet al te ver vooruit regeren, je moet ook rekening houden met demografische ontwikkelingen en om die reden zullen we haar niet steunen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De leden van deze raad hebben vaak te weinig oog voor de heilzame werking van de marktwerking in de stad. Wanneer wij een klein overschot aan studentenwoningen zouden creëren, zou dat veroorzaken dat de huurprijzen van deze studentenhuizen zakken en dat is een doel dat we wel degelijk zouden kunnen nastreven, heel anders dan de wethouder heeft gesuggereerd. En daarom stemt de Stadspartij voor.

De heer VAN DER HEIJDT (PvdA): Wij zijn voor, want regeren is vooruitzien.

De VOORZITTER: Dan gaan we over tot stemming over motie 18. Wie steunt motie nummer 18? Dat is de hele raad, min het CDA, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar agendapunt 9.

9. Moties vreemd aan de orde van de dag

9.b: Motie 2 intercity's per uur tussen Groningen en Zwolle.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Klijsma.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Zomer 2009 werd de NS dienstregeling in concept bekend. Het leek erop dat per december afgelopen jaar er twee stop- en intercitytreinen tussen Groningen en Zwolle zouden gaan rijden. Door een meningsverschil tussen de minister en de Kamer bleek de NS vervolgens niets te gaan doen. Daar volgt nu op 4 maart overleg over tussen de Kamer en de minister. Het lijkt ons goed dat de raad duidelijk stelling neemt dat wij graag het NS-voorstel voor de nieuwe dienstregeling willen overnemen, omdat daarmee de ov-verbinding voor Groningen met de Randstad een stuk beter wordt.

De VOORZITTER: Motie 9.b, van GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, Stadspartij, D66 en VVD:

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 17 februari 2010; overwegende dat:

- de dienstregeling van de treinverbinding tussen Zwolle en Groningen niet is gewijzigd per 13 december 2009;
- elke verbetering van de NS-dienstregeling – hogere frequentie en/of minder lange reistijd – wenselijk is uit het oogpunt van vergroten van de populariteit en aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer;
- er een patstelling is door het verschil in opvatting tussen de Tweede Kamer en de NS;
- het NS-voorstel per uur een extra stoptrein en een intercity naar Schiphol met een tijdsbesparing van 10 minuten oplevert;
- het NS-voorstel reizigers uit de regio een betere aansluiting op de regionale treinen biedt;
- op korte termijn, waarschijnlijk op 4 maart 2010, een volgend overleg tussen de Tweede Kamer en de minister van Verkeer en Waterstaat gepland staat;

spreekt als zijn mening uit dat:

- het wenselijk is het NS-voorstel voor de dienstregeling Groningen-Zwolle zo snel mogelijk in te voeren;

verzoekt het college:

- deze mening krachtig uit te dragen in de richting van kabinet en parlement;

verzoekt de griffie:

- deze motie ter kennis te brengen van kabinet en parlement;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 9.b)

De VOORZITTER: Wie wil over die motie nog wat zeggen? De heer Seton.

Stemverklaringen:

De heer SETON (CDA): Het is bekend dat wij heel terughoudend zijn met moties richting kabinet of parlement, maar we hebben het quotum voor deze raadsperiode nog lang niet verbruikt. We zijn het eens met wat hier staat, dus we steunen deze motie.

De heer MARION (SP): Wij zijn het ermee eens dat de reistijd tussen de Randstad en Groningen verkort moet worden. Echter, er zijn andere technische mogelijkheden om dit te realiseren, bijvoorbeeld door het verhogen van de treinsnelheid. Wij zullen tegen de motie stemmen.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Door een logistiek foutje aan mijn kant staan wij niet onder deze motie, maar wij steunen haar van harte.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dan gaan we stemmen over de motie. Wie steunt de motie op nummer 9.b? Dat is de hele raad, minus de SP, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar agendapunt 9.a

9.a: Motie naamgeving ijsbaan.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Van Mameren.

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): Dank u wel, voorzitter. Dit was een initiatief dat afgelopen november uit de stad kwam. De VVD heeft dit warm omarmd, wij zijn hier een groot voorstander van. Wij denken dat Marianne Timmer een heel mooie carrière heeft gehad en dat ze die volgend jaar zou moeten kunnen afronden op Kardinge. Daar zijn volgend jaar waarschijnlijk weer de Nederlandse Kampioenschappen sprint en wat zou er mooier zijn dan haar te ontvangen in de Marianne Timmer Hal. Dus wij hopen dat de raad zich hier vanavond over uit wil spreken.

De VOORZITTER: U hebt dus een motie (9.a, VVD) ingediend ‘Vernoemen Kardinge-ijsbaan naar Marianne Timmer’.

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 17 februari 2010; constaterende dat:

- Marianne Timmer een echte Groningse is, geboren in Sappemeer;
- Marianne Timmer drie gouden medailles heeft gewonnen in haar leven, naast alle andere medailles;
- zij haar Olympische titels wegens een blessure helaas niet kan verdedigen, maar dat dit niets af doet aan haar grote carrière;

overwegende dat:

- Groningen trots moet zijn op haar sporthelden;
- er geen andere grote sporthallen zijn in de provincie;
- Marianne een heel goed voorbeeld is voor andere kinderen in de provincie om te willen sporten, presteren en excelleren;

verzoekt het college:

- om te onderzoeken of het mogelijk zou zijn de ijsbaan van Kardinge naar Marianne Timmer te vernoemen en per wanneer, en met een voorstel hiervoor te komen;

en gaat over tot de orde van de dag.” (motie 9.a)

De VOORZITTER: Wil het college daar nog wat over zeggen? Wethouder Van Schie.

Wethouder VAN SCHIE: Ja, daar wil de wethouder nog wel iets over zeggen. Marianne Timmer is een geweldige sportvrouw. En Ranomi Kromowidjojo is dat ook. En Bauke Mollema ook. Weet u wat het is? Als je zoiets doet, dan doe je dat voor de eeuwigheid. Sporthelden zijn van alle tijden en elke generatie zijn er weer nieuwe. En hoewel ik het idee ontzettend sympathiek vind en ik het ook een leuke gedachte vind om bij de volgende NK speciale aandacht aan Marianne te schenken, denk ik dat het toch niet zo handig is om nu al een stadion aan deze geweldige vrouw te wijden. Dus: sympathie voor uw idee, we kunnen erop studeren, maar eigenlijk is ons advies: laten we het niet doen. Laten we gewoon op een andere manier haar nog eens een keer in het zonnetje zetten in Groningen.

De VOORZITTER: En mogen we het daarbij laten, mevrouw Van Mameren? Een heel korte reactie.

Mevrouw VAN MAMEREN (VVD): We hebben ook een Abe Lenstra Stadion in Nederland. Er zijn andere schaatsers, die op dit moment nog schaatsen die al een schaatshal naar zich vernoemd hebben gezien. Ik denk dat we niet hoeven te wachten tot iemand overlijdt.

De VOORZITTER: Goed, dan gaan we over tot stemming over motie 9.a. Wie steunt de motie? Dat zijn de VVD-fractie en de Stadspartij, waarmee de motie is verworpen.

Dan zijn we aan het eind van deze vergadering gekomen en komen we nog één keer in deze setting bijeen, maar dat zal verder niet zo vreselijk inhoudelijk zijn. Wilt u voorzichtig zijn op weg naar huis?

De vergadering wordt gesloten om 23.25 uur.